NINA PALAMARU

I M O R T E L E

Pentru ficiile mele Irina

Editura Samia
Iaşi,
Telefon: 0232-210349
e-mail: print.color@iasi.rdsmail.ro

Tiparit la: Print Color
Iaşi, Ipsilante nr. 19
Tel. 0232 - 262300 / 210349
Tel. 0332 – 407840 / 407841 / 407866
E-mail: print.color@iasi.rdsmail.ro

I M O R T E L E

Adesea înşir pe firul amintirilor vacanţele petrecute la copiii noştri stabiliţi în sudul Franţei, mulţumind cerului pentru puterea de a mă bucura de frumuseţea trăirilor sufletului şi, în egală măsură, pentru speranţa drumului deschis altor şi altor experienţe.

Fiecare călătorie are specificul său. Nimic nu se repetă. Până şi aşteptările diferă de la an la an.

O vacanţă pare a-şi avea viaţa sa proprie, cu anotimpul său, cu surprizele sale semănate la tot pasul. Adesea, perturbări neprevăzute barează drumuri, proiecte. Pe de altă parte, cele mai neaşteptate rezolvări benefice constituie imboldul altor planuri de viitor. „Uite că se poate!” – mesajul e limpede. De unde vine? Ce mai contează?! Oricum, nu ne este dat să ridicăm noi bariera. Prietenul nevăzut ne va ajuta. Din partea noastră se cere doar atât: să avem încredere în mâna care ni se întinde şi mai cu seamă, în noi înşine.

Dacă fac o retrospectivă a întregului periplu al călătoriilor mele şi ale lui George în decursul timpului, constat cu surprindere că îndemnul şi sprijinul acestui prieten există. Poate chiar el – fiinţa spirit – ne-a insuflat curajul necesar, încrederea într-o finalitate pe potriva dorinţelor noastre.

În mod inconştient am urmat paşii unui destin specific trubadurului care a inclus în cântecul său izbânda – singura modalitate de respirație a ființei pământene în care se zbat să iasă la lumină veşnice căutări.

* * *

Dumnezeule, câte am de povestit!

An de an, plăcerea ineditului, neastâmpărul ce îşi caută vadul şi mai ales dorul de cei dragi ne-au dat imboldul necesar – mie şi lui George – de a ne lua traista în spinare şi de a porni la drum.

Niciodată nu am pus în balanță piedicile inerente aventurii. Şi nu greşesc dacă numesc „aventură” orice ieşire din perimetru. Incitantă este fiecare clipă a altui decor – o derulare a zeci de fotografii cu personaje, situații, în variante adesea amețitoare, în care pasul îşi caută mereu linia directoare.

1. A U R O R A

1990! Anul marilor transformări! Toate năzuințele zăvorâte sub şapte lacăte abia acum puteau ieşi la lumină. Eram liberi! Zile şi nopți – timp îngropat în neajunsuri, temeri, suspiciuni – tot amalgamul de nefericiri şi zbucium luase sfârşit.

Începea o eră nouă!

Eram şi eu printre cei mulți. Aceeaşi stare euforică mă cuprinsese şi pe mine. Să pot pleca la fiica mea. Să-mi văd nepoții. Şi **dorul**… Dorul adunat în anii aceştia – ani grei, legați în lanțuri de oprelişti - să îl pot ostoi, asemenea celui însetat ce caută stropul de apă în plin deşert!

Irene se stabilise cu familia într-o țară primitoare şi caldă – Franța. La bază a existat doar curajul şi riscul. În această translație a unei părți din familia noastră pe alte meridiane, nu a existat nimic legal. Şi nici nu s-ar fi putut altfel. Era înainte de revoluție. O zi ca toate celelalte. Şi iată, a apărut şansa unică pentru fiica noastră şi pentru soțul ei să intre în altă lume. Noi, cei rămaşi, nu aveam nici o speranță de a-i întâlni vreodată. Poate în vis. Legăturile rupte păreau definitive.

Când revoluția ne-a adus descătuşarea, am întrevăzut cu o intensitate neimaginabilă posibila întâlnire cu cei plecați. Momente de bucurie profundă ce pot avea efectul unui seism!

Îți pierzi pe loc busola, nu reuşeşti să-ți ordonezi prioritățile, îți uiți până şi numele. Aşa m-am simțit eu: orbită, năucă…

Îmi amintesc **prima zi liberă**…Am ieşit pe stradă cu părul fluturând în bătaia vântului aspru, de ianuarie, cu nasturii paltonului descheiați, cu mersul săltat şi răsuflarea precipitată . M-am ciocnit de primul trecător – o femeie vânzătoare la alimentara din cartierul nostru. Într-o fracțiune de secundă am recunoscut pe chipul ei o stare euforică asemănătoare cu cea care mă cuprinsese pe mine. Gestul necugetat de a o îmbrățişa mi s-a părut cât se poate de firesc. Femeia m-a cuprins şi ea în brațe cu o exaltare greu de descris. Ne-am privit. O undă fierbinte îşi găsise vadul în îmbrățişarea a două ființe ce nu aveau nimic în comun. Doar o sticlă de lapte şi, mai rar, nu pachet de unt…

Pe fondul acestei euforii nebune m-am hotărât, fără nici o ezitare, să-mi fac bagajele şi să zbor la copiii de dincolo. Acest zbor mi-l imaginasem în visele mele de sute de ori. Şi iată, sosise clipa! Trezirea! Zborul aievea! Şi întâlnirea! Vă dați seama? Întâlnirea pe care nu am sperat că am să o trăiesc vreodată.

Într-adevăr, există şi minuni!

* * *

-George, fac bagajele şi plecăm!

-Când? Acum?... , soțul meu a rămas perplex.

-Da! Chiar acum. Mergi să iei bilete?

Din vocea mea se desprindea acea energie de nestăpânit care mătură orice negație din cale, transformându-se în mod periculos în răzvrătire, în cazul unui refuz.

Îmi simțeam ochii arzând în orbite şi răsuflarea fierbinte. Vulcanul din mine, după ani de somnolență, se trezise la viață. George m-a privit posomorât şi a mormăit:

-Eu nu pot…

-De ce? – am sărit ca arsă.

-Am un termen peste două săptămâni, oftă el. Dar tu – dacă vrei neapărat – te poți duce!..

-Singură?

-Da, singură!

M-am oprit descumpănită:

-Şi tu?...

-Eu? Peste două săptămâni vin după tine. Sau… mai aştepți.

Brusc m-am învolburat toată la ideea celor două săptămâni de aşteptare. Chiar şi o zi de amânare mi-ar fi dat peste cap toate circuitele. L-am învăluit pe George cu o privire blândă şi am tăcut.

-Bine, pregăteşte-te de drum. Îți iau eu bilet.

Telepatia funcţiona perfect. Omul meu m-a simţit vibrând ca o coardă întinsă la maximum.

* * *

Îmbarcarea în aeronava Bucureşti – Paris a decurs în condiţii de normalitate anticipate atât de familia mea – cea scindată în două: aici şi dincolo – cât şi de mine însumi. Aeroportul Otopeni, după toate verificările de rigoare, m-a direcţionat spre locul 19A, fără nici un fel de oprelişti. Am păşit spre scaunul respectiv, strecurându-mă pe culoarul plin de agitaţia cauzată de călătorii ce îşi căutau confortul într-un avion plin până la refuz.

Mă despărţeam de George cu un calm afişat prin gesturi şi vorbe, căutând să-i evit privirea. Nu doream să-mi ghicească intensitatea emoţiilor şi nici sentimentul de vinovăţie pentru gestul meu egoist. Totdeauna ne-am împărtăşit necazurile şi mai ales bucuriile. Acum îl părăseam , îi întorceam spatele. Desigur, existau motivaţii peste motivaţii. Un balon de aparenţe. Dar în străfundul fiinţei, stătea pitită culpa trădării pentru plăcerea unică a clipei. Doar eu singură urma să gust desfătarea întâlnirii. Mă apăsa pe suflet această şarjă şi totuşi, iată-mă instalată pe locul 19A, aşteptând cu un entuziasm greu de descris decolarea.

Când am simţit plutirea – imperceptibila legănare – am închis ochii şi am murmurat: **„Există şi minuni!”** Vecinul meu

a întors capul spre mine, având pe chip întipărită o curiozitate nedisimulată:

-Ați spus ceva?

L-am privit stânjenită.

-Scuzați, mi s-a părut…

Omul şi-a reluat lectura ziarului, uşor încruntat, probabil convins că a făcut o gafă. Mi-am cufundat privirea în puful norilor dincolo de sticla hubloului, hotărâtă să-mi țin în frâu elanul. Dar, vai! Puteam? Simțeam impetuos nevoia manifestării. Bucuria mea trebuia eliberată. Să o simtă toți. Mai cu seamă vecinul meu. Cu buzele strânse, acesta răsfoia nervos foaie după foaie, un ziar întreg – ziar ce nu-i greşise cu nimic. Eu – da! Eu îl derutasem, făcându-l să pară un caraghios cu fantasme auditive.

„Nu! Nu merge aşa! Trebuie să repar…” Şi, fără preaviz, (putea fi vorba de aşa ceva?) m-am sucit spre ziarul foşnitor din dreapta mea şi am privit insistent articolul tipărit mărunt de pe pagina ținută vertical de două mâini neliniştite.

-Ştiți… eu ar fi trebuit să-mi cer scuze. Adineauri, am dat glas propriilor gânduri. Ați auzit bine…

Omul s-a întors surprins înspre mine. Abia acum am observat ochelarii. Pe după rama de metal lucios mă priveau cu intensitate doi ochi rotunzi, de o culoare nedefinită, între

albastru şi cenuşiu. Preț de câteva secunde, m-am simțit prinsă sub privirea lui asemenea unui gândac pe panoplia insectarului. Mintea, înțepenită pentru o clipă, a luat-o din loc, formulându-mi diverse ipoteze: „Ar fi trebuit să fiu mai explicită? Sau, pur şi simplu, să tac?”

-Doamnă, abia acum mi-ați trezit curiozitatea. Prea plinul – cazul dumneavoastră, cred – trebuie eliberat?

-Ați ghicit! Sunteți magician? – cuvintele mi-au scăpat aproape fără voie.

-Într-un fel… Sunt psihiatru.

Şi-a lăsat privirile în jos, nehotărât şi dornic totodată să continue.

-Minunat! – am exclamat, entuziasmată şi prinsă totodată în țesătura vorbelor sale. S-ar părea că şi dumneavoastră aveți un preaplin ce se doreşte eliberat…

-Nu cumva suntem în aceeaşi branşă? Cum altfel să-mi explic intuiția dumneavoastră?

-Nu! am oftat din fundul rărunchilor. Dar… mă pricep la oameni. Cum să vă explic? Îi simt.

-E mare lucru! Calitatea aceasta cred că v-a ajutat în viață.

-Poate… Dar, în mod sigur, mi-a adus şi multe necazuri.

Vecinul meu nu păru surprins de cele auzite:

-Ați fost acuzată pentru descoperirile făcute în viața

altora?

-Nu! Nici vorbă… În schimb, am suferit. Am suferit suferința altora.

-Să presupun că lumea dumneavoastră intimă nu şi-a mai găsit loc?

Am zâmbit fără voie. Îmi plăcea omul. Părea un analist subtil. Şi mă ghicise. Într-adevăr, mi se întâmplase adesea să-mi lipsească timpul necesar propriilor văicăreli.

-E bine? E rău?... întrebarea directă l-a descumpănit.

I-am fixat cu privirea ramele ochelarilor ce trimiteau luciri ciudate la fiecare mişcare a capului. Să fi fost câteva raze de soare scăpate prin hublou?

Între timp, aeronava se înălțase deasupra stratului de nori transformat într-o mare densă, cu valuri leneşe, răsfățate de strălucirea seninului.

-V-ar place o mică analiză a nedumeririlor dumneavoastră?

-Aştept! – riposta imediată i-a dat vecinului meu imboldul necesar să–şi expune motivațiile.

-Personal, înclin balanța spre egoism. Nu e o opțiune bună, dar, categoric e o pavăză. Te protejează.

L-am privit atentă. Oare psihologul scotea la iveală argumente adunate din manuale sau bărbatul trecut prin viață

punea în balanță propriile experiențe?

-V-am dezamăgit? – privirea-i piezişă dezvăluia o oarecare nelinişte.

-N-aş zice. Totuşi…

-Totuşi altruismul creează satisfacții, devii propriul tău model, te revigorezi din ceea ce dai… Sau…

-Sau punctul dumneavoastră de vedere: construind un zid gros, compact în jurul propriei ființe, nu simți furtuna care devastează, nu participi la dezastre, nu plângi disperarea altora. Devii imun la toate.

Simțeam că m-am ambalat prea tare. Duelam cu un necunoscut. Şi totuşi, dialogul acesta izvorât din senin mă excita. Voiam să descopăr în bărbatul plasat prin hazard lângă mine , miezul ființei umane dulce sau amar, bine tăinuit sau de-a dreptul vulnerabil.

-Dați-mi voie întâi să mă prezint: Virgil Necşulescu.

Îmi întinse mâna cu o naturalețe de invidiat. O mână fermă, nervoasă, a cărei strângere am simțit-o ca pe o provocare.

-Ana Patraşcu, am răspuns cu o jumătate de voce şi mi-am zis în sine: „Chiar era cazul să ne cunoaştem şi în detaliu?”

Pentru a doua oară domnul Virgil (acum îi ştiam numele) m-a surprins cu intuiția sa. Citirea gândurilor?

-Vă miră faptul că am vrut să fac cunoştință cu

dumneavoastră? Filozofia cere aprofundări. De nu - naşte confuzii.

-Nu e prea mult spus?

Aş fi vrut să temperez pe cât posibil tendința vecinului meu de a introduce o conversație aparent banală în catastiful filozofiei universului. Dar nu am reuşit. Se deschisese o portiță secretă prin care au izbucnit de-a valma trăiri mult timp tăinuite, hotărâri derutante, regrete uitate, sclipiri optimiste – o întreagă încărcătură eliberată din hățişul unui trecut sinuos.

Nu atât curioasă cât amabilă cu noua mea cunoştință, am ascultat, frază cu frază, confesiunea sa . Obsedat de Aurelia – soția decedată – Virgil Necşulescu a încercat totuşi o nouă alegere. O femeie oarecum asemănătoare. Dar viața lui actuală s-a complicat. Continua suprapunere în mintea lui a celor două soții i-a obosit sufletul şi creierul, aducându-l adesea în pragul disperării.

-Prietenii mei nu-mi cunosc frământările. Nu le-am dezvăluit nimănui. Până în acest moment…

- De ce m-ați ales tocmai pe mine? – nedumerirea mi-a scăpat fără voie.

Preț de câteva momente, întrebarea a rămas suspendată în aer. Cred că l-am pus în încurcătură. Şi nici eu nu m-am simțit la largul meu; prea brutal mă exprimasem…

-Doar dumneavoastră sunteți psihiatrul…, am adăugat cu jumătate de voce.

-Păi, tocmai aici cred că e punctul nevralgic. Toți de la mine aşteptă. Dar eu? Eu ce mă fac?!

Am simțit deodată o milă adâncă pentru acest om în a cărui armură aparent puternică se zbătea neputința.

-Există metode; le-ați învățat probabil… De ce să nu le fi aplicat?

-Aveți dreptate, dar parțial. Ştiți povestea cu teoria şi practica?

-Ce sfaturi aş putea să vă dau?

-Nu de asta am eu nevoie. Doar să mă asculte cineva… Atât!

L-am privit cu tristețe. Culoarea albastră – gri din dosul ochelarilor părea mai tulbure. Iar mâna care ținuse ziarul cu câteva clipe înainte, se adunase, crispată, pe măsuța din fața sa.

-Ceai, cafea, pepsi? – vocea stewardesei ne trezi.

Abia atunci am realizat că mi se uscase cerul gurii. Ceaiul cu arome de fructe exotice a fost bine venit. Vecinul meu şi-a comandat o cafea fără zahăr - amară, poate, ca şi existența sa actuală. Deodată s-a întors spre mine şi mi s-a adresat precipitat:

-Poate am abuzat de răbdarea dumneavoastră… Scuzați-mă!

-Nu! am protestat cu blândețe. Dar… m-ați pus pe gânduri.

Omul a oftat, adăugând aproape în şoaptă:

-Bănuiesc ce ați dori să-mi spuneți: că totul depinde de mine… Viviane mă simte şi mă suportă. Nu am ce-i reproşa. Merita mult mai mult…

Îmi aruncă o privire fugară şi adăugă:

-Păcat că nu o puteți cunoaşte!

Cât de mult greşea! Împrejurări cu totul ieşite din comun aveau să ne pună în față – eu şi Viviane.

* * *

Mi-am scos o carte din sacul de voiaj şi am început să citesc. Mă simțeam obosită şi indispusă. Ce se întâmplase cu exuberanța mea de la începutul călătoriei? Cu coada ochiului mi-am privit vecinul. Răsfoia ziarul – acelaşi... Avea o mină plictisită; colțurile gurii se lăsaseră în jos, îmbătrânindu-l. „Bietul de el, mi-am spus, ce fel de psiholog poate fi dacă propriile probleme nu şi le poate regla?”

Deodată, o zdruncinătură neaşteptată a tras semnalul de alarmă. „Un gol de aer…” mi-am zis, fără să mă alertez. Dar după un interval mic de timp, apăru a doua. O uşoară rumoare se făcu simțită în jurul meu. Fără să-mi dau seama, muşchii mi s-au încordat şi mâinile s-au înțepenit pe centura de siguranță. Cartea

de pe măsuța din fața scaunului s-a închis singură. M-am uitat la ceas. Într-un sfert de oră urma să aterizăm pe aeroportul Orly din Paris. Am respirat adânc. „Să ajung acolo, apoi mă voi descurca eu cumva…” Astfel de gânduri de îmbărbătare aveau efectul unui băț de chibrit într-un butoi cu explozibil. Cu bună ştiință eram pregătită pentru a doua jumătate a călătoriei mele. Urma să iau un avion local de la Paris la oraşul T. Părea foarte simplu pentru un călător versat, dar nu şi pentru mine. Mă încumetasem s-o pornesc aşa, de una singură, fără să am habar de soarta mea în aeroport. Trebuia să descopăr avionul care mă va duce până la capăt, să cumpăr bilet (dacă mai găseam vreunul disponibil), să mă încadrez în timp (ora 17 după amiază – cam târziu) trecând, în prealabil, prin rigorile vămii. Era cam mult pentru persoana mea – umărul lui George nu-mi era alături pentru a mă putea sprijini de el.

Curajul cu care plecasem de acasă începuse să se cam clatine odată cu pasărea noastră zburătoare căreia i se zburliseră penele de la o vreme.

Încă o zdruncinătură, urmată de două balansuri de lebădă gata-gata să-şi cânte ultimul refren. Stewardesa, apărută în capătul culoarului, după câțiva paşi nesiguri, se opri şi anunță cu o voce ternă:

-Instabilitatea pe care o resimțiți se datorează creşterii

vitezei vântului. Nu există nici un pericol. Rugăm să vă păstrați centura de siguranță şi să nu vă părăsiți locurile.

Vără voie, am simțit o mică înțepătură în zona inimii. „Nu te prosti! Doar ai auzit: nici un pericol!” M-am proptit bine pe scaun, hotărâtă să nu mă tem. Dar vecinul meu? Îl va ajuta în vreun fel diploma de psiholog? L-am privit cu coada ochiului. Îşi rezemase capul de speteaza scaunului şi închisese ochii. Ştiam că e imposibil să poată dormi. Probabil aplica o metodă de inducere a stabilității interioare. Am încercat să-i urmez pilda. Absurd! Imposibil să stau liniştită, cu ochii închişi, când o anumită trepidație a pardoselii părea să se amplifice de la un minut la altul. Îngrijorată, m-am apropiat de geamul hubloului. O ceață deasă, compactă, nu mi-a permis să zăresc nimic.

Deodată, un glas masculin cu inflexiuni moi, de primadonă, invadă întregul spațiu. Un discurs scurt, voit degajat, prin care eram anunțați că programul de aterizare nu poate fi respectat. Motivul – o furtună de gradul …(nu-l mai țin minte dar cred că nu mai conta gradul, doar efectul.)

În primele minute s-a lăsat o linişte nefirească. Apoi au început protestele. Inițial – timide, ca în scurt timp să crească în intensitate. Stewardesa, apărută în mijlocul culoarului, a încercat să tempereze spiritele: „Nu suntem răspunzători… turnul de control nu permite… serviciul meteorologic anunță deplasarea

formațiunii provocatoare de turbulențe spre est…” Vociferările pasagerilor din ce în ce mai necontrolate, suprapuse peste explicațiile date de biata femeie care se silea în zadar să-şi mărească volumul unei voci şi aşa destul de anemice, au creat în scurt timp un adevărat vacarm.

Un bărbat din fața mea a pus o întrebare pertinentă: „Câte minute întârziem?” „Dacă ajungem…” – un gând izvorât fără voie din spaime şi mai ales din nesiguranță, m-a făcut să mă crispez. Umor negru! „Vom primi în curând informații mai exacte!” Răspunsul pregătit din timp a constitut scânteia. Omul şi-a desprins cureaua de siguranță sfidând recomandările date şi a sărit în picioare. Din nebăgare de seamă, s-a izbit de cuşeta de sus. „…dar eu pierd legătura… am contracte de semnat…” Argumentele curgeau potop asupra stewardesei care - fără voie - făcu un pas înapoi. „Domnule, calmați-vă! Toți pasagerii au probleme…”

Mi-am îndreptat privirea spre vecinul meu cu o curiozitate nedisimulată:

„Nu aveți nimic de zis?.. De protestat?..” Şi, spre surprinderea mea, domnul Virgil a deschis brusc ochii, învăluindu-mă cu o privire în care albastrul deținea supremația:

-În astfel de momente, tăcerea e de aur. Nu credeți?

-Mă surprindeți… Mi-ați citit întrebarea nerostită?

Un zâmbet mohorât a fost singurul răspuns. Apoi, la fel de neaşteptat, şi-a reluat atitudinea călătorului cuprins de somnolenţă. „Un fericit!” –mi-am zis, şi m-am întors spre fereastră, încercând să-mi calmez starea de spirit în oceanul învolburat prin care pluteam.

O sclipire, alta, apoi tunetul înfundat, derutant.

„Aterizăm!” – cuvântul transmis prin microfon a creat pe moment rumoare şi o stare de tensiune molipsitoare. „Dar, atenție! – reluă firul aceeaşi voce – nu putem părăsi imediat aeronava. Vă rugăm păstrați-vă locurile şi aşteptați noile instrucțiuni.”

Oarecum contrariată, nu am înțeles ce anume ne opreşte să ajungem în clădirea aeroportului, din moment ce aterizăm. Ploaia? Nu aveam de unde să ştiu ce va urma…

* * *

Privesc îngrozită prin hublou spațiul dintre clădirea aeroportului imensă, învelită în fier şi sticlă şi avionul nostru. Cu o viteză incredibilă, tot soiul de obiecte – cutii, tonete, panouri – zboară, se rostogolesc măturate cu o forță herculiană. Tot haosul acesta are un numitor comun: aceeaşi direcție. Fereastra rotundă pare un ecran pe care se proiectează o acțiune fantezistă a unui regizor nebun. Tiparele realității – a aceleia cunoscute de mine – au fost depăşite. Din păcate, nu pot butona

schimbarea ecranului. Rămân prostită, cu ochii fixați pe imaginile de coşmar ce se derulează mereu, mereu.

Stewardesa a apărut din nou. Murmure. Nedumeriri. Ascultând-o , întrebările îşi fac drum prin mintea dezorientată a celor din jur: „Nu putem traversa acest spațiu cu autobuzul? Tunel de evacuare nu există? Aşteptăm aşa, la 100 metri de clădire să se termine furtuna? Pierdem legăturile!..”

„Ce legături, domnule? – vocea iritată a stewardesei pare să fi ajuns la limita răbdării. Nu vedeți ce se petrece afară? Femeia face o pauză, apoi, cu efort vădit adaugă: Cine se încumetă acum să decoleze?”

Minutele trec cu paşi de melc. Îmi simt inima strânsă în menghina neliniştii. Incertitudinea mă invadează. Dacă voi fi nevoită să aştept până mâine, ce mă fac? Ieşită din programul stabilit inițial, mă simt dezorientată. Am privit cu atenție în jurul meu. „Dar ceilalți?” Uşoara rumoare observată inițial acum a devenit de nestăpânit. Puțini îşi mai păstrează locul. În dreptul ferestrelor, zeci de ochi urmăresc caruselul unui vânt bezmetic care nu pare a se lăsa domesticit.

Un cub de mărimea unui chioşc se rostogoleşte prin curtea pavată. De unde s-a pornit şi încotro va ajunge, nu se ştie; dar viteza cu care zboară – săltând ca o surcică şi izbindu-şi muchiile de pavaj – creează un spectacol ce dă fiori. Nimeni nu

se mai încumetă să vocifereze.

Şi iată, un autobuz se apropie. Patru oameni îmbrăcaţi în salopete coboară cu precauţie. Îndoiţi din mijloc, încearcă să fixeze un parapet, întinzând două rânduri de odgoane. Distanţa între cele două uşi – cea a aeronavei şi a autobuzului – nu are mai mult de trei metri dar efortul oamenilor de a construi acest culoar pare deosebit de greu.

S-a deschis uşa. Pasagerii, unul câte unul, sunt preluaţi şi transportaţi în autobuz. Mă agit, precipitându-mă spre ieşire, prinsă în cordonul viu ce înaintează asemenea melcului. Ajung la uşă. Un curent puternic mă izbeşte frontal. Dumnezeule, ce se întâmplă? Două perechi de braţe mă saltă. Mă trezesc aproape ruptă în două. Vântul mă izbeşte fără milă, orbindu-mă. Împinsă, luată mai mult pe sus, mă minunez cum de pot totuşi înainta. Efortul e minim, doar să mă pot ţine, cât de cât, pe picioare. Observ cu stupoare că cei patru – salvatorii – sunt legaţi între ei cu corzi. Nu e de glumit!

Autobuzul ne-a dus în faţa intrării unde s-a montat un culoar – tunel prin care trec, unul câte unul, toţi pasagerii.

În sfârşit, iată-mă în sala imensă a aeroportului. Aici – rumoare! Formalităţile de rigoare se îndeplinesc cu rigurozitate. Prietenii, rudele aşteaptă dincolo de vitraliul transparent, cu ochii lipiţi de geam. Oamenii ordinei, sobri, grăbiţi, traversează

spațiul înțesat de mulțimea nerăbdătoare, gălăgioasă.

Mă simt amețită, derutată. Şi acum, ce fac? Am trecut de toate barajele – sunt în regulă. Îmi privesc ceasul de mână şi mă îngrozesc: aproape trei ore întârziere. Afară se întunecă. Să mai prind vreo legătură pentru punctul final al călătoriei – nici vorbă! Afară, furtuna e în toi. Privind furnicarul de bărbați, femei, copii în jurul meu, îmi dau seama că nu sunt singura. Fiecare are povestea sa şi, din păcate, finalul este imprevizibil. Va trebui să mă informez. Ce şanse am de a merge mai departe? Caut ghişeul cu pricina. Înghesuială, lume multă. Toți întreabă. Toți vor să ştie… Funcționara, o femeie tânără, cu trăsături prelungi, obosite, pare a privi fără să vadă. Îi spun păsul meu. Răspunsurile le ştie pe de rost:

-Nu vă putem da o informație sigură pentru astă seară. Dar mâine…

Mă simt ca un balon dezumflat, luat de acelaşi vânt rău de afară. În drum spre şirul de scaune, unde sper să găsesc unul gol, îmi fac socoteli simple: mă voi aciua aici, în vreun cotlon, până mâine dimineață. Şi deodată mă simt prinsă de braț. Vecinul meu de zbor!

-Ce surpriză! - am exclamat fără voie.

-Şi pentru mine… Cum vă descurcați?

-Păi… nu prea ştiu. Şi am adăugat prompt, pentru a nu

trezi obligații. Aştept cuminte dimineața…

Bărbatul mă măsură cu o privire cercetătoare; în clipa aceea m-am simțit total vulnerabilă, cu toate temerile scoase la suprafață. Zadarnic mi-am coborât privirea. Domnul Virgil reuşise să mă citească, foaie cu foaie, şi acum, aşa cum stătea țintuindu-mă cu ochii săi albaştri-gri din dosul ochelarilor, îşi făcea probabil calcule legate de ființa neajutorată care îi ieşise în cale.

-Doamna Patraşcu, vă rog să luați loc pe scaunul acela liber şi aşteptați-mă o clipă.

M-am supus fără să crâcnesc. De altfel, alte variante mai bune nici nu aveam. Vecinul meu era singura persoană cu care mă puteam sfătui. Nu l-am urmărit cu privirea dar am intuit că avea intenția să dea un telefon. Am aşteptat cam mult. Când l-am văzut apropiindu-se în grabă, am răsuflat uşurată.

-M-am interesat: primul avion îl veți avea abia mâine, la ora şapte dimineața. Iată ce vă propun: locuiesc în zonă… am să vă conduc la un hotel-pensiune, nu departe de casa mea. Vă lăsați bagajele şi veniți la mine. Soția vă aşteaptă. Am vorbit cu ea chiar acum. O să-i facă plăcere să vă cunoască; e pe jumătate româncă şi se descurcă binişor cu limba română.

Virgil Necşulescu făcu o pauză , apoi adăugă cu o urmă de zâmbet schițată pe buzele-i subțiri:

-Calitatea ei cea mai de preț ştiți care este? Că m-a

acceptat pe mine…

Mi-am dat seama că noua mea cunoştinţă voia să mă descătuşeze din emoţiile neprevăzutului, întinzând-mi o mână. O mână de care într-adevăr aveam nevoie.

* * *

Viviane m-a primit cu acea naturaleţe nestudiată care mi-a topit orice urmă de reticenţe.

Păr şaten, ochi calzi, castanii, structură armonioasă şi gropiţe adorabile în obraji, la orice tentativă de zâmbet. M-a cucerit, dându-mi sentimentul unei posibile legături de prietenie, având ca fundament o simpatie reciprocă.

În timp ce Virgil (acum ne tutuiam) a ieşit pentru a completa cele necesare cinei, Viviane m-a condus la toaletă, ocazie cu care mi-a prezentat interiorul casei.

-Aici, se opri ea în dreptul unei uşi închise, ai fi putut să rămâi peste noapte la noi.

-Nu e cazul! am protestat, am camera de hotel reţinută.

Femeia m-a privit nehotărâtă. Simţeam o undă de nelinişte. Mi s-a părut? Am ajuns în sufrageria largă odată cu stăpânul casei care, cu o sacoşă în mână şi cu un zâmbet larg pe figură , ne aduse vestea:

-Sorţii au fost traşi! Nu există camere de hotel disponibile. Musafira rămâne la noi.

-Aceasta ar fi fost soluția din capul locului!

Răspunsul prompt al soției mi-a adus o undă de bună dispoziție.

-Drept să spun, mă bucur… Cu toate că nu aş fi vrut să vă deranjez…

M-am simțit eliberată de toate micile neajunsuri ale trambalării. Şi totuşi, acea nelinişte surdă îmi dădea târcoale asemenea unui bondar insistent. I-am privit cu atenție pe cei doi aranjând pe masă cele necesare cinei. Vorbele spuse de vecinul meu in timpul călătoriei referitor la trecutul său, mi se păreau fără nici o noimă. Viviane, cu feminitatea ei caldă, tonică, înconjurându-şi soțul cu o tandrețe discretă, constituia un pilon solid în noua căsnicie a lui Virgil Necşulescu. Ce îşi putea dori mai mult un bărbat de factura acestui psiholog sensibil şi rafinat? O analiză oricât de sumară ar fi scos la iveală scorul: unu la zero pentru Viviane. Aşa vedeam eu lucrurile.

Oricâte calități ar fi avut Aurora – era plecată pentru totdeauna. Din păcate, atinsesem punctul nevralgic: pentru totdeauna?

* * *

O masă uşoară, cu multă culoare, arome - ce mi-aş fi putut dori mai mult? Şi în final, o moleşeală asemenea mareei ce urcă, urcă… Nu eram singura.

-Vă văd obosiți, a remarcat Viviane. Haideți la culcare!

Un îndemn bine venit. M-am sculat cu efort. Doar gândul la confortul unui pat mi-a topit plumbul din tălpi. Am urmat-o pe stăpâna casei fără zăbavă. Femeia s-a oprit în dreptul aceleiaşi uşi pe care mi-o indicase inițial.

-E camera de oaspeți acum…

Am intrat în urma ei cu o mică ezitare. De ce „acum”? Avusese şi altă destinație „înainte”?

Un pat cu aşternuturi înflorate, noptiera cu veioza aprinsă, o comodă, în colț un birou. Aerisit, simplu, curat. O cameră cât se poate de plăcută.

-Noapte bună! mi-a urat gazda şi s-a retras discret.

Nici nu ştiu când am ajuns în patul moale, cu miros de levănțică. „Ce desfătare…”, am murmurat în şoaptă. Mi-ar fi prins bine să-mi urmez tabietul de acasă – măcar o pagină să pot citi. Din păcate, cartea pe care o luasem pe drum, am terminat-o de citit.

Deodată, mi-a venit o idee: „Nu se poate să nu găsesc vreo carte sau revistă…” M-am sculat din pat şi m-am uitat în jur. Nimic! Ochii mi-au căzut pe cele trei sertare ale comodei. M-am aplecat spre ultimul de jos – era plin. Caiete, foi răzlețe, broşuri. Iată şi un album. L-am scos cu atenție şi l-am deschis. Dintre filele cartonate a alunecat pe podea o fotografie – chipul

unei femei. Am ridicat-o de jos. Viviane? – m-am întrebat, privind-o cu atenție. Era şi nu era ea. Părul şaten închis, faţa cu un oval bine conturat şi zâmbetul – o colaborare perfectă între ochi şi buze. Cuceritoare, în armonia întregului ansamblu. Şi în plus, o notă de mister, o anume profunzime cu storul tras, trezind dorința aventurii. Totodată, o cumințenie jucăuşă, dând la iveală zburdălnicia în limitele rezonabilului şi a bunei cuviințe. Femeie fără păcate reale, doar fantezii de moment.

Cu cât studiam mai pe îndelete fotografia, cu atât magnetul ființei din poză părea mai puternic. Cunoscând-o pe Viviane, m-am convins definitiv – făcusem cunoştință cu **Aurora.** Abia acum am înțeles cu adevărat problemele familiei Necşulescu. Virgil ar fi trebuit să învețe prima lecție a liniştii sale: **uitarea**.

Dar, se pare că acest bărbat, bun sfătuitor pentru viețile altora, nu a reuşit să şi-o regleze pe a sa. Mi-am amintit vorbele sale: „…în orice postură a traiului meu zilnic, cele două femei se suprapun – aceasta este crucea mea… şi trebuie să mi-o duc până la capăt.”

Eu am replicat: „Nu credeți că de dumneavoastră depinde totul?”

Răspunsul său m-a uimit: „N-ați cunoscut-o pe Aurora!” Şi m-a privit cu o tristețe pe care nu reuşise să o stăvilească

nici diploma lui de psihiatru şi nici persoana mea reticentă la întreaga sa spovedanie.

Dar Viviane? Cum să nu-mi dau seama? Total vulnerabilă, probabil depusese armele de la primele manifestări ciudate ale soțului. Prezența amintirilor împovărând întreaga ambianță a fost consimțită. Alta în locul ei ar fi optat pentru un alt spațiu – altă casă, altă stradă, poate chiar alt oraş … dacă nu şi alt bărbat.

„Spinul din rană trebuie scos deodată, brutal, cu riscul durerii. Prezentul palpabil şi viu este ancora. Umbrelor - asemenea fumului – le e dat să dispară.” Astfel de gânduri m-au sustras de la binemeritata odihnă. Deşi patul era cât se poate de confortabil, am avut un somn agitat. În zadar am încercat să-mi disciplinez fantezia, să mă relaxez şi chiar să număr oi… Alternanța dintre momentele de veghe şi somn mi-a creat senzația unei nopți fără sfârşit.

Aprinzând veioza, m-am uitat la ceasul de mână. Ora patru. Unde dispăruse somnul dulce, mângâietor? Nu avea rost să mai insist. Poate… dacă aş fi avut ceva de citit… Astfel mi-a venit ideea conținutului sertarelor comodei. Vreo revistă? Am coborât din pat, mi-am pus papucii şi am ajuns la locul cu pricina. Am Început să caut cu înfrigurare. Orice tipăritură ar fi fost binevenită. Şi iată că mi s-a oprit între degete un plic destul

de consistent. Scrisori! O scriere aplecată cu multe ascuțişuri, cu tendința de coborâre a rândurilor spre capătul din dreapta al foilor. Inițial am avut o ezitare. Nu este etic să intru în intimitatea unui plic adresat altuia! Dar privirile mi s-au oprit fără voie la finalul paginii. Am rămas blocată; expeditorul se iscălise citeț: Aura.

Deci ea era – **Aurora**!

Tulburată, am lăsat plicul din mână şi m-am întors în pat. Mai puteam adormi? Conținutul plicului îmi incitase nu atât curiozitatea cât dorința de a-l înțelege pe psihologul Virgil Necşulescu în neputința lui de a duce o viață normală, alături de soția lui actuală.

M-am frământat în aşternut o vreme, încercând să iau o decizie: să citesc sau nu? Dar ea e moartă! Relicvele nu au nimic de a face cu lumea noastră. Nu le lezăm inexistența. Aşa că m-am hotărât. M-am trezit cu scrisorile în mână, având sentimentul unei conspirații aprobate în primul rând de propria-mi conştiință şi apoi de însăşi Aurora. Urma să intru pe uşa din dos în viața apusă a unei femei ai cărei paşi lăsaseră urme adânci.

„Dragul meu, (nu trebuia să ghicesc cui i se adresa Aurora)

Fără tine, pustiul mă cuprinde. Mă resemnez privind zbaterea crengilor din fereastră. Frunzele au fost luate de vânt.

Doar una a rămas. Nesigură, ameţită… O privesc cu un tremur în inimă şi mă întreb: Nu sunt eu aceea?”

Citesc cu nesaţ, rând după rând şi simt profunzimea sentimentelor acoperite de zăbravnicul îndoielii. Nefericirea cuvintelor? …

Înfrigurată, am luat a doua scrisoare. Acelaşi scris. De astă dată pare mai repezit, mai nervos. De parcă tumultul depăşeşte forma literelor.

„… M-ai uitat? Cât poate sufletul meu obosit să mai rabde? N-am să-ţi mai scriu… şi poate n-am să te mai aştept…”

Am strâns foile la loc în plicurile lor şi m-am adunat în aşternut înfrigurată, deşi în încăpere era cald. Când începusem lectura, am crezut că voi găsi pilonii unui destin, descoperind reperele. Dar foile uşor îngălbenite de vreme, nu conţineau decât atât: chemarea unei femei pătimaşe. O iubire neîmpărtăşită? Nu puteam să cred aşa ceva. Ceruse prea mult? De unde izvorâse deprimarea?

L-am revăzut cu ochii minţii pe Virgil Necşulescu. Care era fapta de care se făcuse vinovat? Dar Viviane? Intrase în acest păienjeniş total nepregătită? Sau acceptase de bună voie pe lângă acel „Da!” spus în faţa altarului şi braţul unui bărbat pe care ea trebuia să-l susţină? Semne de întrebare fără răspuns…

* * *

Modificarea orarului curselor de la aeroportul Orly datorită furtunii din ajun, mi-a permis să-mi beau cafeaua de dimineață în tihnă, în compania gazdelor.

Virgil a trebuit totuşi să ne părăsească – o programare la cabinetul său pe care nu o putea amâna.

-Nici o grijă, m-a asigurat omul, mă întorc în timp util pentru a vă duce la aeroport.

Rămase singure în fața ceşcuțelor cu cafea aburindă, nu am putut înțelege de ce Viviane m-a ales drept confesor. Cert este că femeia a deschis o portiță, în dosul căreia se adunaseră poate prea multe…

-Ați dormit bine?

M-a surprins întrebarea şi, fără voie, m-am bâlbâit:

-Da, adică nu prea… , nehotărâtă, am rămas cu vorbele rostite pe jumătate.

-Era camera ei…, a şoptit Viviane. Noi nu o folosim. Doar pentru oaspeți... El are un cult pentru spațiul acela. Iar mie îmi este greu să intru.

Fără voie, gândul mi-a alunecat spre cele două scrisori şi m-am trezit dezvăluindu-i mica mea fără de lege.

-Aş fi vrut să găsesc ceva de citit, mi-am completat confesiunea.

-Şi ați găsit, zâmbi ea. Nu aveți de ce să vă scuzați. Şi?..

Care e părerea dumneavoastră?

-Concluzia? Nu ştiu ce să vă spun. Sunt multe… Cred că toate se leagă lanț unele de altele.

-Aşa este! Viviane îşi plecă privirea spre ceşcuța golită. O luă delicat în mână şi îi cercetă urmele de zaț pe porțelanul translucid.

-Ghiciți în cafea? – întrebarea nu a surprins-o.

-Intuiesc… doar atât!

-Când l-ați cunoscut pe soțul dumneavoastră, ați intuit ceva?

În clipa în care am rostit întrebarea mi-am şi dat seama de nesăbuința mea. Aş fi vrut să retrag cele spuse sau măcar să o fac pe interlocutoarea mea să înțeleagă că nu curiozitatea a fost factorul declanşator al investigării mele în cazul de față. Poate nevoia de a înțelege mai bine structura complicată a unui psiholog de meserie…

-Nu vă faceți probleme, îmi ghici gazda frământarea. Şi ca să fiți în temă, vă pot spune pe scurt: un concurs nefericit de împrejurări a declanşat moartea prematură a Aurorei. Virgil, fără vreun motiv real, s-a simțit responsabil. De aceea nu s-a putut împăca cu destinul tragic al soției nici până în ziua de azi.

Am privit-o pe Viviane cu o mirare nedisimulată.

-Nu înțeleg! El, reparatorul de suflete, cum de nu a reuşit

să găsească şi pentru sine un antidot pentru o vină imaginară?

-Să spun ce cred eu? Nici nu s-a silit! Sau – cine ştie? – poate n-a vrut!

Am rămas cu privirea în gol şi gândul dus departe.

-O boală? Un accident?

-O sinucidere!

A oftat şi şi-a lăsat capul pe spate, într-o atitudine de neputință. M-am cutremurat.

-Fusese pacienta lui. Aşa a cunoscut-o. Pe un fond depresiv…

-Ştiam că dragostea vindecă…

Viviane mă privi intens, cu o strălucire aparte a ochilor de castană şi adăugă:

-Aşa este! Cu o condiție: să crezi în iubire. Dar dacă te îndoieşti…

Noua mea cunoştință se opri, coborându-şi pleoapele. Atinsese un punct nevralgic al propriei existențe? M-am simțit stânjenită. Intrasem în intimitatea familiei Necşulescu fără să bat la uşă.

A urmat tăcerea. O tăcere densă. Derutată, neştiind cum să mă ridic mai repede de la masă, mi-am cercetat ceasul de la încheietura mâinii.

-S-a făcut târziu, am murmurat cu jumătate de voce. Ar

trebui să-mi fac bagajul…

-Să vă ajut?

-Mulțumesc, nu e nevoie!

-Un măr pe drum? O tartină?

-Serviciul Aer France îmi va fi suficient.

Ne-am ridicat de pe scaune. Şi atunci s-a declanşat o rotiță înțepenită de cine ştie câtă vreme în cugetul şi în mintea Vivianei. Femeia s-a aşezat brusc din nou, ducându-şi mâinile la ochi. Lacrimile i-au inundat obrajii; umerii s-au lăsat în jos, tresărind din când în când. M-am oprit derutată, neputincioasă.

-O să-mi treacă… Mă mai apucă aşa…

-Cu ce aş putea să vă ajut? Un pahar cu apă? Neprimind nici un răspuns, i-am aşezat în față paharul . Sunt o imprudentă; nu trebuia să vă amintesc …scrisorile.

-A, nu, nu vă culpabilizați. Dar, după cum vedeți, sunt în impas. Aurora s-a dovedit mai tare decât mine. Să lupt cu morile de vânt?

Ridicând ochii spre mine, îmi făcu semn să mă aşez:

-Dacă ați fi în locul meu, ce ați face?

Întrebarea m-a surprins. Pe moment, nu am găsit un răspuns potrivit – nu îmi era uşor să intru în pielea ei. Cât de profundă era afecțiunea dintre cei doi soți? Toate motivațiile mi se îndreptară fără voie spre cel ce se lăsase dus de valuri, fără a

încerca să-şi găsească limanul.

-Ştiu…,a adăugat ea după o scurtă pauză, v-am pus în încurcătură. Din păcate, nu am prieteni; iar prietenii lui Virgil, probabil pe el îl pot înțelege - pe mine, nu!

-Presupun că domeniul de care îmi vorbiți este atât de intim, încât nici prietenii nu-şi pot găsi locul. Doar voi doi…

-Aşa este! Dar de ce nu reuşesc? Ochii Vivianei se umplură din nou cu lacrimi. Orice fac, orice spun, e comparat cu ce ar face, ce ar spune **ea!** O nebună care şi-a pus capăt zilelor cu un pumn de pastile! Mă terorizează zi de zi, ceas de ceas.

O izbucnire în care cuvintele țâşneau asemenea unor jerbe de foc. Dumnezeule, cum am reuşit să declanşez o astfel de criză? M-am apropiat de Viviane şi am mângâiat-o timid.

-Ce aş face eu? Nu există metode fixe, doar adaptabile. Probabil că aş oscila între două scenarii: să iau taurul de coarne şi să-i cer soțului să-şi trăiască prezentul alături de mine sau, dacă nu e posibil… să-mi construiesc propria-mi viață.

-Asta ar însemna să mă despart?

-Nu neapărat! Oricum, domnul Necşulescu este sigur de afecțiunea pe care i-o purtați, de aceea climatul de stabilitate familiară îi permite să facă echilibristică pe sârmă, întreținând clişee perimate care nu fac bine nimănui.

Viviane rămase un timp inertă, cu ochii pierduți în gol.

-Îl iubesc… - cuvintele păreau asemenea unui abur şi nici de cum sunete.

-Am înțeles că el se simte răspunzător pentru dispariția ei. Acesta ar putea fi motivul pentru care nu se poate detaşa de toată povestea.

-Poate… Dar eu? Eu ce vină am?...

-Nu! Nu în felul acesta se pot judeca lucrurile. Poate greşesc – nu credeți că el este acela care trebuie ajutat, sprijinit, înțeles?

Am privit-o cu ochii larg deschişi, încercând să-i transmit acea încredere în propriile forțe pe care eram convinsă că o pierduse.

-Sunteți puternică, frumoasă, plină de tact şi răbdare, am adăugat prompt, puteți! Eliberați-l de povară!

Viviane a oftat şi s-a îndreptat spre fereastră. A dat perdeaua în lături, lăsând lumina vie a începutului de primăvară să scalde întreaga încăpere.

-Pînă acum am încercat să mă prefac indiferentă la anumite ciudățenii, voit să nu le dau importanță…

Cuvintele rostite în fața geamului păreau a fi adresate mesteacănului golaş sau tufei de iasomie cu decorul său de vrăbiuțe în zboruri scurte, printre ramuri înmugurite.

Cu o mişcare scurtă, Viviane a deschis larg fereastra. Un

aer răcoros, proaspăt, a invadat atmosfera, înfiorându-mă. Am privit cerul colorat în albastru intens, presărat cu norişori pufoşi. Nici urmă de furtună. Doar o adiere primăvăratică vălurind imperceptibil perdeaua.

* * *

Drumul spre aeroport mi s-a părut neaşteptat de lung. Traficul intens nu îi putea permite şoferului un avans cât de mic faţă de restul vehiculelor din jur. Centura oraşului supraaglomerată părea un şarpe imens, târându-se leneş. Am avut noroc de ora prinsă în plus în socotelile lui Virgil Necşulescu, datorită căreia am ajuns la timp. Copiii mei fuseseră anunţaţi. Îmi puteam sfârşi călătoria fără grija altor piedici.

Simţeam anticipat bucuria întâlnirii – un deliciu al clipei când privirile ni se vor întâlni. Cu câtă acuitate intuiam revederea! Mai repede, mai repede!... Toate fibrele fiinţei mele, într-un neastâmpăr greu de strunit, îşi cereau drepturile. Visele fără speranţă, dorul reprimat, imboldul deznădejdii de a se amăgi cu aripile lui Icar, acum erau răzbunate.

Deşi Virgil Necşulescu mă întovărăşea pentru a-mi asigura îmbarcarea fără probleme, m-am simţit în mod surprinzător total detaşată faţă de tot ce constituia universul familiei sale. Eram prea fericită. În bucuria mea explozivă nu mai încăpea nici măcar o pană de altă consistenţă. De aceea,

remarca însoțitorului meu m-a găsit nepregătită:

-Nu v-am întrebat cum v-ați simțit la noi. V-a tulburat atmosfera casei noastre?

L-am privit contrariată. Ghicise? Ce anume?

-Sunteți un bun psiholog… Probabil ați intuit simpatia reciprocă dintre mine şi soția dumneavoastră. Aşa că… , m-am oprit, neştiind cum să mai continui ceea ce îmi stătuse pe inimă.

-Spuneți, spuneți… , mă încurajă omul brusc înviorat, de parcă vorbele mele aveau greutatea unui verdict definitiv aplicat existenței sale.

-Să vă spun sincer ce cred eu? Bine… Am înghițit în sec, adunându-mi curajul de care aveam nevoie. Cred că ar trebui să vă aplecați privirea, şi nu numai, ci şi intențiile, grija, tandrețea, înțelegerea, spre Viviane. E o femeie de excepție şi merită din plin totul!

Virgil se înroşi uşor şi cu un gest mecanic îşi şterse ochelarii. Ochii săi eliberați de sticlă, păreau mai întunecați – albastrul căpătase o tentă de sineală prin care răzbătea o undă de tandrețe, învăluitoare şi caldă.

-Dar o iubesc…

-Poate nu e destul… Acordați-i un prezent. Atât! Trecutul, dacă nu e stopat la timp, erodează şi în final…distruge!

Am tăcut strângând nervos mânerul genții de voiaj.

-Credeți că e nefericită? – mă întrebă într-un târziu cu voce scăzută.

Fără voie am eliberat printre buze un „Da!” nedorit de dur. Stăteam pe scaune, în sala enormă, plină de agitație a aeroportului. Dar subiectul abordat ne izolase de toți şi de toate.

-Aurora…Boala, depresia, nu trebuiau să o ducă la un astfel de deznodământ. Eu, psihiatrul ei timp de doi ani de zile, nu am avut suficiente resurse? Am fost atât de orb? De neputincios?

-Dar de ce nu acceptați şi varianta asta? Neputincios la boala ei. Doar sunteți om… Ea şi-a urmat destinul. Încercați să încheiați capitolul. De ce să otrăviți acum, cu bună ştiință, două vieți? Am simțit că mă ambalasem prea tare dar, ajunsă pe culme, nu mă mai puteam opri. Viviane e admirabilă în stoicismul ei, în abnegația şi devotamentul cu care vă înconjoară. Nu credeți că merită liniştea după care tânjeşte?

Când l-am văzut aplecându-şi capul într-o atitudine de învins, am avut o pornire necontrolată de a-l lua de reverele scurtei din piele şi de a-l zgâlțâi zdravăn. Şi de a-i striga în gura mare: **„Trezeşte-te!”**

2. ÎNTÂLNIREA

Se înnopta când am coborât din avion. În sala imensă, o mulțime nerăbdătoare ne aştepta. Aglomerația se datora poate şi curselor anulate din ziua precedentă.

Marea de capete zărită dincolo de grilajul metalic m-a intimidat din start. M-am ridicat în vârful picioarelor pentru a fi reperată. Dusă de valul mulțimii, mă simțeam mică şi neajutorată. În jur - doar figuri necunoscute. Telefonasem în ajun pe robot dar , din păcate, un mesaj necitit putea încurca toate ițele. În ajun fusesem aşteptată. Dar acum? Ce mă fac acum? Am înaintat spre uşa de sticlă, adunată în propriile-mi temeri. Murmure, exclamații, îmbulzeală în zona recuperării valizelor.

Deodată capul lui Sorin apăru pentru câteva secunde pe deasupra capetelor mulțimii. Am ridicat o mână încercând din răsputeri să mă fac pe cât posibil vizibilă. Ca un făcut, un bărbat înalt cât o prăjină mă acoperi cu totul. M-am strecurat pe sub brațul lui tot fluturându-mi mâna prin aer, cuprinsă de panică.

„De ce nu te uiți spre mine, Sorine?” i-am strigat cu gândul şi – minune!

S-a întors în direcția mea şi m-a zărit. Inima a luat-o nebuneşte din loc, odată cu dorința nestăpânită de a sări peste tot

acest amalgam omenesc. Împingând, înghesuindu-mă, strecurându-mă ca o şopârlă, scuzându-mă la fiecare pas, am ajuns în final în braţele ginerelui meu. Gata! S-a terminat cu presupunerile izvorâte din frici iraționale. Pelicula de gheaţă pe care simțeam că lunec, a devenit în mod miraculos stâncă.

Sorin, dragul meu Sorin! Agăţată ca o liană de braţul lui, am oftat profund. Valuri de entuziasm m-au cuprins instantaneu şi sub pleoape am simțit lacrimi. Mă descătuşasem. Abia acum puteam zbura. Dumnezeule! Chiar am simțit aripile crescându-mi asemenea ciocârliilor ce se pot înălța în tăriile cerului. Izvorul cald al dragostei materne, eliberat de reprimări, îşi găsise vadul.

Întrebarea înscrisă pe buze îşi află răspunsul pe dată.

-Irene şi copiii te aşteaptă cu masa pusă…

Zâmbetul lui mă mângâie tandru. L-am strâns de braţ.

-Cât de dor mi-a fost de voi…, şi am tăcut, simțind că nu am cuvinte pentru tot ce se adunase în mine, după plecarea lor definitivă.

Nici nu mi-am dat seama când am ajuns.

-Aici?

Blocurile cochete formau un ansamblu aerisit, cu peluze verzi, bine îngrijite, luminate discret. Întreaga zonă respira o bună stare neostentativă, având drept suport, mâna unui

gospodar priceput.

Obişnuită cu aspectul clădirilor noastre, parțial deteriorate, neîngrijite, blocul în care locuiau copiii mei, m-a surprins cu oglinzile sale pe pereții holului, cu aplicele de iluminat elegante, dispuse în lungul coridoarelor, cu mocheta vişinie ce estompa orice zgomot al paşilor şi – nu în ultimul rând – cu parfumul discret învăluitor, din interior.

Altă lume? Îmi iubesc țara. Îmi iubesc locul meu de baştină cu toate mizeriile şi neajunsurile sale, cu sărăcia ascunsă sub felia de pâine. Prețuiesc legătura de pătrunjel de pe taraba pieții, legată cu ață de mâini muncite. Arunc din când în când câte un pesmet potăilor ce reazemă gardul pe lângă care trec zilnic. Toate acestea îmi aparțin; constituie universul meu în care îmi duc traiul zilnic.

Dar iată, vine un moment nesperat în care primesc învoirea să trec peste îngrădirea impusă, să mă confrunt cu o altă lume – o altă patrie a copiilor mei – să pot înțelege noua lor existență cu întregul său arsenal de reguli, norme, tradiții. Lumea mea – am moştenit-o. A lor – trebuie învățată pas cu pas. Ştiu că nu e simplu - rădăcinile se prind greu. Adaptarea porneşte din dorința de supraviețuire. Ei au avut-o din plin.

* * *

Există momente cruciale în viață, printre multe altele

peste care păşim, cufundându-le total în uitare. Care sunt acestea? De unde vine puterea lor de a se incrusta în amintirile noastre, asemenea nestematelor? Adunate de-a lungul anilor, prinse în panoplia existenței de la A la Z, ele constituie singurul bun pe care îl lăsăm urmaşilor. Averile pământului sunt ofranda celor patru vânturi. Acestea nu ar trebui să fie cuprinse în biografii. Nu ne reprezintă. Greşesc? Veți judeca singuri, după ce vă voi spune povestea întâlnirii cu familia fiicei mele, Irene, în seara memorabilă a primăverii lui 1990.

Imaginați-vă o uşă deschizându-se larg, făcându-mi loc să intru. Îi măsor din ochi pe cei doi băieți care îmi vin în întâmpinare. Ei sunt? Nepoții mei cât mărgelele? Cât de frumoşi îmi par! Poate ochii mei înnebuniți de aşteptări îi văd în felul acesta. De altfel, imaginea lor nu îmi este prea clară. Ochelarii nu au proprietatea de a şterge lacrimi.

Şi fata mea! E aceeaşi pe care o ştiu eu – fetița căreia îi împleteam codițele şi o sileam să mănânce urzici şi să doarmă după amiază. Fetița care a crescut pe nesimțite, devenind o adolescentă fermă pe propriile-i picioare. Ea este tânăra femeie care a legănat la sân doi copii – aceştia! Şi iată-l pe Sorin – alesul ei – blând, energic, iubitor.

Iar eu, eu am primit darul Bunului Dumnezeu să mă pot bucura! Cum pot uita astfel de clipe? Şi sunt convinsă că a

meritat să parcurg o viață de om pentru a le trăi.

* * *

Duminica aceea a fost un adevărat răsfăț.

Poiana în care am poposit părea cel mai încântător colț de rai. Un aer proaspăt ne-a întâmpinat. Şi soarele! Doamne, cât soare poate cuprinde un cer albastru de viorea?! Îl simți peste tot, învăluitor şi cald, magician al iubirii ascunse în floare, în fluture şi mai ales în inimă. Inima e aceea care tresaltă şi cântă bucuria fiecărui strop de lumină.

În poiana în care am păşit, am avut un sentiment ciudat, de totală siguranță. Ca şi cum nici cea mai mică adiere aspră nu ar fi avut curajul să clintească pacea nepământeană pe care o simțeam în văzduh. Plecasem din România înfofolită în cojoacele iernii, fără să bănuiesc ramurile înverzite şi florile minuscule ițindu-se la tot pasul printre smocuri zburlite de iarbă.

Au fost clipe pe care le retrăiesc de zeci de ori –clipe în care am simțit suprema binecuvântare a Celui de Sus.

. . . . . .

-Bica, cum te simți?

-N-am cuvinte…

Îi priveam pe nepoții mei fără a putea exprima fluidul cald care izvora fără oprire. Şi m-am gândit cu o profundă înțelegere la toți copiii lumii acesteia, ocrotiți de una şi aceeaşi **iubire.**

3. P I C A S S O

-Mergem! – fiica mea a intrat ca o furtună în birou.

-Unde? – am sărit de pe scaun, gata de ducă.

-Vreau să te duc la o expoziție Picasso. Vernisajul s-a ținut săptămâna trecută. Mergem doar noi două.

-Sorin?...

-El trimite copiii la un spectacol şcolar.

Nici nu ştiu cum şi când am reuşit să mă pregătesc de drum. Nu-mi păsa unde mă duce Irene; important era doar să o ştiu alături de mine, să-i simt parfumul, să-i admir privirea strălucind de energie.

Ajunsă cu bine la copiii mei, mă lăsasem purtată de val – la piață, în bucătărie, la cumpărături. Cârma bărcuței o stăpânea Irene; mie nu-mi rămăsese nimic altceva de făcut decât să mă las în voia curentului.

Întregul ansamblu unde fusese organizată expoziția respectivă mi-a captat atenția de la bun început. Un decor neostentativ, cu o luminozitate bine dozată, fotolii comode pentru studiu şi odihnă, măsuțe cu pliante – un ambient relaxant, meditativ totodată, dând posibilitatea estetului să iasă la suprafață. Tablouri şi panouri imense cât peretele, – încrucişări de linii drepte, curbe, sinusoide suprapuse, resfirate , strânse

ghem – o încrengătură de imagini ireale, al căror mister părea şocant şi imposibil de descifrat. Intenţiile autorului - enigmă greu de pătruns! Dar, mutându-mă de la o pictură la alta, am început să mă obişnuiesc cu stilul, imaginaţia a dat roade, îmbinările de culori şi linii iniţial doar acceptate, au început să-mi placă. Unele. Deoarece existau şi portrete sau sugerări de imagini de-a dreptul groteşti.

-Vezi diferenţele? m-a întrebat Irene la un moment dat.

-Nu prea, am răspuns, nedumerită.

-Acela, din colţ, aparţine „perioadei albastre”…

-E sumbru, întunecat… Nu cred că mi l-aşi dori.

-Tabloul a fost pictat după 1904; Picasso se stabilise la Paris, într-o casă veche din Montmartre, locuită de studenţi, pictori, actori. A început să picteze tablouri în tonalităţi reci, sumbre, exprimând singurătatea, sărăcia, suferinţa. După ce o cunoaşte pe bruneta Fernande, în paralel fiind atras de lumea circului, i se schimbă preferinţele – începe „perioada roz”.

-Nu mi-am închipuit că te atrage genul „cubist”!

-Nu în mod deosebit… Dar mi-a plăcut o reproducere a sa: „Domnişoarele din Avignon”, lucrare ce prevesteşte cubismul.

Am rămas impresionată de patosul cu care Irene mi-a dezvăluit câte ceva din datele biografice ale acestui nonagenar

atât de fecund şi original.

-La prima expoziție suprarealistă din Paris, şi-a continuat Irene expunerea, Picasso a participat cu tabloul „Trei dansatoare”.

-Să cred că a fost clasat în categoria suprarealiştilor?

-Nu chiar…, cu toate că opera sa nu reflectă o realitate vizibilă ci o reprezentare interioară.

-A îmbrățișat curentul comunist?

-Aşa-i! În 1937, la „Expoziția mondială” deschisă tot la Paris, artistul a expus tabloul „Guernica”,dedicat oraşului basc Guernica, bombardat de aviația germană. Acest tablou a reprezentat angajarea lui politică, culminând cu înscrierea sa în Partidul Comunist Francez ; în anul 1953 se retrage iar în 1973 îşi încheie existența terestră.

-Un longeviv, am adăugat .

-Nu numai atât! Afară de talentul său ieşit din comun, de energia sa creatoare care nu l-a părăsit niciodată, ştiai că a fost un veşnic îndrăgostit? Irene zâmbi cu o undă jucăuşă în privire.

-Era de aşteptat! i-am dat replica, gândindu-mă la muzele cu rol covârşitor în operele sale.

-Ai intuit bine! A fost implicat mereu în câte o relație , a ars ca o torță … Fernande Olivier, balerina Olga Koklova, Marie Therese, Dora , pictorița Francoise, Jacqueline…

Am privit-o surprinsă:

-Ai studiat intens…

Fiica mea izbucni în râs:

-Nu vezi ce am în față? Biografia maestrului. Cum era să merg la vânătoare fără puşcă?

Am intrat în altă cameră.

-Cum ți se par? a şoptit Irene.

-Aş mai avea o noapte liniştită cu tabloul acesta pe perete?

-Dar acela?

Linii geometrice trasate pe un perete întreg, intersectând o sferă centrală cuprinsă de sclipiri vii, dansau grațios pe un fond portocaliu.

-Da!... acela l-aş accepta, am răspuns după o ezitare. Şi l-aş numi „Gânduri”.

-Sunt atât de întortocheate gândurile tale?

-De ce nu?! Fiecare gând are zeci de porniri şi nici un final. Abia de proiectezi unul ,că vine altul, poate mai încâlcit. Vezi fluturaşul acela? – am arătat spre insecta care intrase pe fereastra întredeschisă. El doar zboară…

-Imaginea lui ar uşura mult munca artistului; un panou gol, cu multă lumină şi… aripi. Multe aripi. Atât!

-Şi n-ar ieşi o operă valoroasă?

-Pictată de Picasso – da!

4. V I VI A N E

M-am simțit trasă uşor de mânecă şi m-am întors. Surpriză! Viviane în carne şi oase!

-Tu?... Aici?!

Ne-am îmbrățişat cu căldură. Deşi nu avusesem ocazia să stau mult timp în preajma ei, noua mea cunoştință mă învestise din capul locului cu statutul de prieten şi sfătuitor. Simpatia reciprocă fusese puntea peste care paşii căpătaseră siguranța încrederii.

-Mergem în parcul de vizavi? Servim o cafea…

Ideea fiicei mele s-a concretizat în scurt timp. Şi iată-ne aşezate comod, la o măsuță cu umbrelă de soare, sorbind din lichidul aromat. Irene, sub pretextul unei probleme ce nu putea fi amânată, ne-a părăsit pentru o jumătate de oră.

-Când ai venit?

Viviane m-a privit cu ochii ei mari, umbriți de tristețe.

-Vreau să mă stabilesc în oraşul acesta. Aici nu mă cunoaşte nimeni; nu am cui răspunde la întrebări.

-Singură?... cuvântul l-am pronunțat involuntar.

Făcusem o gafă? A dat din cap. Am simțit amarul de pe buzele ei palide, nefardate. Şi mi-am dat seama că orice lucru banal ar putea fi abordabil (vremea, cancanul zilei, concerte)

dar intimitatea prezentului acestei femei – în nici un caz..

„Doamne, ce-am făcut? A venit aici ca să scape de întrebări şi eu – cap deştept – întreb!”

Cu umilința celui ce îşi cere iertare, am luat mâna lui Viviane şi i-am strâns-o uşor. Şi am început să vorbesc vrute şi nevrute. I-am povestit despre familia fiicei mele – nepoții, soțul, toate de-a valma. Viviane mă asculta. Atât! Nici o încurajare. La un moment dat, m-am oprit:

-Te-am plictisit?

-Nu, nu! Ascult şi mă bucur pentru tine. Apoi, după o scurtă pauză, mi se adresă scurt: Vrei să te uiți în ceşcuța mea? Poate vezi ceva…

Am luat automat ceaşca de toartă. Fusese „ness”, nici o urmă… doar albul imaculat al porțelanului.

-Dacă asta ți-e dorința, să ne jucăm de-a ghicitul!

Ochii i-au strălucit în mod ciudat. De parcă abia se trezise şi acum încerca să absoarbă cu nesaț întregul spațiu din preajmă – şi nu numai. Am simțit-o încordată ca un arc. Ghicise în persoana mea intuiția magului sau devenisem paiul de care se agăța cu disperare? M-am răzvrătit fără voie, simțindu-mă prinsă în capcana neputinței de a refuza un rol.

S-a aplecat spre mine, încercând să înlăture cu un gest nervos, o şuviță de păr, rebelă.

-Dacă ți-ar ajuta cu ceva fanteziile mele, să încercăm…

Nu ghicisem în viața mea; habar nu aveam! Acum însă trebuia să mă iau în serios. Mi-am revizuit memoria. Scene cu ghicitoare?

Mi-a apărut în minte o țigancă. Mă odihneam pe o bancă în parc. Şi deodată, o fustă roşie, înflorată, a cuprins tot ecranul privirii mele. Posesoarea oacheşă, trupeşă, şi-a înfipt în mine doi ochi vii :

-Să-ți ghicesc, coniță… De dragoste, de vorbe, de ce ai matale pe inimă…

Luată prin surprindere, nu am reacționat în nici un fel. Doar o privire goală, fără garda pusă. Femeia a interpretat un „Da!” în felul ei; s-a aplecat, mi-a prins mâna şi mi-a măturat palma cu o privire ageră.

-Ai două drumuri, coniță, unul te desparte…

-De cine?

-Drum lung… da′ nu rămâi singură.

Ochii întunecați mi-au adus presimțiri tulburi.

-Hai, spune…, am îndemnat-o.

-Pune banii ici, coniță.

Am scos o hârtie din portofel. A înhățat-o pe dată, băgând-o în sân, pe sub salba zornăitoare. Apoi s-a aplecat din nou spre mâna mea. I-am simțit sângele pulsând în degetele

care-mi strângeau încheietura.

-Te ajută norocul… Ai copii… îi pierzi… îi găseşti…

-Ce tot spui?

-Răbdare şi credinţă în păzitorul matale. Că îl ai – uite-l!

Cu degetul încărcat cu inele mă atinse în podul palmei. Aşa cum apăruse din senin, aşa s-a şi dus. Am rămas pe bancă inertă, tulburată, încercând să mă adun. Îi mai simţeam apăsarea din palmă. Ce era scris acolo? Am privit cu atenţie – o intersecţie de linii slab conturate. Păzitorul meu… M-am dezmeticit cu greu.

Au trecut anii. Întâlnirea cu ţiganca din parc o dădusem uitării. Când mi-a plecat fiica, abia atunci mi-am amintit: „…copiii îi pierzi, îi găseşti…” – erau vorbe adeverite doar pe jumătate, abia după ′90, împlinite. Ce văzuse în palma mea femeia? Ce scria acolo doar pentru ochii ei de tăciune?

Acum, în faţa lui Viviane, m-am simţit derutată. O senzaţie ciudată. Ca şi cum mă sileam să găsesc vreo cărare în hăţişuri încâlcite. Ce ştiam despre această fiinţă aşezată în faţa mea, cu speranţa agăţată de buzele mele? Să-i spun poveşti? Nici măcar realitatea goală de orice apanaje nu i-o cunoşteam. Poate esenţialul: **singură.** Nu împarţi nimic cu nimeni. Doar tu!.. Un sentiment mai devastator decât acesta, al inutilităţii, a mai fost oare inventat? Trăit?

Cu mişcări lente, de melc, am ridicat ceaşca de pe farfurioară.

-Viviane, ştii ce scrie aici? – m-am trezit deodată.

Gata! Plutirea aceea a bărcii fără lopeți dispăruse. Trebuia să o ajut cumva pe femeia aceasta. Să-i descopăr crezul şi dacă nu îl are, la nevoie, să i-l construiesc eu. Doar să pot…

N-am să uit niciodată expresia de pe chipul noii mele amice, în acele momente. Privirea adunată pe o unică traiectorie, buzele fremătătoare, mâinile înlănțuite una de alta, gâtul încordat, pieptul săltându-se într-un ritm alert – o femeie aşteptându-şi sentința - asta era Viviane! Am oftat adânc, mi-am revizuit cuvintele ce urmau a fi rânduite în fraze cuminți şi cât mai înțelepte cu putință, mi-am dres glasul şi… am izbucnit fără voie!

-Nu pot, am gemut, nu pot să inventez nimic. Şi nu vreau să trişez!

Viviane, surprinsă, se ridică pe jumătate de pe scaun:

-Ai luat în serios jocul meu? murmură ea.

Nu, nu era convingătoare! Această presupusă şaradă luase forma globului de cristal, scăldând în apele-i vălurite ziua de mâine.

-Viviane, sunt bucuroasă că te-am întâlnit…, m-am oprit împiedecată în propriile-mi cuvinte.

-Ştiu!... Am fost lipsită de tact. Un joc prostesc! Dar… sunt într-o pasă cam cenuşie. Da! Chiar neagră! N-am mai rezistat; l-am părăsit fără nici o explicație. Şi crezi că acum îmi este mai bine? , pleoapele au fluturat obosite. Şi-a scos o batistă din geantă şi şi-a şters fruntea, ochii. Să-ți vorbesc despre curaj? M-a părăsit. Inițiative de viitor? Le-am pierdut. Nu ştiu, am impresia că nu mai am nici un rost…

Făcu o pauză şi adăugă:

-Un manechin, asta sunt!

-De ce vorbeşti aşa? m-am revoltat, eşti o femeie atrăgătoare, deşteaptă, în plină putere… Un episod nenorocit din viață trebuie depăşit. Ai suficiente resurse. I-am prins mâinile într-ale mele şi i le-am strâns cu putere. Nu te lăsa, draga mea! Eu voi pleca în curând dar rămâne fiica mea. E un om de nădejde. Cu voia ta , te voi lăsa în grija ei. Accepți?

Şi chiar în acea clipă, apăru Irene, zâmbind volubilă.

-Am lipsit mult? Îşi aduse un scaun şi se aşează lângă noi. Am comandat înghețată… sper să nu fi greşit.

Din vocea ei , mi-am dat seama că a simțit atmosfera oarecum tensionată dintre noi.

-Doamna Irene, – aşa vă numiți, nu? – vă cer un sfat…

Atitudinea gravă a Vivianei a şters volubilitatea vioaie de pe trăsăturile fiicei mele. Surprinsă de cele ce vor urma, mi-

am găsit de lucru cu şervețelul prins între degete, sucit nervos.

-Vă ascult…

-Mama v-a vorbit despre mine?

-Bine înțeles! S-a simțit foarte bine în casa dumneavoastră. V-ați plăcut...

-Ar mai trebui adăugat ceva…

Le-am privit cu atenție. Ambele tinere se tatonau reciproc, cu un anumit tact, fără a forța nota. Dezvăluirile Vivianei le cunoşteam parțial. M-a surprins doar decizia ei. Ştiam că cei doi se iubesc. De altfel, m-aş fi aşteptat ca psihologul Necşulescu să-şi cunoască mai bine meseria… şi mai ales să o aplice unde trebuie. Episodul escalei pariziene mi se derulă cu repeziciune în memorie. Scrisorile acelea… Pentru ce le ținea? Şi întregul eşafodaj de amintiri presărate prin toate sertarele, asemenea frunzelor moarte, zburate de vânt?...

Şi acum? Virgil singur, în casă pustie , deprimat, poate bolnav… Fusese luat prin surprindere ? Posibil să fi intuit din timp decizia soției. Şi, în acest caz, de ce nu a încercat să o stopeze? Sau a dorit-o? Toate incertitudinile au năvălit peste mine. Aparent, îmi savuram liniştită înghețata. Dar ghemul de întrebări fără răspuns ajunsese la limita suportabilității.

Mi-am dat seama – preocupată în a face ordine în clişeele mele – că nu puteam urmări conversația care se

desfăşura sub ochii mei. Ce-şi spuneau? Viviane, îngândurată, îmbătrânită, asculta, asculta, dând din cap din când în când. Irene vorbea… Însufleţită, părea un avocat susţinând o cauză pierdută. Pierdută? Poate nu… Deoarece cuvintele păreau a trezi ecouri adormite.

-… bine înţeles că aş risca. De ce nu?

Viviane i-a şoptit un răspuns.

-Încearcă, poate merită!

O bătălie câştigată? Enigmă în plus, pusă pe seama destinului.

-Vezi? De asta aveam nevoie, adăugă femeia cu o voce moale. De o **decizie.**

Atunci nu am înţeles subiectul convorbirii, absentă total, cu gândul la bărbatul însingurat care cerea „**Ajutor!**”fără a fi auzit.

Ne-am despărţit. Viviane a notat numărul nostru de telefon într-o agendă minusculă, scoasă din buzunarul sacoului. Îmbrăţişarea a fost scurtă. Am sesizat la amica noastră un alt tonus. Părea o altă femeie – fermă, grăbită, dezinvoltă. Luase vreo decizie? Virgil pe prima pagină?

* * *

Vacanţa mea din 1990 – prima după deschiderea graniţelor – s-a încrustat în memorie cu toate detaliile

cotidianului: copiii la micul dejun – croassant cu lapte – cu ochii țintă la desenele animate de pe televizorul lui Tom şi Jerry, balconul plin cu flori – o mini grădină emanând primăvara înmiresmată cu un cer de o puritate nepământeană, plimbările prin parcurile umbrelor tainice, îndemnând imaginația pe firul poveştilor.

Pe toate le-am adunat – şiragul de ore cu miezul lor dulce, ascuns în sfiiciunea celui ce a bătut mult timp la o poartă cu lacăte ruginite. Şi dragostea – acea flacără tainică din catedrala ființei, şoptindu-şi rugăciunea cu adâncă smerenie.

Un întreg mănunchi de imagini şi stări pe claviatura celor şapte note, dând glas speranței.

Ce ar mai fi de amintit? Poate **dorul** care mă sălta din aşternutul cald, în vremuri de restrişte - singurul care putea pătrunde dincolo…

* * *

Zilele petrecute la Irene şi Sorin se apropiau de sfârşit. Era o sâmbătă. Şi din senin, a apărut Viviane. În tot acest răstimp, nu mai dăduse nici un semn de viață. O altă Viviane s-a aşezat pe scaunul oferit de Irene. Proaspătă, cu vioiciune abia stăpânită în gesturi, în mimică, afişa un zâmbet nereținut şi acea expresie fără echivoc de femeie mulțumită. Am rămas surprinsă.

-Scuze, începu musafira, evenimentele m-au depăşit. Nu ştiam cum va fi ziua mea de mâine. De aceea nu am dat nici un semn de viaţă.

Tăcu, urmărind-o pe Irene cu o privire oarecum vinovată. Fiica mea, cu tactul ei moştenit în nici un caz de la mine (sunt specialistă în gafe), nu îi puse nici o întrebare. Firescul întâlnirii s-a înfiripat pe dată. Musafira adusese un buchet de narcise. Le-am preluat cu atenţie, resfirându-le în glastra de cristal.

-Ce bine arată!

Parfumul delicat s-a răspândit în încăpere, amintindu-mi de narcisele înşirate de-a lungul gardului pitic din grădina bunicii mele. Teleportarea, având drept vehicul o floare – asemenea celei ţinute în mâna mea – m-a transformat în mod miraculos în copila desculţă, în plin soare, numărând narcisele abia înflorite, laolaltă cu albinele ce îşi făceau rondul de dimineaţă. Cât de uşor e zborul gândului şi câte minuni poate aduce cu sine într-o dimineaţă de primăvară?

-Mamă, nu vii cu noi?

M-am trezit… Uşa spre balcon larg deschisă ne invita afară, la măsuţa pe care umbrele glicinei pictau decoruri de lumină vie. Aşezată comod pe scaunul de răchită oferit celui mai vârstnic, am simţit adierea unui vânticel cu personalitate. „Nu

uitați, eu comand aicea…” – părea a mă atenționa, furişat în părul meu zburlit. Nu i-am dat atenţie.

Viviane devenise personajul principal. Ea constituia atât enigma cât şi dezlegarea acesteia. Aşteptam. Ştiam că întregul eşafodaj de prezumții, incertitudini, se năruise în urma unor evenimente imprevizibile.

Viviane! Doar ea ştia spre ce se îndrepta. Prezentul ei îi înflorea în priviri, pe buze. O simțeam ieşită din văgăuna coşmarului, respirând o nouă viață. Lănțişorul de la gât strălucea discret pe albul pielii şi inelul din deget sublinia eleganța unei mâini sculpturale.

Viviane! Femeie stilată, cunoscându-şi valoarea, şi mai ales punându-şi-o în evidență, fără ostentație.

Viviane! O luptătoare, în nici un caz o învinsă.

Abia m-am abținut să nu îi fac complimente, să nu îi mângâi mâna cu inel şi mai ales, să nu o tulbur cu entuziasmul meu. Dacă m-aş fi lăsat dusă de val (e în firea mea), aş fi exclamat fără ezitare: „Viviane, eşti superbă! Cine a scos perla din cochilie fie binecuvântat!” Am reuşit totuşi să mă abțin. Şi m-am felicitat deoarece starea de euforie care mă cuprinde adesea, poate fi interpretată ca o manifestare imatură (poate, din păcate, aşa şi este). Ce să fac? Asta-s eu! Mă susțin pe propriul lujer - eşafodaj fragil , de altfel, doar în aparență. O spun cu

toată convingerea, bazându-mă pe seismele pe care soarta mi le-a pus în cale, nereuşind să mă dea jos – doar să mă scuture. Într-o emisiune oarecare TV, se transmit poveşti trăite, incluse în capitolul „Miracole”. Le ascult cu satisfacția celui ce se alătură emisiunii respective, cu „miracolele” sale. Cum le-aş putea numi altfel? Scaunul pe care stau, paharul cu limonadă pe care îl țin în mână, balconul însorit al fiicei mele, toate la un loc nu constituie **miracole**? Celor din jur li s-ar părea banală, poate prosteasc㠄 întreaga mea tiradă. Dar miezul? Acel miez adânc tăinuit în ființă, legat de scaun, limonadă, balcon, aşteptându-şi clipa, unica clipă când fantasmele prind contur, se materializează şi – Dumnezeule! – iată-mă stând pe scaun şi bând limonadă, nu într-un balcon oarecare! Ci în balconul fiicei mele, loc interzis mie, ani, zile, nopți în şir.

Dar să revin la Viviane şi la povestea ei pe care aş putea să o includ fără a greşi în acelaşi capitol: „Miracole”.

Dimineața aceea – n-o pot uita – era atât de strălucitoare încât ar fi putut topi orice tristețe, de oriunde. Însăşi prezența Vivianei constituia o confirmare. O femeie emanând bucuria vieții! Unde dispăruse ființa cernită, fără repere?

. . . . . .

- Într-o dimineață, la puțin timp după furtuna care te-a adus în casa noastră, îşi începu spovedania musafira noastră, l-am

surprins pe Virgil în fața unui sertar deschis, cu nişte plicuri în mână.

-Camera era cea în care dormisem eu?

-Da! a confirmat femeia, acolo se ducea des, se închidea ore întregi. M-am apropiat. Plângea… „Ce-i cu tine? De ce?..." „Uite, mi-a spus cu o voce răguşită, uite ce-mi scrie: **Iubitule, nu mă mai ții în brațe ca altădată… Nu mă mai legeni în somn**…" Am rămas uimită, dezorientată… „Doar ştiai că e bolnavă, tu o tratai. Ce puteai să faci mai mult?" „O iubeam"…, a adăugat cu voce frântă. Cu ochii goi, obraji uzi de lacrimi , el, doctorul de suflete, nu şi-l putea ține în frâu pe al său. Privindu-l atât de răvăşit, am simțit crescând în mine o ură cruntă, amară. Da! În acele clipe am început să o urăsc pe Aurora – pe nepământeana care ne distrugea liniştea. Am înțeles că dragostea mea îi era lui Virgil o povară, nici de cum un leac. **Cui pe cui se scoate!** – nici vorbă! Cuiul Aurorei îl țintuise definitiv!

Pe măsură ce îşi dezvăluia drama, Viviane părea din ce în ce mai agitată. Episoadele recente le retrăia cu o forță imposibil de stăpânit. Aşteptam cu sufletul la gură urmarea – deoarece trebuia să existe şi o urmare, una luminoasă, aşa cum o intuiam din capul locului. Mi-am amintit tensiunea simțită în casa celor doi soți şi îngrijorarea mea pentru ceea ce se întrevedea – **despărțirea.** Atunci mă gândisem oarecum „la

rece”: nu au copii, deci nu există dilema familiei scindate; el va rămâne în continuare ținut în mrejele unei fantome iar ea – o! ea trebuie să părăsească acest cavou, să-şi găsească libertatea pe căile altui destin.

Apoi, întâlnirea incendiară cu clanul meu a tras perdeaua peste soarta celor doi. Şi acum, iată! O Viviane renăscută! Din ce? Care i-au fost resursele?

-Atunci m-am hotărât pe dată, îşi reluă firul povestirii amica noastră, **îl părăsesc!**

Cuvântul ultim fusese rostit cu poticneli, dureros, asemenea extirpării unui dinte pe viu. Viviane ne privi cu ochii lărgiți de imagini doar de ea văzute, apoi continuă:

-Nu am mai privit în urmă, de teamă să nu mă răzgândesc… să nu ajung şi eu la pumnul de pastile… Era noapte! Mi-am făcut o valiză sumară şi am plecat, închizând uşa cu precauție. Pusesem yala în urma mea şi un bilet pe pernă:

„Să nu mă aştepți! Adio!”

Aşa deci, am gândit cu repeziciune, ai ales bine! Irene, cu gesturi precise, aduse fursecuri pe o farfurioară şi o sticlă cu cidru. I-am observat buzele strânse şi o anumită încordare. Aştepta, asemenea mie, finalul. Un final mult mai complicat din punctul meu de vedere, deoarece eu îl cunoşteam pe Virgil. Mi-am amintit scurta spovedanie din avion. Apoi, scrisorile acelea.

Doamne! Cum a primit biletul? Ce răvăşit trebuie să fi fost în pustiul casei?

Viviane – bănuiesc că mi-a citit gândurile – a ridicat spre mine ochii de castană:

-Virgil?... La ora aceea nu voiam să mă gândesc la el. De cum apărea, îl izgoneam din minte. Aproape că obosisem cu acest joc. A!... nu v-am spus – sora mea locuieşte în oraşul vostru – am venit la ea. Unde să mă fi dus? Mi-am găsit un loc de bibliotecară aici, la voi. Îmi plac cărțile…

-Şi te-ai stabilit?

-Cam aşa… Dar după o săptămână, m-am trezit cu Virgil. Era seara. Îmi luam ceaiul cu sora mea. Locuiam la ea provizoriu. Când l-am văzut intrând în hol, am simțit că-mi pierd capul. Toată stăpânirea de sine mi se dusese pe gârlă.

Viviane a tăcut brusc, Ne-a privit oarecum surprinsă, de parcă nu s-ar fi aşteptat să fim acolo, în fața ei, ascultând acea mărturisire izbucnită asemenea lavei vulcanului în plină erupție.

„Am simțit că-mi pierd capul…”

Mi-am închipuit scena: ei doi şi restul universului.

-Şi?... presupun că nu te-a convins să pleci înapoi, la Paris… , adăugă Irene, cu o oarecare asprime în glas.

-Să mă întorc? Nici moartă! – fără voie, Viviane îşi crispă buzele.

Am simțit o undă de nelinişte. Ce va urma? Un minut de tăcere – cred că atât timp s-a scurs până când musafira noastră a putut să continue. Avea obrajii încinşi şi acea nerăbdare greu de stăpânit, ghicită din zbaterea genelor şi fremătarea degetelor împletite cunună.

-Apariția lui neaşteptată, Doamne, ce şoc mi-a produs! Am simțit simultan bucuria revederii şi groaza de a nu putea face față implorărilor lui – căci ştiam la ce mă pot aştepta.

-Şi ai cedat?...

-Da şi nu… Ceea ce mi-a spus… Ştiți ce a făcut? A trimis un detectiv să mă caute şi, bineînțeles, sora mea era primul jalon.

Viviane a oftat adânc. Trăsăturile i s-au destins. În timp ce se lăsa uşor pe speteaza scaunului,o căldură blândă, dulce ca mierea îi învălui privirea.

-Ce albastru e cerul! a murmurat în şoaptă, ca pentru sine. Cuvinte scăpate din adâncul ființei, asemenea porumbeilor avântați în plină lumină.

Mi-am înălțat capul. Într-adevăr, puritatea culorii albastre – mantie a zeilor – mi-a trezit acea emoție estetică, trăită doar în fața operelor de artă unice.

Din senin, o izbucnire a vântului a ridicat un şervețel de hârtie de pe măsuță, rotindu-l leneş peste parapetul balconului.

Părea un fluture imens, căutându-şi popasul. Soarele începuse să ardă binişor, strecurându-se indecis pe sub umbrela colorată.

-Intrăm în casă? propuse Irene. Şi fără a aştepta aprobarea noastră, se ridică.

-Ar cam fi timpul să vă las…

-De ce? Te grăbeşti?

-Păi… da! Mai am atâtea de făcut…

Părea nehotărâtă. Nu am insistat. Şi Viviane a plecat.

. . . . . .

-Ne-a lăsat cu povestea neterminată! remarcă Irene. Nu avem cum să dăm de ea; nimic! – nici adresă, nici număr de telefon…

-Dacă stau bine şi mă gândesc, nici ea nu are o adresă la ora aceasta, am ripostat eu.

Fiica mea rămase un timp pe gânduri, apoi puse brusc o întrebare care mă descumpăni:

-Soțul ei… ce fel de om este?

-E greu să-l cataloghez; complex dar şi complexat, doctor pentru alții dar ineficient pentru sine, având iubirea alături, totodată orb – în căutarea ei…

-M-ai dat gata! râse scurt Irene. Ce să înțeleg din toate astea?

-Un rătăcit! – am adăugat , fără alt comentariu.

5. C Ă L Ă T O R I I

Despărțirea de fiica mea, de Sorin, de nepoți, a fost simplă, fără lacrimi –aş putea-o numi normală. Perspectiva revederii în următorul an, la care se adăuga mulțumirea sufletească a lucrurilor lăsate în bună ordine, adusese o tentă de bună dispoziție îmbrățișărilor de rămas bun.

Acasă, am reintrat în cotidian, cu atribuții zilnice stabilite din timp sau ivite inopinat. Viața îşi are savoarea ei, cu un ritual de care nu te poți desprinde, la care se adaugă culoarea, parfumul, surpriza clipei, constituind factorii esențiali în alungarea eventualului plictis.

Ținând cont de fantezia escapadelor ce se întrezăresc pentru viitor, nu neapărat posibile, consistența traiului zilnic se îmbunătățeşte substanțial. Şi, vă rog să țineți cont şi de elementul **amintirea!** Această mică perlă, pitită prin cotloanele circumvoluțiilor imposibil de controlat, ți se rostogoleşte la picioare, când nu te aştepți. O zăreşti strălucind ademenitoare, uşor perfidă – deoarece te opreşte din drumul tău stabilit inițial. Într-un cuvânt – te încurcă. De obicei, apar două posibilități în care decizia îți aparține fără drept de apel:

- păşeşti peste picătura de lumină pură, prinsă în bila rotundă;

- te opreşti, te apleci şi o culegi cu satisfacţia norocosului.

În primul caz, îți petreci restul zilei mofluz şi posac, fără a înțelege de ce nu-ți convine nimic: mâncarea e nesărată, nevasta toacă prea multe, cei din jur… ce să mai vorbim?!

Cazul al doilea - abia acesta constituie alegerea bună: amintirea trăită, repovestită cu atâta patos de nu o mai recunoşti nici tu, necesitând totuşi eliminarea altor preocupări. Nimic altceva să nu existe în jur – doar amintirea. Ea singură! Să-şi lărgească granițele cu imaginația, să-şi asume riscurile unei bune funcționări a circuitelor interioare şi să-ți țină în frâu emoția inerentă, adesea periculos perturbatoare.

Cazul meu? Veți judeca şi singuri…

. . . . . .

Poveştilor mele , cu subiectul lor de predilecție: „călătorii”, le clădesc continuitatea an după an, în deplin acord cu harta drumurilor reale sau imaginare de care nu mă pot despărți. Râvna şi ardoarea cu care trasez direcțiile, precum şi nerăbdarea cu care însăilez aventura, constituie capitolul meu de pornire. Startul întotdeauna se confruntă cu încărcătura emoțională, mult mai densă şi mai voluminoasă decât valiza burduşită ce urmează a fi urnită.

Cele două cuvinte, aparent simple, de rămas bun,

asemenea semințelor ce urmează să rodească, se seamănă în pragul casei lăsate în urmă. Vor germina pe urmele paşilor celor ce pleacă şi vor înflori firul nevăzut de legătură între cel plecat şi propria sa bătătură.

Altă poveste? Nici de cum! Aceeaşi, mereu aceeaşi în zeci de variante. Doar țesătura se modifică. Elementul „surpriză”, constanta mea de viitor, va fi ghidul ce-mi va stabili cadența, după caz - ținându-mă cu sufletul la gură sau trăgându-mi plapuma peste cap. El mă va anima, trezindu-mă în toiul nopții, alegându-mi, dintr-un întreg arsenal, avionul sau mătura cu coadă.

Întotdeauna proiectul traseului este cât se poate de limpede. Alerg cu degetul pe harta desfăşurată: „Aici…şi aici să ajung!” Şi pornesc. Ce greşeală! Să fiu clară: nu e greşit să porneşti, deoarece numai Bunul Dumnezeu ştie cât te-ai pregătit pentru această clipă crucială – pornirea. Nu! Greşită este ideea planului făurit cu atâta migală, deoarece elementul „surpriză”de care am pomenit, există. Şi când ți-e lumea mai dragă, această prăjiturică apare în mod inexplicabil. Că-ți place sau nu, o înghiți pe toată, fără să laşi nici o fărâmă. Asta-i!

Pe parcursul escapadelor noastre, atât eu cât şi George am avut parte de multe prăjiturele. Şi, credeți-mă, pe toate le-am rontăit fără să murmurăm.

. . . . . .

După anul crucial 1990, George împreună cu mine, am fost mereu împărțiți în două, pendulând fără odihnă între copiii noştri „de aici” şi cei „de dincolo”.

Cu „cei de aici” stăm la un loc, împărțind şi bune şi rele, pe tot parcursul anului. Pentru cei „de dincolo”, un tur de forță odată pe an pare a fi o soluție cât se poate de satisfăcătoare pentru ambele tabere.

De altfel, cele patru săptămâni pe care le petrecem în Franța, constituie un „respiro” al clanului nostru ieşean, dornic de autonomie totală măcar pentru a douăsprezecea parte a anului. Sfaturile înțelepte să-şi mai schimbe centrul de greutate şi pe alte tărâmuri, lăsând astfel spațiului autohton un vid benefic cât se poate de necesar. Şi dacă judecăm imparțial, terenul arid, însetat al celor „de dincolo”, abia aşteaptă să absoarbă experiența strămoşească adusă în cele două valize, odată cu palinca şi cârnații olteneşti.

. . . . . .

Planul a fost întocmit. Paştele îl vom sărbători în Franța. Vom pleca cu maşina, avându-l pe George şofer de cursă lungă. Trei mii de kilometri constituie piatra de încercare a oricărui bărbat dornic să-şi etaleze talentul de şofer. Pentru George, nu s-a pus talentul la cântar ci cozonacii şi pasca – tradiționalele bunătăți ce trebuiau să ajungă întregi la destinație.

Şi ca să dezvălui esenţialul: autoarea acestor copturi, Elena, mama lui Sorin, urma să-şi însoţească opera.

Transportul bagajului pascal a constituit un examen dur pentru şofer; acesta trebuia atenţionat la toate hopurile – să le ocolească sau să zboare pe deasupra, nu conta metoda aplicată ci doar rezultatul : să nu se clintească nimic! Eu nu aş fi fost bună pentru aşa ceva; neavând promptitudinea necesară, aş fi observat orice gaură pe parcurs, nu „înainte” ci „după”. Pentru astfel de situaţii , ideală era Elena, cuscra mea.

Momentul plecării a fost segmentat în etape. De cum am ieşit pe poartă, întâi şi întâi ne-am ocupat locurile: George cu mine – în faţă, Elena cu cozonacii – în spate. Apoi , vocea sonoră a şoferului a pornit numărătoarea inversă: „Sunteţi toţi?” „Da! Toţi!” – a răsunat răspunsul clanului rămas în poartă. Cheia de contact s-a rotit, câinele nostru a lătrat scurt, cei rămaşi şi-au fluturat mâinile lent-viguros-lent şi, în final, maşina s-a urnit cu un scrâşnet surd.

„Doamne Ajută!”

. . . . . .

Cei trei mii de kilometri au fost parcurşi cu satisfacţia lucrului bine făcut. Noi, cei trei plus cozonacii, am călătorit „peste ţări şi mări”, traversând Ungaria, Austria, Germania şi aproape toată Franţa. Un drum plin de surprize – fiecare zonă cu

ineditul său – confortul şoselelor, al parcărilor, creându-ne sentimentul unei excursii bine organizate. Dar – sunt nevoită să recunosc – cea mai dificilă porțiune a călătoriei a fost traversarea României, cu drumuri denivelate, şi gropi în alternanță cu şosele relativ bune , nepermițându-ne relaxarea necesară drumurilor lungi. De asemenea, lipsa parcărilor corespunzătoare ne-a dat multă bătaie de cap. Ce să-i faci?!...

. . . . . .

Mi se făcuse foame. Am scos câțiva biscuiți din sacoşă.

-Vreți?

-Nu, mulțumesc! Prefer o cafea, a obiectat Elena.

-Îți torn?

-Termosul e lângă mine, mă servesc singură.

Tocmai în momentul când cănița a fost umplută pe trei sferturi cu cafea fierbinte, în mâna fermă a cuscrei mele, a apărut o denivelare pe neaşteptate şi maşina a făcut o exhibiție sus-jos, de mai mare frumusețea.

-Vai! a țipat pasagera noastră.

Biata de ea! Aproape întregul conținut a zburat vertical în tavan, revărsându-se apoi sub forma unui şuvoi fierbinte, maroniu, în poală. În acel moment, i-am pus cea mai prostească întrebare:

-Elena, s-a întâmplat ceva? (eram cu spatele).

-Mi-am băut cafeaua prea repede – asta s-a întâmplat, a mormăit femeia.

În timp ce se ştergea cu şervețele, m-am lămurit şi, derutată, am încercat să dreg busuiocul:

-Îți torn eu alta…

-Nu!... Mulțumesc. Una îmi ajunge.

După un interval de timp, acestui episod i s-a adăugat altul. Pe scurt: apăruse o curbă în fața noastră şi în clipa când George a început a roti volanul, Elena a strigat:

-Mergi drept că torn cafeaua!

În față se întindea o pădure tânără, abia înverzită, şi dacă George nu ar fi cotit!... Elena a reuşit totuşi să-şi bea cafeaua fără a înțelege de ce şoferul nu mersese drept.

Am ajuns cu bine. Bucuria revederii nu poate fi descrisă în cuvinte; vocabularul e prea sărac pentru întregul tumult de simțăminte. Acea căldură izvorâtă din tainițe nebănuite care învăluie, poleieşte, cântă, înmiresmează, poate fi exprimată în vreun fel? Ochii râd, genele se umezesc. Exclamații scurte, fără un conținut anume, cuprind întregul spațiu. Cuvântul este folosit în modul cel mai prozaic cu putință: „Vă e foame?, Acolo sunt prosoapele…, Veioza se aprinde aici…”

Orice întâlnire de acest gen se aseamănă cu o verigă între „ce a fost” şi „ce va fi” – o continuitate a vieții de zi cu zi, cu

întregul său periplu de ore de masă, de somn, plimbări. Acest întreg eşafodaj este „ceea ce se vede” – ceea ce se petrece într-o realitate legată de tabieturi şi necesități.

Frumusețea întâlnirilor este, de fapt, cu totul alta: acestea - pitite în adâncul ființei sau avântate în nemărginirea eterului - constituie misterul. Un mister încântător, căruia nu îi găsim nume ci doar îl trăim.

6. V I R G I L

Cu câtă claritate îmi amintesc ziua aceea! Ne planificasem din timp o plimbare pe malul Garonnei. Îmi plăceau podurile, malurile, curgerea lentă, sinilie a apei cu calmul său învăluitor şi starea de pace, percepută ca o acceptare fără restricţii a întregului univers.

Dimineaţa era senină. Am coborât treptele de piatră cu un sentiment ciudat de nelinişte. Cântecul murmurat al apei putea fi motivul? Singurătatea locului?

Ai mei plecaseră după cumpărături, urmând să ne întâlnim peste aproximativ o oră. Această plimbare solitară, programată din timp, constituia una din plăcerile mele secrete. Dar cine nu simte, din când în când, nevoia unei comunicări doar cu sinele său? O analiză fără martori, directă. În astfel de momente, mă detaşez de orice stare conflictuală sau de altă natură. Incapabilă de a mă putea concentra în vreun fel, îmi las paşii să mă poarte în voie. Şi miracolul se produce: apare la suprafaţă un firicel de gând. Timid sau îndrăzneţ, jucăuş sau grav, mă scutură uşurel din somnolenţa comodă şi îmi deschide catastiful cu fapte. Dorite, chibzuite, adesea picate din senin, propriile mele decizii încep a se derula cu întregul lor arsenal de consecinţe. Încep întrebările. Unde am greşit? Dar am greşit oare? Conştiinţa,

avocatul meu numit din oficiu apare la bară cu pledoaria de argumente necesare – pro şi contra. Recunosc, în general, procesul se încheie în favoarea mea. Am un avocat eficient care ştie să transforme orice vină în laudă. Şi mă las pe seama lui. Nu e normal? În felul acesta, plimbările de una singură au un final pozitiv, liniştitor. Buna dispoziție mă cuprinde, soarele strălucește, prundișul de sub tălpi fredonează melodia paşilor iar eu mă simt uşoară , asemenea pufului de păpădie.

Dar de data aceasta nu aveam avocat, nu existau fapte de acceptat sau de combătut şi, deşi soarele avea aceeaşi strălucire, ceva nu mergea cum trebuie.

M-am aşezat pe o bancă. La picioarele mele, apa clipocea monoton, ajutându-mă să-mi adun impresiile ultimelor zile. Ce nu era în regulă? Şi brusc îmi apăru în minte chipul Vivianei. Asta-i! Viviane mă tulbura. De la întâlnirea noastră, nu mai dăduse nici un semn de viață. Ce soartă îşi alesese? Îşi găsise pacea? Dragostea? Le putea păstra pe amândouă? Am oftat…Şi în clipa aceea – o, Doamne! – în clipa aceea l-am observat.

Era el – Virgil!

Venea pe alee, cu soarele în față, măsurându-şi lent paşii. Părea abătut, poate doar îngândurat. M-am abținut cu greu să nu sar de la locul meu pentru a-i ieşi în întâmpinare. Nu mă observase. Când a ajuns în dreptul meu, am tuşit uşor, țintuindu-

l cu privirea. În zadar… Deşi ajunsese la doi paşi de mine, nu şi-a ridicat capul. Continuându-şi acelaşi mers cadenţat, s-a depărtat, cotind pe după zidul de piatră. L-am pierdut din vedere.

Din păcate, odată cu această întâlnire neprevăzută, tihna căutată aici, pe malul apei, a dispărut brusc.

Ce căuta Virgil Necşulescu în zona aceasta a oraşului? Singur şi total absent? Cum evoluase relaţia dintre cei doi? Întrebări fără răspuns. Sau, cel puţin, doar presupuneri. Nu sunt curioasă din fire şi nici nu am calităţi de detectiv. Dar povestea-dramă pe lângă care trecusem tangenţial, mă implicase într-o oarecare măsură. Din capul locului am simpatizat-o pe Viviane şi poate de aceea am şi înţeles-o în zbuciumul ei. De partenerul său de viaţă – ce să spun? Oricum, nu l-am putut aproba. Mult prea flexibil, s-a lăsat dominat de umbre, purtat de val asemenea unei corăbii fără cârmă. El, psihologul, nu şi-a găsit leacul propriei boli. Poate că nici nu l-a căutat. Amintindu-mi confesiunea sa în avion – tragismul din privire, gestica neputinţei – am dat înapoi în faţa acuzelor. „Ar trebui ajutat!”

Am şi zvâcnit de pe bancă, hotărâtă să-l caut. Acum, cu mintea limpede, realizez că în nici un caz nu eram eu în măsură să-i acord ajutorul de care avea nevoie.

Atunci însă, realitatea necunoscută mie suprapusă peste

ficțiunea unui clişeu dictat de compasiune a constituit imboldul necesar dorinței de a-l regăsi.

Am pornit cu paşi grăbiți pe urmele lui Virgil. L-am zărit. „Dumnezeule, ce are de gând să facă?” M-au cuprins fiori reci, văzându-l aplecat peste balustrada de piatră a podului. Fără voie am început să alerg. Distanța era destul de mare. M-a cuprins panica. „Vrea să…” Înfricoşată, nu mi-am putut termina gândul. Am aruncat o privire spre apa ce curgea molcom, adâncă şi întunecată. Silueta omului acolo, la mijlocul podului, devenise mai clară. Mi-am încetinit fuga, cu respirația tăiată, observându-l în continuare. Nemişcat, cu coatele rezemate de piatra rece a parapetului, părea detaşat de tot ce se petrecea în jur.. „Ce are de gând?” Nu am îndrăznit să mă apropii. Îmi simțeam picioarele moi de emoție. Şi m-am aşezat pe prima bancă din apropiere.

Au trecut câteva minute. Deodată a scos ceva din buzunarul sacoului. Era un plic. L-am văzut bine. A scos din el nişte foi de hârtie şi a început să le rupă din ce în ce mai mărunt. Pumnul plin l-a întins peste parapet şi l-a deschis. Zeci de fluturaşi albi s-au împrăştiat deasupra undelor învolburate.

Am înțeles: erau scrisorile Aurorei – gest semnificativ. A rupt trecutul? Cu tot cu umbra femeii care îi sechestrase liniştea?

Am rămas nemişcată pe bancă. Asistasem fără voie la o înmormântare. La ştergerea unor ani – poate cei mai frumoşi –

trimişi adâncului. Deci aceasta a fost decizia psihologului. Acolo, pe pod, şi-a luat **rămas bun.** Plicul l-a pus în buzunar. Ba nu! Uite-l, rupând şi plicul.

Mi-am dat seama cât de grea a fost decizia luată…Cât de mult trebuie să o fi iubit! Fără voie, asistasem la o dramă. Drama unei vieți!

M-am ridicat cu prudență să nu fiu zărită şi am făcut calea întoarsă. Cu inima strânsă, mi-am mai întors capul odată – era tot acolo!

7. M U N T E L E

-Ştii ce am pregătit pentru sfârşitul acesta de săptămână?

Exuberanța Irenei nu mă miră. Aşa e ea constituită: să facă cu pasiune orice… până şi ceaiul. Da! Aţi auzit bine! Alege plicul pentru fiecare amator de-o licoare fierbinte, nici de cum la voia întâmplării. Testează preferințele şi adesea face anumite asocieri între persoana respectivă şi calitățile frunzulițelor uscate. Şi nu numai atât: urmăreşte şi efectul.

-Ei, cum ți se pare?

-Excelent! Pare a fi o aromă nouă…

Un plic asemănător este scos la iveală din sertarul cu „ceaiuri”şi arătat.

-Acesta-i!

Astfel, orice acțiune banală se transformă într-un ritual de calitate.

Şi pentru că veni vorba de capitolul „ceai”, recunosc – nici Sorin nu se lasă mai prejos. Dar are alt stil: stilul Sorin. Ceşcuța fierbinte, aburindă, aterizează cu deosebită precauție şi cu tot dichisul, în fața celui ce o aşteaptă. Eficiența merită laude: nici prea fierbinte, nici prea rece, aromată şi dulce pe măsură. Critica nu-şi găseşte loc. Cele două stiluri diferite m-au încântat de fiecare dată dar m-au şi descumpănit. Performanțele mă ocoleau.

De aceea, în acest domeniu (şi recunosc – nu singurul) m-am oprit strict la rolul comod al celui ce aşteaptă să fie servit.

Dar să revin la provocarea incitantă a Irenei. Ce a pregătit oare fiica mea pentru sfârşitul acesta de săptămână? O uşă deschisă spre necunoscut! Luată prin surprindere, am simțit o vie curiozitate. Imaginația îşi întinsese aripile… „Ce i-o fi trecut prin cap fetei noastre?" m-am întrebat cu nerăbdarea celui ce păşeşte grăbit peste acele ceasornicului, căutând să descopere ziua de mâine.

-Aţi auzit de Mount Saint Michel?

-Un munte, nu? a mormăit George.

-Lăcaşul arhanghelului Mihail? am adăugat eu, nesigură.

-Şi una şi alta! Şi în plus… o să vedeți! Surpriză!

Într-adevăr, acel munte Saint Michel , monument unic în felul său, construit deopotrivă de om şi de natură, m-a încântat, mi-a dat fiori, m-a vrăjit, trecându-mă printr-o întreagă gamă de stări sufleteşti. O aşezare grandioasă, cocoțată pe granitul unui munte-stâncă de 87 metri înălțime. Spectacol copleşitor!

Trebuie să recunosc temeinicia cu care Irene s-a documentat în acest scop. Pe parcursul drumului, în timp ce Sorin urmărea linia sinuoasă a şoselei, fiica noastră ne-a ținut un adevărat curs de istorie, geografie, arte culinare,etc. Astfel am aflat că Mont Saint Michel, amplasat la limita dintre Bretania şi

Normandia, în golful Saint –Malo, este considerat patrimoniu mondial şi denumit „Minune a occidentului”. Conform legendei, într-o noapte a anului 708, Arhanghelul Mihail a apărut în vis episcopului Aubert de la Avraches, poruncindu-i să construiască un sanctuar pe muntele Tombe, în mijlocul golfului. Episcopul s-a conformat, ridicând lăcaşul şi aducând 12 călugări. Acesta a fost începutul. Apoi, au apărut , rând pe rând noi construcții, pentru care s-au folosit blocuri de granit, aduse pe corăbii.

O caracteristică excepțională a zonei: mareele (fenomenul de flux şi reflux) sunt printre cele mai puternice în Europa – apa parcurgând o distanță de peste 15 km. În timpul refluxului, o limbă de pământ iese de sub ape, transformând Mont Saint Michel în peninsulă.

Descrierea Irenei părea o poveste. Nu reuşisem să o materializez până în clipa când mi-a apărut în fața ochilor muntele-castel, surprinzător, impozant şi misterios. Verticalitatea dominantă a zidurilor sumbre, severe,întregul edificiu invita dar şi atenționa: „Mergeți în vârful picioarelor să nu clintiți pietrele, să nu treziți duhurile adormite în cripte… Mângâiați doar cu privirea pereții ocrotitori ai rugăciunilor. Purtați-vă blând cu treptele tocite de mersul târşit al saboților stropiți cu apă neîncepută. Şi rugați-vă… pentru ziua de mâine ce va veni , cu sau fără voia voastră.”

Urcând cele 350 de trepte – Marea Scară – către abație, m-am simțit împovărată de freamătul neauzit al generațiilor întregi de ființe omeneşti care au respirat aerul muntelui, au atins piatra rece a zidurilor, au visat îngeri, poate demoni, ajungând, din aproape în aproape, la ultimul fir de nisip al propriei clepsidre aici, în granitul - mormânt.

Am urcat până sus, purtați de valul de turişti, dornici ca şi noi să absoarbă întregul caleidoscop de imagini ivite în cale. Impresiile fixate pe retină mi-au propulsat fantezia în zeci de variante.

În mod deosebit am reținut întinderea de ape cenuşiu-verzuie, privită de la înălțimea crenelurilor, ce urma în decurs de câteva ore să se mistuie, pentru a lăsa loc nisipului ud, decorat cu viețuitoarele adâncului. Nu toate - ci doar acelea care nu reuşiseră să țină pasul cu respirația mareelor. Ştiam că e periculos să te hazardezi pe acest fund nestatornic al apelor. Timpul, înşelător, perfid, nu te avertizează în plimbarea-ți solitară. Şi nu auzi herghelia lichidă care galopează spre tine. S-au întâmplat adevărate tragedii, deşi anunțuri cu orarul mareelor pot fi întâlnite la tot pasul.

M-am imaginat acolo, jos, pe nisipul ud, culegând ba o scoică cu sclipiri sidefate, ba un crustaceu minuscul, fără a sesiza neliniştea de sub tălpi, din aer, vuietul abia perceptibil.

Şoapta neluată în seamă îşi măreşte intensitatea şi - iată - apare apa! Creşte şi creşte… Pasul plimbării îşi schimbă ritmul. Alergi. Lichidul înşelător, rece, te prinde din urmă. Şi dacă ai norocul să ajungi primul la ţărm… Dacă nu… M-am înfiorat. Câtă groază pot să conţină minutele de final?! Când realizezi că ai pierdut competiţia. Panica! Teroarea neputinţei! Nu! Trebuie să-mi aleg un alt scenariu. Să-mi alung gustul sărat al mării pe care îl simt din ce în ce mai acut pe limbă, în porii pielii.

-Mamă, ce ai? Îţi este rău cumva? vocea îngrijorată a Irenei mă trezeşte.

-Îmi închipuiam **mareea…**

-Doar atât? răsuflă, uşurată, fata mea. Şi eu mi-o închipui dar, spre deosebire de tine, într-un mod mai realist. Mai avem cam două ore… Trebuie să ne grăbim.

Am schimbat ritmul. Mai aveam un obiectiv de vizitat – închisoarea. Temuta închisoare din care nimeni nu reuşea să evadeze îşi începuse existenţa pe vremea regelui Ludovic al unsprezecelea . Acesta îşi aducea aici rivalii politici. În anul 1789, anul revoluţiei, au dispărut şi ultimii călugări, mănăstirea transformându-se în temniţă pentru preoţii refractari noului regim. Iar în 1811, sub Napoleon, grandiosul locaş devine închisoare de stat, de tristă faimă. Aici au fost încarceraţi zeci de mii de oameni. Napoleon al treilea a desfiinţat-o şi, unsprezece

ani mai târziu, insula a primit titlul onorific de Monument istoric al Statului francez.

Acestea sunt datele istoriei – seci, fără detalii. Dar tragediile trăite aici, imprimate în granitul zidăriei, în dalele pardoselilor, cine le-ar fi putut descrie? Şi cine ar fi reuşit să transforme în cuvinte atâtea vieți stoarse de vlagă după zile, ani de suferințe cumplite? Mă cutremur.

Am străbătut sălile sumbre, reci, cu dorința acută de a ieşi mai repede la lumină. Să pot respira! Să scap de gemetele care mi-au însoțit paşii! Credeți-mă, nu inventez nimic. Strecurându-mă în lungul unui perete, le-am auzit. Mi-am oprit respirația şi am încetinit mersul. Gemete sfâşietoare, absorbite cândva de granitul cenuşiu, acum îl însuflețeau. Am intuit o existență proprie a spațiului, înspăimântătoare, invizibilă. Acel ceva cuibărit în firide, ascuns printre rosturi, devenise ființă. Cerea ajutor? Sau îşi legăna neputința?

M-am gândit la un altar cu zeci, sute de lumânări. Şi toate aprinse. Ce altceva am fi putut face noi, cei vii, turma de turişti?

. . . . . .

-Cât de înaltă este! privesc admirativ săgeata de bronz, de peste 30 metri înălțime, amplasată deasupra abației. În prelungirea acesteia, statuia din cupru a Sfântului Mihail străluceşte în plin soare.

-Săgeţii concepute de arhitectul Petitgrand, i s-a adăugat statuia de către sculptorul Fremiet, îmi citeşte fiica mea de pe cărţulia-ghid pe care o frunzăreşte. Vă interesează?

-Avem timp până vine mareea, zâmbeşte Sorin, încurajator.

-Bine… Ascultaţi: abia la sfârşitul secolului 19 s-a construit digul-stradă care leagă permanent insula de uscat.

-Acesta pe care îl străbatem noi acum?

-Altul nu există… râde Irene. Dar nu v-am întrebat esenţialul: vă este foame?

La ora respectivă, nu puteam da decât un răspuns:

-Toţi suntem flămânzi!

-Dacă mă iau după ghid, ar trebui să dăm peste faimosul restaurant „La me′re Poulard", situat în sat. Dar, ţinând cont de timpul rămas până la venirea mareei… Irene îşi privi ceasul – brăţară. Ce ziceţi? Alegem omleta mamei Poulard, ajungând poate uzi acasă – asta în cazul cel mai bun…

-Am înţeles…, mormăie George.

Şi astfel, în grabă, ne-am luat „rămas bun" de la muntele Saint Michel şi de la apa nestatornică ce începuse perfid să se apropie de noi.

8. PIAȚA CU SURPRIZE

Cine s-ar fi aşteptat să îi întâlnească pe cei doi, braț la braț, în mijlocul pieții aglomerate, zgomotoase, printre tarabele colorate cu piramide de legume şi coşuri cu fructe? Erau ei – Viviane şi Virgil.

Nu mi-a trebuit decât o fracțiune de secundă ca să-mi dau seama că fiecare dintre ei îşi depăşise barierele, că acel liant invizibil, numit adesea **„fericire în cuplu”**, după îndelungi căutări, fusese în sfârşit găsit.

Nu păreau interesați de mormanele de pătrunjel aromat, de spanac dătător de sănătate sau de ridichile ademenitoare. Doar ei doi… Poate nici nu m-ar fi observat. Dar culoarul de trecere, incomod şi strâmt, ne-a adus față în față.

-Încontro? La cumpărături?

-Şi noi… Ne vedem peste un sfert de oră? La colț este o mică cafenea…

-Sigur! Cu plăcere!

Conversația scurtă, întreruptă de zarva din jur, a fost suficientă pentru a stabili întâlnirea. Nu ne cunoşteam de multă vreme – la temelia unei prietenii, adesea, nu timpul contează. Structura fiecăruia acționează în mod spontan, încât, fără nici un fel de explicații, te simți atras de cel de lângă tine , îi acorzi

încredere, îl simți apropiat, capabil să te înțeleagă şi îi deschizi sincer toate meandrele frământărilor tale. Desigur, se mai întâmplă să te înşeli. Atracția, deşi reciprocă , nu este plămădită din acelaşi aluat.

Dar să revin la întâlnirea cu soții Necşulescu.

Am străbătut piața, cu două sacoşe pline cu zarzavat, cărate cu oarecare dificultate de către Irenee până la parcare.

-Am cam întârziat.

-Cu aglomerația asta…

Eliberate de povară, ne-am strecurat prin mulțime, cu paşi grăbiți. I-am zărit de departe. Ocupaseră o măsuță laterală. Umbrela mare, portocalie, nu reuşise să oprească total lumina soarelui şi Viviane, cea mai expusă, părea poleită cu aur. Ne-a zărit prima. „Ce femeie frumoasă!" – am privit-o admirativ şi, fără voie, mi-a apărut în minte imaginea lui Virgil Necşulescu, acolo, pe pod. Acum arăta cu totul altfel, întinerit subit . În sacoul deschis la culoare, asortat cu restul vestimentației, ne aştepta cu o nerăbdare evidentă.

-Nu ne-am mai văzut de-un secol…

-Noroc de bogăția asta de verdețuri care ne-a adunat.

Prudente, şi eu şi Irene, ne-am ferit de întrebări. Viviane a fost cea care ne-a adus unele lămuriri.

-Ştiți că m-am stabilit aici…

-Deci ne vom putea vedea mai des, completă Irene.

Acum, ştiind toate câte s-au întâmplat între timp, realizez că acea primăvară pe care am reținut-o bine în memorie, a fost poate cea mai tonică perioadă din viața zbuciumată a cuplului Necşulescu. Virgil, nonşalant şi destins, nu scăpase prilejul să facă şi o precizare esențială:

-De fapt, Viviane e cu mine…

-Văd! – Irene ezită un moment, apoi continuă, nesigură. Era şi normal, nu?

Bărbatul o privi scrutător, încercând, se pare, să descopere esența cuvântului „normalitate”. Îşi lăsă capul în jos şi adăugă:

-Am lichidat tot acolo…

Nu am îndrăznit să-l privesc. Să nu descopere că ştiam. Acolo, pe pod probabil fusese ruptura. . Brutală, sfâşietoare. Un trecut dureros, luat de vânt, purtat de ape. Şi totuşi mă îndoiam. Din cele câteva fragmente din existența lui, simțisem complexitatea ființei. Şi mai ales zbuciumul provocat de învinuiri.

Aş fi vrut să-l iau de mână, să-l privesc în ochi şi să-i sugerez sau, mai degrabă să-i impun pasul următor: „Şterge cu buretele tot!” Viviane nu avea cum să se implice. Doar prin ea însăşi. Femeie atrăgătoare, inteligentă şi mai ales **– vie!**

Soția lui atunci avea atu-ul în mânecă. Să fi pierdut momentul? Poate nu exista altă soluție. Ştiu, acum e prea târziu.

Dacă fiecare dintre noi ar avea un glob de cristal – unul care să funcţioneze – pentru a ne deschide ochii la tot ce s-ar întâmpla pe viitor, urmare acţiunilor noastre, câte nenorociri ar putea fi evitate! Dar, din păcate, galeria noastră de cârtiță adesea se înfundă. Lumina înțelegerii zilei de mâine nu are cum să mai pătrundă. Misterul pasului următor… Îl faci. Dar pe ce calci? Şi, mai ales, în ce direcție?

Îmi amintesc încă un amănunt poate fără prea mare semnificație. Aşa mi se păruse atunci. Astăzi, ştiind evoluția întâmplărilor, judec altfel. Un clopot de alarmă trecuse pe lângă urechile mele: „Ai mai băut două cafele azi dimineață, nu vrei să-ți comanzi altceva?" – atenționarea Vivianei. Şi răspunsul soțului: „Cafeaua calmează…" Nici eu, nici Irene, nu am intuit atunci înțelesul profund al nevoii de calm pentru bărbatul psiholog care , prin însăşi meseria sa, deținea comenzile psihicului uman.

Cafeaua, devenită drog, pentru ce îi era necesară? Singur nu se putea descurca? Nu intrase în normalitate?

Ne-am despărțit cu sentimentul neclar precum că ar mai fi fost ceva de spus.

Desigur, sub o umbrelă colorată, în jurul unei măsuțe cu patru cafele, se poate sta oricât. Timpul, asemenea elasticului, vine în ajutorul ocupanților celor patru scaune. Mai mult ca sigur, fiecare are ceva de spus – cuvintele dau năvală, se

încrucişează, se şi ciocnesc unele de altele. Dar există şi varianta tăcerii – gândul îşi încuie poarta. Şi, desigur, se mai poate merge şi pe calea de mijloc. Acesta a fost opțiunea aleasă, poate cea mai potrivită. În şiragul înțelegerii vorbelor, s-au strecurat multe spații goale, generând acea senzație că ar mai fi fost necesare adăugiri, lămuriri. Curiozitatea nu mă caracterizează; nu doream neapărat să ştiu - ci doar să înțeleg.

Ne-am despărțit într-o atmosferă de bună dispoziție, cu promisiuni solemne de a ne revedea. Dar mai rămăsese ceva nespus…

. . . . . .

-Ei, cum ți s-au părut? m-a întrebat fiica mea.

-Sunt bucuroasă pentru ei. Crezi că e totul perfect? Ca la carte?

- Pare ceva mai complicat…

I-am povestit Irenei scena surprinsă pe pod.

-Ştii ce cred? am adăugat. El a ales o soluție de compromis. Ceva ce se aseamănă cu construirea unui dig – cunoşti rezistența fortificației dar nu şi cea a apei ce năvăleşte când te aştepți mai puțin.

-E atât de vulnerabil?

-Să dea Dumnezeu să nu fie…

Şi cu asta am încheiat discuția.

9. P O D U L

Au trecut ani… Timp în care viața şi-a urmat cursul său firesc, cu zile pline de evenimente sau terne, cu ştampila rutinei agățată de fiecare minut.

Cei doi bărbați ai casei – George şi Mişu, feciorul nostru – au scos de la naftalină o problemă de interes comun, acoperită de praful uitării. Renovarea podului. Ceva mai imposibil de realizat nu s-ar fi putut inventa.

În primul rând, acest pod trebuia golit. Generații de părinți, mătuşi, bunici, neputându-se despărți de ceea ce numim noi „timpul trecut”, zeci de obiecte nefolositoare, uzate, devenite relicve sau amintiri erau trimise „la pod”.

Cum să arunci un volum de două tone, purtând pe copertă titlul „Drept Comun”, cu litere abia vizibile?(tata fusese avocat) Sau teancuri de reviste „Dimineața copiilor”, cu colțurile roase de şoareci? (Eram înnebunită după „Băiețelul ăsta-i Bică/ Năzdrăvan şi fără frică”) Sau cănița ciobită, apoi lipită, în care bunica îşi prepara ceaiul de tei? Sau…? Ce să mai spun? Odată suit în pod, nu prea aveai pe unde călca. Mergeai îndoit din şale şi dacă vreun junghi apărea din senin, silindu-te să te ridici pe verticală, ghinionul te pândea ascuns sub orice grindă de lemn, invizibilă, amenințătoare şi a naibii de dură.

M-am supus fără să crâcnesc hotărârii clanului casei noastre – renovarea podului. Şi astfel a început exodul tuturor lucrurilor inutile într-o manieră destul de încâlcită. Vinovat era accesul – o gaură pătrată în plafon, cu o scăriță metalică, portabilă. Maniera de lucru? Simplu, ca „bună ziua”! Întregul calabalâc era adus în gura podului. Aici, cumpănit cu atenție, era coborât pe scară. Urma apoi traseul scărilor de la etaj la parter. Drumul până la poartă părea deja un fleac! Totul se aduna în saci de plastic ce urmau a-şi găsi finalizarea pe altă planetă.

Fiecare membru al familiei îşi găsise locul în acest lanț continuu, funcție de preferințe, putere şi răbdare.

Desigur, preferința mea ar fi fost să fiu lăsată în pace. Să mă plimb prin vreun parc liniştit şi verde, sau – lungită pe canapea - să citesc un capitol trăsnet dintr-un roman polițist. Dar – soarta dictează! A mea, foarte drastică, neclintită în hotărârea de a mă scoate din papuci, m-a aşezat chiar sub gura aia afurisită de pod, din care, în flux continuu, întregul conținut, cu tot cu praful de rigoare, mi se vărsa drept în cap. Un deliciu! Cuvântul „supliciu” ar fi fost prea dur, chiar neadecvat deoarece străfulgerări romantice, clipuri dulci-amărui îmi aduceau surpriza emoției profunde când , din vraful de publicații zbura câte o fotografie. O luam în mână şi tresăream: „Uite-o pe mama! Ce tânără şi surâzătoare!” Înviată prin miracolul golirii

podului, părea că-şi duce veşnicia tinereții şi a zâmbetului peste tot ce înseamnă trecerea anilor. O ştergeam cu dosul mâinii, o cercetam avid şi nu găseam cuvinte de alint. Doar acelaşi refren murmurat pentru ea, pentru mine – Dumnezeu ştie! : „Ai venit?” Totul era ireal. Iluzia mă copleşea, oprindu-mă din ritmul lanțului . Urgent, eram adusă la ordine: „Hai, ce stai?”

Trei zile a durat acest „drum al mătăsii” , onorabil traseu al hârțoagelor, al mobilierului pe trei picioare, al pernuțelor brodate de molii. Finalul, cu satisfacția unei corvezi încheiate de bine de rău, ne-a dat un moment de respiro. Urmau alte şi alte finaluri: curățarea spațiului, podirea pardoselii existente, înlocuirea olanelor sparte, şi redecorarea podului cu obiecte de care nu ne puteam despărți în ruptul capului, contrar oricărei logici.

Oricum, puseserăm punct unei etape care, de altfel, constituia doar încălzirea sportivului înaintea competiției. Dar pentru mine, această etapă, asemănătoare cu „Sesam deschide-te!”, a fost poarta care s-a dat în lături, lăsându-mă să pătrund în tainițele trecutului.

Mă veți întreba ce am descoperit. Ei bine, nici mai mult, nici mai puțin – un sac mare din plastic, nebănuit de uşor față de volumul său. În interior, înghesuite, băgate de- a valma, cartoane, blocuri format mic, conținând tablouri cu margini

mâncate de intemperii, unele degradate total altele doar decolorate. M-am uitat atentă, încercând să înțeleg despre ce este vorba.

„Dumnezeule, sunt schițele tatei!” – m-am dumirit într-un târziu. Erau datate: 1940, 1955, 1965… Pasiunea tatălui meu care fusese trei ani la bellearte înainte de a se înscrie la Drept, se materializase în timp prin diverse schițe, tablouri, unele scoase la lumină, altele neterminate, îngropate în uitare. Iată ce descoperisem – relicva ale unei pasiuni de o viață.

Am simțit un val de duioşie. „Nu! Nu pot să le arunc!” Am tăbârcit sacul într-un cotlon ferit al casei. „Acesta este al meu!” - i-am anunțat pe cei ce s-ar fi încumetat să-l clintească. L-am privit cu o dragoste nefirească, de parcă exista o ființă vie acolo, în sac, cerându-mi ajutorul. Ştiam în mod cert că tata, în felul lui aerian, îmi lăsase o moştenire. O moştenire pe care am prețuit-o de cum am dat cu ochii de ea. Şi am simțit imboldul de a o scoate la lumină.

Ce să fac? Cum să procedez? Erau întrebări care efectiv mă depăşeau. Doar pe moment - deoarece ideile au început să încolțească în mintea mea precum semințele puse în pământ, primăvara.

Într-un ungher, găsisem o cutie de lemn – îmi aminteam de ea – cu ustensilele de pictură ale tatei. Am deschis-o cu grijă:

creioane, pensule, acuarele, uleiuri – întregul arsenal stătea frumos rânduit înăuntru, mă aştepta… „Hai, fato, apucă-te! Că doar nu-i chiar aşa de greu!” Într-adevăr, nu a fost greu. Din contra! Îmi simțeam mâna cum alege culoarea potrivită şi se suprapune peste conturul palid, pe alocuri pătat sau şters complet.

Schița fixată pe planşetă începea să prindă viață, să vorbească, să surâdă, să se joace cu pensula tatei. Mi-am extins treaba. Câte planşete am găsit prin casă, pe toate le-am adunat, fixând câte o schiță pe fiecare. În felul acesta nu trebuia să aştept să se usuce culoarea pe tabloul respectiv. Lucram în serie şi trebuie să mărturisesc – începuse să mă pasioneze. Desenul ieşea din ce în ce mai clar, desenul tatei adus la lumina zilei. Planşetele le țineam cu fața la perete. Nu voiam să mă las influențată de nimeni. Doar eu şi tata. Atât!

George a fost primul meu critic – admirator. „Ai reuşit surprinzător de bine! Ca să vezi! Din nişte relicve…” „Ei, şi acum ce facem?” Întrebarea am pus-o abia după ce am adunat în mapă vreo 30 de desene finisate, de dimensiuni variate, reprezentând peisaje, flori de câmp, trandafiri, maci. „Ar trebui să devină tablouri în toată regula…” – a sugerat feciorul meu.

În felul acesta s-a născut pasărea Phoenix din propria-i cenuşă. Întreaga-mi familie i-a curățat penele, ajutând-o să

zboare în casele prietenilor mei, pentru a le bucura sufletele.

Ca încheiere a acestei poveşti, mărturisesc cu toată sinceritatea că nu m-am lăsat până nu am dat de fundul acelui sac uitat de lume, dar nu şi de Bunul Dumnezeu.

Aş vrea să mai adaug că tablourile au ieşit destul de reuşite. Poate că nu mâna mea a condus pensula pentru a combina culorile…. Cum să-mi explic uşurința cu care se conturau poteca, gardul, pădurea, norii, petalele florilor? Mă simțeam ghidată şi mă lăsam în voia mentorului meu – Dumitru Iliescu.

Bucuria cu care am dăruit aceste mici bijuterii, plăcerea cu care au fost primite – toate la un loc au constituit cadoul făcut amintirii tatălui meu.

10. L I S A B O N A

-Alo, avem o surpriză pentru voi!

Vocea fiicei mele, entuziastă, însufleţită de plăcerea de a crea plăcere, m-a trezit din lâncezeală, în după-amiaza zilei fierbinţi, de august. Cartea lunecase alături, doar ochelarii rămăseseră la locul lor, cocoţaţi pe vârful nasului, creând iluzia omului activ.

-Să ghicesc? am încercat să mă adun, picurând în cele două cuvinte ultimii microni de energie ce lucrau leneş prin venele adormite.

-Greu! N-ai să reuşeşti! Planul vacanţei Crăciunului abia acum s-a conturat.

-Mă faci atât de curioasă că mi-a sărit somnul!

O aud râzând.

-Hai să-ţi spun: v-ar tenta o minivacanţă în Portugalia? Am găsit un hotel cu preţuri convenabile, chiar pe malul oceanului, la 50 km de Lisabona. Ce zici? Am întâmpina un An Nou portughez!

M-am trezit complet. Drept dovadă, am simţit imboldul să alerg 3.000 km până la Irene ca să-i pot spune: „Da, m-ar tenta!” M-am limitat totuşi la comodul telefon: - Când pornim?

-Stai, nu te repezi aşa! Să vină Crăciunul.

Avea dreptate. Septembrie, octombrie şi noiembrie ne stăteau în drum. Fiica mea mi-a ghicit nerăbdarea şi a adăugat cu vocea-i mângâietoare:

-Puteți veni de pe acum.

Am înțeles că a sosit momentul maturizării mele şi i-am răspuns:

-Venim de Crăciun!

. . . . . .

Şi aşa s-a şi întâmplat! Crăciunul petrecut la familia fiicei noastre, a fost identic cu cel visat în lunile septembrie, octombrie şi noiembrie.

Minunata sărbătoare a brazilor împodobiți cu globuri zburdalnice şi dorințe ascunse în staniol, ne-a deschis porțile bucuriei , pe potriva aşteptărilor.

În schimb, Anul Nou întâmpinat în Portugalia a constituit cea mai originală experiență din câte mi-a fost dat să trăiesc. Aş putea să-l asemăn cu un tort împărțit în trei. De ce „în trei”? Veți vedea…

Să revin la episodul sosirii noastre la copii.

Întâmplarea pe care o voi povesti, deşi pare scoasă din cadrul filmelor cu Stan şi Bran, vă asigur că a fost cât se poate de reală.

Am aterizat pe aeroportul Orly din Paris pentru o escală de

două ore, urmând apoi să luăm un avion local până la destinație. În minutele premergătoare coborârii, agitația călătorilor ne-a molipsit şi pe noi. George a scos din cuşetă paltoanele, ne-am echipat, am săltat bagajele de mână şi ne-am grăbit spre ieşire. Autobuzul ne aştepta cuminte, cu uşile larg deschise , pentru următoarea cursă. Eu mi-am găsit loc, George – în picioare, lângă mine. Aşteptam ultimii pasageri. După aproximativ şapte-opt minute – timp în care nimeni nu a coborât şi nici nu a urcat – au început să curgă epitetele la adresa „adormitului", „mototolului" care întârzia. Mormăieli, priviri feroce, scurte replici. Prin uşa întredeschisă, aerul rece de iarnă intra bine mersi, fără bilet. Şoferul, posac, cu o mină de nepătruns, părea lipsit de tot ce se numeşte sistem nervos. Privindu-l stând aşa, nemişcat, cu ochii lipiți de geam, cu mâinile înfundate în buzunare, cu buza de jos ieşită în afară, agresivă şi disprețuitoare, nu reuşeai să ți-l imaginezi conducând un vehicul, luând curbe şi – ce e mai important – ajungând la destinație.

Deodată am simțit ceva în neregulă. George – nervos, preocupat, investigându-şi buzunarele – a început să se frământe, din ce în ce mai contrariat.

-S-a întâmplat ceva?

-Uite, a scos din buzunar un portofel şi mi l-a întins. Îl

vezi?

-Da, îl văd… , am bâiguit eu.

-Nu-i al meu…

-Dar al cui?

-Nu ştiu…

-Unde l-ai găsit?

-În buzunar. Tot acolo erau şi biletele de avion – nu mai sunt!

-Te-ai uitat în portofel?

-Dacă nu-i al meu?!

Debusolați, ne-am privit unul pe altul. Toată întâmplarea nu avea pic de logică. Deodată, George, om de acțiune, s-a trezit:

-Mă duc să caut posesorul portofelului, şi cu paşi hotărâți, ciocnindu-se de cei din jur şi tot cerându-şi scuze, se îndreptă spre uşa întredeschisă.

-L-a pierdut cineva? – cu vocea uşor răguşită, omul meu cuprinse cu privirea mulțimea de călători, ridicând portofelul în sus, cu mâna întinsă.

Nici o reacție. Doar şoferul întoarse capul pe jumătate, acordându-i o privire fără culoare. În clipa următoare, în uşa autobuzului apăru un bărbat cu obrajii încinşi.

-N-a văzut nimeni, pe jos, un portofel?

-Acesta?

-Doamne, da! Unde l-ați găsit?

-În buzunarul meu!

Omul, uimit, bâigui:

- În locul portofelului, am dat peste două bilete de avion. Iată-le!...

-Nu înțeleg nimic… Cred că sunt ale mele, replică George, examinându-le. Da! Astea sunt!

Cei doi bărbați se priviră cu atenție.

-Ați îmbrăcat paltonul meu!

-Şi dumneavoastră…

Ambele paltoane aveau aceeaşi croială, stofă şi culoare.

-A!... Fiind vecini de avion, le-am pus în aceeaşi cuşetă!

Odată cu scuzele reciproce ale celor doi, s-a trezit şi şoferul. Uşa s-a închis, motorul a pornit şi – asemenea oricărui final fericit – s-a urnit şi autobuzul.

. . . . . .

Lisabona! Oraş minunat, încărcat cu istorie, decorat cu monumente şi țesut cu seninătatea simplă a dragostei de viață. Considerat „Oraşul de aur” al Europei sudice, ne-a întâmpinat cu porțile larg deschise, invitându-ne să păşim pe covoare stilizate, fanteziste, prinse în caldarâmul străzilor.

Am simțit existența artistului ascunsă sub fiecare piatră, fără ostentație, fără orgolii– doar o dezvăluire a esenței divine în

umila făptură omenească.

M-a încântat!

Cu harta turistică în mână, am făcut plimbări interminabile, căutând la fiecare pas legenda, cu decorul realității adesea surprinzător.

Hotelul în care am locuit timp de o săptămână, situat la cca. 30 km de capitală, ne-a oferit confortul necesar destinderii şi odihnei. În plus, vecinătatea oceanului, cu faleza sa şerpuită, stropită pe alocuri de valuri nestatornice, cu freamătul apei-orchestră prins în jocul brizei sărate, ne-a adus acea vacanță completă după care râvnisem un an întreg.

Dar să revin la capitala Portugaliei. Să încerc să redau esența, aşa cum am perceput-o eu, în calitate de simplu turist.

În primul rând, o poziție geografică mai originală, greu se poate întâlni. Cine s-ar fi încumetat să amplaseze un oraş întreg într-o zonă cu un relief atât de capricios?

Ținând cont de pitorescul fluviului Tejo – mărinimos, monumental – cu rada sa naturală drept leagăn al oraşului, dacă urmărim firul istoriei, nu e de mirare de ce Lisabona a devenit unul din cele mai mari porturi comerciale şi capitală a unui important imperiu colonial. Oceanul Atlantic – partener fidel în afaceri, dar şi artist, cu penelul său fără egal, a jucat rolul părintelui ocrotitor, secole la rând.

Seninătatea portughezilor, lipsa trufiei, a încrâncenării, într-o perioadă de mari frământări şi mai ales un anumit bun simţ al măsurii, toate la un loc au stat la baza unei Portugalii neutre în cel de al 2-lea război mondial. Lisabona a devenit astfel un refugiu pentru întreaga Europă.

Toate aceste fapte consemnate de istorie, abia acum le înţelegeam. Mergând pe străzile animate, respiram buna dispoziţie specifică unui popor care , deşi greu încercat pe parcursul timpului, şi-a păstrat viziunea jumătăţii pline a paharului.

Aş îndrăzni să trag o concluzie: cine nu cunoaşte Portugalia, să o caute! Şi derivata acesteia: în topul marilor capitale ale Europei, un loc de frunte i se cuvine veselei şi însoritei Lisabona.

Cuvintele mele, departe de a fi produsul vreunei reclame turistice, ţâşnesc asemenea unui foc de artificii din vălmăşagul de impresii semănate pe drumuri mai mult sau mai puţin umblate. Încărcătura de optimism pe care mi-a insuflat-o contactul cu omenii – negustorul, chelneriţa, trecătorul grăbit sau perechea de îndrăgostiţi – mi-a reînviat bucuria de viaţă. Deşi, poate ar fi important să trec în revistă clădirile grandioase, bisericile, monumentele – întreaga măreţie a acestui oraş – las loc ghidului să descrie, să precizeze şi să conducă firul unei

drumeții fără precedent. Eu mă voi limita doar la acele impresii personale care m-au marcat emoțional şi estetic, dând frâu liber atât unor trăiri autentice cât şi imaginației.

O impresie puternică mi-a produs-o podul Vasco da Gama , lung de 18 km, construit peste fluviul Tejo. Pentru echipa familiei mele, acest pod a fost mai mult decât o traversare. Plutirea peste ape, senzația stranie de zbor, uşoara imponderabilitate a maşinii percepută ca un exces al entuziasmului, poate nu mi-ar fi fost întipărite în memorie dacă nu am fi întâlnit tabloul vivant al celor doi tineri îndrăgostiți. Perechea – în lumina unei dimineți de iarnă – răspândea dogoarea celei mei pământene iubiri, materializată prin îmbrățişări tandre şi sărutări furate. Dacă micul bolid verde precum buratecul, nu ar fi fost decapotabil, nu aş fi avut cum să observ avalanşa de manifestări ale zburdalnicului Eros. Mergeau în fața noastră. Firul de maşini fiind continuu, am putut să-i observ în voie şi să ajung la cea mai înțeleaptă concluzie: că îndrăgostiții nu au ce căuta într-o maşină în mers deoarece şoferul, prins în mrejele amorului, îşi pierde direcția, asemenea unui cărăbuş nătâng, prins în lumina farului. Lungimea podului mi-a dat posibilitatea să gândesc variante mai mult sau mai puțin onorabile. Cert este că imaginea celor doi, sugerând prospețimea tinereții , se derula pe un pod care – în afara

traficului dens – putea să susțină atâta iubire. Mi-a plăcut!

. . . . . .

-Irene, ştii ce m-a surprins în mod deosebit?

-La ce te referi?

-La ăsta…

Fiica mea ia Ghidul oraşului din mâinile mele şi îl răsfoieşte distrată.

-Nu e suficient de detaliat?

-Din contra, e foarte bun. Altceva am remarcat. Numele **Vasco da Gama** îl găsesc peste tot.

-Nu e de mirare! Portughezii, pe drept cuvânt, au cu ce se mândri.

Atent şi minuțios, am început să bifez tot ce se numea Vasco da Gama: Turnul, podul, Centrul Comercial, Monumentul Descoperirilor(un vas cu trei pânze, pregătit să plece în voiaj, cu sculptura lui Vasco da Gama , printre alții) şi în final, mormântul eroului la Mănăstirea Ieronimilor.

Nu ne-a rămas decât să ne verificăm pingelele pentru a putea explora toate minunățiile Lisabonei, cu marca Vasco da Gama. Dacă m-aş apuca să detaliez fiecare periplu în parte, probabil aş greşi. Curiozitatea, spiritul de aventură trebuie să rămână treze pentru cel ce va citi aceste rânduri. Mi-ar plăcea să cred că neținând cont de anotimp sau distanță, respectivul cititor

va alerga val-vârtej să facă cunoştinţă cu acest mare explorator, neînfricat şi veşnic.

Ar putea exista pericolul transformării povestirii mele în al doilea ghid turistic, concurent celui cumpărat, dacă aş descrie amănunţit ce am văzut, pe unde am călcat şi ce m-a încântat. Ce să fac? Nu mă pot abţine, amintind şi de tabloul fascinant al pavajului din faţa Monumentului Descoperirilor, decorat cu un mozaic reprezentând un compas enorm cu harta lumii şi rutele pe care au mers exploratorii din Portugalia! Adăugând şi un vânt bun, o corabie zdravănă, o busolă, doi-trei matrozi mâncători de spanac şi un dram de noroc – ce cadou deosebit oferit călătorului!

. . . . . .

Toate bune şi frumoase: cazare fără cusur, masa pe toate gusturile. Dar se apropia Anul Nou şi nu ne rezolvasem nici o masă festivă pentru a-l întâmpina.

„Dacă veniţi în ceasul al doisprezecelea!” – cam aşa ne spuneau patronii de local, în limba lor portugheză, pe cât de frumoasă, pe atât de ermetică. Ce să facem?

-Mergem la restaurantul nostru! a decretat Sorin.

Aici ni s-au adus la cunoştinţă următoarele : „La ora 22 închidem!”

Am îmbrăţişat ideea – altă soluţie nu exista. Optimismul

românului care nu-şi dă cu pumnii în cap la necaz, ne-a salvat şi de data aceasta. „Foarte bine, vom întâmpina Anul Nou, având drept partener şi prieten **oceanul.** Ne vom ura reciproc **Noroc!** Şi vom ciocni tradiționala cupă de şampanie cu valurile.

Zis şi făcut! Ne-am fețuit cum am putut mai bine şi am plecat la restaurantul amintit. Era ora 20. În local – surpriză! Patronul împreună cu soția ne-au condus ceremonios la masa împodobită festiv, dându-ne şi câte un mic cadou tradițional. Atmosfera însuflețită, meniul minuțios pregătit, chipurile zâmbitoare ale celor din jur, toate la un loc ne-au bine dispus. Urările de sănătate răsunau din toate colțurile sălii, încrucişându-se pe deasupra capetelor noastre, asemenea unor artificii poznaşe. Stăpâni doar pe limba română, am intrat în competiție cu Portugalia: „Noi nu vă înțelegem- dar nici voi!” În felul acesta poliglot ne-a prins ora 23.

Ne-am luat rămas bun de la toți mesenii, promițându-ne o revedere în viitorul an. Tradiționalul cântec al cucului – pasăre fără hotare – îşi aştepta ora.

. . . . . .

-Ei, şi acum ce facem?

-Mergem! Doar ne aşteaptă…

-Încotro mergem ? Şi cine ne aşteaptă?

-Oceanul, valurile … şi noaptea!

Pe un cer fără nori, luna plină, cu luminozitatea ei stranie, plutea deasupra noastră. Ne-am apropiat de ţărm.

-Ce minune! am exclamat fără voie.

Spectacolul regizat de mama natura nu avea egal. Felinarele semănate în lungul falezei paralel cu plaja, luminau apa, nisipul, băncile amplasate din loc în loc. Ghirlande de lumini-licurici sclipeau undeva departe iar farul mătura apa la intervale regulate de timp, întinzând brâie incandescente peste întinderea întunecată a oceanului. Fascinant!

Şi valurile! Acestea îşi dansau spuma fosforescentă cu un nechibzuit curaj, revărsând-o peste nisipul ud, iar şi iar, cu o energie poznaşă; unduiri mici, timide şi brusc – torente lichide, flămânde, acaparatoare.

Dar stâncile? Ce zbatere nebună! Măreţia şi forţa granitului sub cascade de stropi aruncaţi în înaltul cerului!

Artistul – apa misterioasă, imprevizibilă, jucându-şi piesa în nebănuit de multe variante, pe o scenă inedită : doar stâncă şi nisip sub reflectorul fantomatic al lunii. Iar noi, spectatorii – plimbându-ne paşii sau odihnindu-ne gândurile pe bănci stropite – ce ne-am fi dorit mai mult? Eram împreună, briza caldă ne alunga somnul, sticlele de şampanie scoteau un clinchet vesel şi Anul Nou era periculos de aproape.

Am verificat ceasul sub lumina transparentă a becului.

-În două minute vine Anul Nou în România!

Exclamația a fost urmată de destuparea primei sticle de şampanie

-Să nu ne prindă pe gol! – a precizat George, întinzându-se după paharul înspumat.

Am ciocnit toți patru sub lumina felinarelor, a lunii, a farului. Oceanul, cu crestele sale înspumate, părea o ființă vie, imensă, dornică să ni se alăture. Aerul uşor sărat, umed, aducea o răcoare perfidă ce se strecura pe sub fulare şi gulere.

Eram în plină sărbătoare!

Dar iată că se apropia următorul An Nou al Franței, la interval de o oră. Se deschidea poarta unui nou an francez şi a celei de a doua sticle cu şampanie.

„La Mulți Ani!”- urare cu acelaşi entuziasm, în fața aceloraşi valuri, luminați de aceeaşi lună… Doar stabilitatea pe aceleaşi picioare părea oarecum diferită – cel puțin la mine…

Ne-am amintit prietenii, i-am urat de la distanță, am cântat „Mulți ani trăiască!” nouă, oceanului, nopții.

Acum, amintindu-mi etapele, recunosc cu logica paharelor băute, că prima manifestare a sărbătoririi Anului Nou – cea românească – s-a desfăşurat în condiții mult mai sobre.

Ce să mai vorbim despre cel de al treilea An Nou , cel portughez, la interval de încă o oră? Abia acum a izbucnit

petrecerea adevărată, cea a locului. Când şi cum – nu ştiu! Dar ne-am pomenit cu o sumedenie de portughezi, ieşiți ca şi noi pe esplanadă, cu sticle de şampanie, cu cântece şi chiote.

Din nou – pentru a treia oară – ora 12. Focuri de artificii au invadat cerul. Rumoarea şi freamătul mulțimii au lăsat oceanul fără replică. O maree a veseliei s-a revărsat peste întreg litoralul.

Să serbezi Anul Nou a treia oară este o performanță atinsă cu succes de către cei patru participanți – noi, românii-francezi din Portugalia.

Nesiguri pe propriile picioare, am reuşit să ne alăturăm la sărbătoarea generală şi, în final, să ajungem în bune condiții la hotel.

Nu îmi place să mă laud, dar de data asta sunt în măsură să adaug un final adecvat: **Bravo nouă!**

16. NEBUNIA DUBLULUI

Viviane! Surpriză totală! Nici măcar nu ne-a anunțat că va veni.

Era ore şapte seara. Umbrele nopții păreau vii. Sute de fluturaşi de zăpadă îşi jucau în văzduh neastâmpărul. În jurul felinarelor, păreau a se aglomera asemenea roiului de gâze în căutarea mirajului sclipitor al luminii.

Când m-a anunțat soneria prezența musafirului, m-am grăbit spre uşă.

-Tu eşti?... Draga mea, intră!

Femeia, uşor dezorientată, clipea des cu un zâmbet şters pe fața-i obosită.

-Iertare, n-am ştiut unde să merg…

-Bine ai făcut! – am luat-o de braț şi am condus-o în sufragerie.

-Să mă scutur…

-Vino aici, lângă foc.

În şemineu, butucii transformați în jăratic, răspândeau o căldură binefăcătoare.

-Ce plăcut e la voi!

Am ajutat-o să-şi scoată paltonul, căciulița şi i-am indicat fotoliul de lângă foc.

– Ai noştri trebuie să sosească din clipă în clipă; s-au dus la cumpărături.

-Într-un fel e mai bine… te găsesc singură… Nu ştiu ce-i cu mine. Cu ce să încep?

-Virgil?

Femeia dădu din cap şi oftă:

-E bolnav. Foarte bolnav!...

-Ce are?

Privirea directă, goală, mă învălui asemenea unei unde înghețate de aer. Am simțit în acea clipă emoția spectatorului care asistă la tragedia nedorită. M-am tulburat. Bietul om! În căutarea limanului liniştii, găsise boala? Încercase măcar să lupte cu acest duşman perfid, invizibil, de temut?

Brusc, focul se învioră. Flăcări vii izbucniră în jurul unui ciot fumegând. Lumina vie, valurile de căldură, licuricii eliberați din jarul rubiniu în traiectorii efemere, întregul tablou al unui foc veritabil venise la timpul potrivit. Era necesar acest moment de respiro.

-Viviane, cu ce să te servesc? Ceai? Cafea?

-Ce bine e să te alinte cineva… Da, aş bea un lichid fierbinte. Sunt atât de înghețată!...

M-am repezit la bar. Din fericire, aveam totul pregătit.

-Într-o clipă! am anunțat cu satisfacție.

În scurt timp, tava cu întregu-i conținut a aterizat pe măsuța din fața musafirei. Fără voie, am observat tremurul abia perceptibil al mâinilor şi graba cu care şi-a băut ceaiul.

-Mai torn o căniță?

-Se poate?...

Cu bucuria celui ce adaugă măcar o proptea la un astfel de eşafodaj fragil, am mai adus o porție.

-A avut o criză. S-a repetat. A trebuit, de comun acord cu Virgil, să-l internez.

Ascultam nedumerită, fără a îndrăzni să întreb nimic. Viviane îşi sorbi ceaiul pe îndelete. Apoi, brusc, îmi puse o întrebare care mă descumpăni total.

-Are un soi de schizofrenie. Ceva ce nu se vindecă. L-am dus la spital, în plină criză. Tu ce ai fi făcut în locul meu?

Am încercat să ocolesc întrebarea:

-Ce variantă ar mai fi?

-Acasă, sau… acolo, cu tratament adecvat…

Am întrebat descumpănită:

-Doctorii ce sfat ți-au dat?

-E un risc pe care am tot dreptul să mi-l asum… dacă rămâne cu mine.

-Devine violent?

-A…nu! Mă confundă cu Aurora – asta e nebunia lui. Făcu

o pauză, frământându-şi degetele. Nu mai suport!

-În perioadele lui normale, îşi dă seama de tot ce i se întâmplă?

-Nu! Tocmai asta e tragedia. În ochii lui, eu îmbin două ființe total separate una de alta. Nici o legătură!...

Viviane se opri şi scoase un şervețel din poşetă. Îşi tamponă fruntea, tâmplele, apoi îl transformă într-un ghemotoc, îl strânse în palmă şi rămase inertă, cu ochii țintă la jăratecul din şemineu. Am rămas tăcută. Ce sfat puteam da?

-De două zile e internat, Viviane îşi continuă şirul vorbelor, e un sanatoriu într-o zonă liniştită, condiții bune, supraveghere… Când se trezise atunci, dimineața, părea normal. Şi din senin, privirea i-a devenit fixă. A murmurat: „Aurora…” – mi s-a strâns inima. „Iar?...” – m-am gândit cu disperare. Apoi m-a întrebat ce am făcut cu şevaletul şi culorile… , dacă am terminat portretul. „Care portret?” Asta l-a înfuriat. A început să se plimbe agitat prin cameră, să gesticuleze fără sens şi deodată s-a întors spre mine şi m-a apucat de încheietura mâinii.

„Mi-ai aruncat portretul? Vei plăti pentru asta. Da, vei plăti!” Ochii au început să i se rotească în orbite şi – fără veste - m-a îmbrâncit cu putere. Era să cad. Am avut prezența de spirit să-i răspund: „Acum ți-l aduc! Aşteaptă!”

A rămas în mijlocul încăperii, clătinându-se, cu o privire

rătăcită. N-am mai aşteptat. Am ieşit în grabă, am încuiat uşa şi m-am suit în maşină. Cunoşteam doctorul; îl mai consultasem. „Nu poate fi tratat acasă. Boala aceasta merge pe sinusoidă. Şi nu se ştie…” Viviane făcu o pauză, apoi continuă cu vocea şoptită: L-am întrebat: „Ce nu se ştie?” Şi omul mi-a răspuns: „Comportamentul!”

Amica mea îşi lăsă privirea în jos, spre colțul mesei şi nu mai adăugă nimic.

-Şanse există întotdeauna… , am murmurat fără voie.

Mi se făcuse milă de biata femeie. Cu ce a greşit în fața Proniei Cereşti? Dar el? Răzbunarea moartei? Am simțit brusc un soi de încrâncenare, imagini groteşti îmi invadară creierul. O Aurora-vrăjitoare, cu părul vâlvoi şi unghii lungi. Doamne Dumnezeule, ce-i cu mine? De unde au izvorât astfel de fantasme hidoase? Unde s-a ascuns cerul meu senin şi paşnic? Ce vânt aprig a adus această izmă dornică să răvăşească, să distrugă ? Şi deodată, un gând fugar venit din neant sau plăsmuit din vise-coşmar mă făcu să mă cutremur. Poate intuiția m-a atenționat în stilul său propriu , de şaradă-clopot: să fie Aurora păpuşarul care trage sforile celor două marionete? Cel prins în noduri nu poate fi decât Virgil. Urmează Viviane?..

Am simțit un fior de-a lungul şirei spinării şi m-am ridicat de pe scaun, încercând să mă scutur. Să o ajut? Dar cum?

Musafira mea se ridică de asemenea. Crezuse poate că am dat semnalul? Că am pus punct vizitei?

M-am alarmat:

-Nu, nu, mai stai! Uite, vine îndată şi Irene. Mergem în grădină.

Şi brusc mi-am dat seama că e iarnă, e noapte, grădina e ninsă… Absurd! M-am dereglat şi eu?

Spre uşurarea mea, uşa de la intrare s-a deschis şi, odată cu suflul rece de afară, a intrat fiica mea.

-Viviane, ce bine că te văd! Vom lua masa împreună… sper să nu mă refuzi, a exclamat Irene.

Amica noastră s-a înviorat pe dată, a zâmbit cald cu un protest timid:

-Să nu deranjez…

-Nici vorbă, vom pregăti masa împreună. Am adus un pui la rotisor O să-i adăugăm legume, salată, şi…

-M-ai convins. Vin să te ajut!

. . . . . .

A urmat o masă uşoară, gustoasă şi veselă. George a făcut calculul kilometrajului parcurs printre tarabele pieții; Sorin şi-a amintit o poantă de a lui, servind-o cu umoru-i caracteristic iar eu am defilat cu ideile mele mai mult sau mai puțin autentice, privind trecutul şi viitorul atât al nostru cât şi al întregii omeniri.

În timpul desertului – o prăjitură cu cremă de lămâie – răspunsul la frământările mele mi-a fost sugerat de undeva, din neant: „Viviane are nevoie de prieteni. **Climatul cald al afecțiunii** – acesta e medicamentul!”

12. SFERELE CURGĂTOARE

În pofida miezului iernii înscris în calendar cu cifre încărcate cu promoroacă, afară, un soare blând mângâie pomii golaşi, invitând spre drumeţie. Închid ochii tentaţiei de a-mi lăsa valiza în hol şi de a o întinde pe coclauri, fără nici o ţintă.

Încă o zi de desfătare! Avionul – zmeul cel rău – ne aşteaptă la cotitură, pentru a ne răpi de pe meleagurile Franţei.

Judecând în mod realist, îmi repet întruna: „Era şi timpul!” Dar plăcerea unui sejur cu fiica mea se intercalează asemenea unei serpentine jucăuşe peste raţiunea rece, severă. Mai avem o zi, ba nu, două zile. Două zile în care vom lăsa caii fără frâie să zburde în voia lor.

-Ştiţi unde mergem?

Irene pare un conspirator care a prins un fir şi acum trage de el fără teama eşecului. Plăcerea surprizei se prelungeşte.

-Hai, spune odată! - nu mă mai pot abţine.

-Castres!

-Ce este? Localitate? Regiune?

-Nici de cum! Un râu… un râu din pietre!

. . . . . .

Nu mi l-aş fi imaginat niciodată dacă nu l-aş fi văzut cu ochii mei! E numit **râu** deoarece cândva demult, o apă

curgătoare îşi croise drum între doi munţi. Râul şi-a mărit brusc debitul, antrenând tot ce a găsit în cale, îndeosebi bolovani. Torentul vijelios a rostogolit aceşti mastodonţi cu forţa unui Hercule, rotunjindu-le colţurile şi în final, transformându-i în mingi uriaşe de piatră. Cum a reuşit apa prinsă între cei doi pereţi de stâncă să disloce tone de rocă şi să le care la vale ca pe nişte surcele? Nu mă întrebaţi pe mine!... Cert este că – ajunsă la faţa locului – nu am încetat să mă tot mir. „Cum a fost posibil?" „Iată că a fost!…", râde Irene şi ne zoreşte pe un drumeag prins între copaci bătrâni, rămuroşi, cu rădăcini scoase la iveală, asemenea unor şerpi adormiţi.

Înaintăm, mai bine zis urcăm, gâfâim şi încercăm pe cât posibil să nu ne împiedicăm în protuberanţele-capcane de sub picioare. Încetul cu încetul, panta devine mai lină. Slavă Domnului! Îmi pot trage sufletul. Şi îmi amintesc cu satisfacţie de cele cinci etaje ale întreprinderii unde mi-am făcut serviciul ani buni la rând; un antrenament zilnic care abia acum îşi arată roadele. Pantele pe care suntem nevoiţi a le depăşi sunt un fleac pe lângă zecile de trepte amintite, mai ales că abia sus de tot ne aştepta condica de prezenţă. Ora şapte şi cinci minute – cine întârzia, nu o mai găsea (fiind considerat absent pe ziua respectivă). Nu pot uita şuvoiul tropăitor al căţărătorilor din care se tot desprindeau ramificaţii pe parcurs. Iar sus de tot ajungeam

noi, campionii – cei mai antrenați, mai rezistenți şi mai competitivi din tot trustul – noi, proiectarea, gânditorii. Ceilalți – constructorii executanți – îşi păstrau resursele energetice pentru lucrări mult mai eficiente decât urcatul unor scări brutale. Cei de jos, adevărații constructori, puteau oricând porni pe schele – aveau rezerve. Ale noastre se vărsau, picătură cu picătură, pe fiecare treaptă. Încât sus – la porțile cerului – finaliştii îşi căutau scaune pe care să se prăbuşească. Creierul rămânea oarecum intact, poate uşor aburit, asemenea purtătorului unor ochelari cu dioptrii nepotrivite. Dar condica era semnată – şi acesta era esențialul.

Să mă întorc la cărarea noastră.

Am întâlnit tot soiul de minuni.

O găină –stâncă, enormă, încremenită într-o atitudine țanțoşă, sfidând toate tradițiile: „Are cineva curajul să mă bage la oală?" Sau o sferă mamut, având drept postament o soră minusculă. O disproporție atât de evidentă între vedetă şi biata-i sosie intrată zdravăn la apă, încât trezea panica. Da! Panica absurdă, necontrolată: „Cea mică poate îşi dă sufletul , lăsându-şi surata , ghiuleaua, să o ia la vale – Doamne fereşte – spre cel ce o admiră, încrezător în nemişcarea ei, nebănuindu-i perfidia!…"

Dar iată, în calea noastră şi o căbănuță – aşezare mică, din

piatră, cu ferestre, uşă, trepte. Ascunsă în frunziş, pare o sfioasă vieţuitoare a locului, cu ochii săi de sticlă, incandescenţi, în lumina apusului.

-Ne oprim aici?

O privesc nedumerită pe Irene. Ce vrea? Să intre în culcuşul vreunui duh al pădurii? Cine altcineva ar putea locui în această izbă izolată în inima muntelui?

Fiica mea îmi zâmbeşte încurajator şi urcă treptele de piatră. Abia acum observ mica firmă fixată deasupra uşii, ascunsă parţial sub verdeaţă. „Arheolog…" citesc cu uimire acest singur cuvânt ieşit dintre cârceii de viţă sălbatică.

Nu este timp de comentarii, cu atât mai puţin de întrebări.

Toţi patru păşim pragul tocit şi ne pomenim într-o încăpere mult mai mare decât ne-am fi aşteptat. O răcoare plăcută învăluie; pe măsură ce ne obişnuim cu semiîntunericul, ochii încep să distingă polițe de-a lungul pereţilor.

Dumnezeule! Ce văd? Zeci, sute de cristale de diverse forme şi culori – o adevărată expoziţie! Lumina difuză favorizează, permiţând propriei străluciri să desfete ochiul cu irizări delicate. Fiecare fărâmă de cristal îşi poartă frumuseţea în modul cel mai natural cu putinţă. „**Iată-mă, îţi plac?"** pare a fi mesajul. Îl priveşti, îl admiri, dar nu ai timp să-ţi tragi sufletul, deoarece altă nestemată a pământului te atrage, sclipitoare,

ingenuă, minunată.

Trebuie să recunosc – copleşită de atâta frumusețe - nu l-am observat pe cavalerul acestor domnişoare încântătoare, ieşite la promenadă. Discret, în spatele unui birou minuscul, ne privea pe deasupra ochelarilor un domn vârstnic. Fără a ne atrage atenția în vreun fel, în cotlonul lui de lângă uşă, bărbatul urmărea tăcut reacțiile noastre. Un zâmbet abia schițat – atât!

Am ajuns în dreptul lui, simțindu-mă oarecum în culpă pentru lipsa mea de atenție. Irene a fost cea care a susținut conversația (mai fusese în peştera-Sesam şi îl cunoştea pe respectivul arheolog). Pasiunea acestuia pentru cristale şi abilitatea, talentul cu care le prelucra erau cunoscute în zonă. Mulți vizitatori îl căutau anume; pietricica cu care plecau acasă - cartea lui de vizită – constituia amintirea vie, palpabilă, a unei plimbări inedite. Şi un certificat de perfecțiune eliberat din măruntaiele pământului.

-Acesta? alegerea nu era uşoară. Confirmarea venea direct, fără ezitări.

-E un cuarț galben : CITRIN, vocea e gravă, uşor cântătoare, ca o mângâiere adresată micii pietre cu luciri calde, din palma Irenei.

-Ce ne puteți spune în plus?

-Tonifică sistemul nervos. E cazul pentru dumneavoastră?

-De ce nu? Câte situații nu-mi toacă nervii de dimineață până seara? Şi dacă Citrinul e salvarea – îl iau!

-Foarte bine! O să vă ajute şi pentru ficat…

Am tras cu urechea şi m-am repezit la al doilea Citrin Nu se ştie niciodată câți nervi îți rezervă viitorul ! Şi de cât ficat vei mai avea nevoie…

Mi-a făcut cu ochiul o pietricică albastră; i-am arătat-o maestrului.

-Ce-mi puteți spune despre asta?...

-Ați ales un cristal LAPISLAZULI.

-Îmi va ajuta digestia?

-Poate… Dar, efectele terapeutice pe care le deține se referă mai mult la intuiție, energie…, puterea spiritului.

-Îl iau! hotărârea promptă m-a uimit. Unde să-l amplasez?

-Depinde… Pentru un nivel dorit asupra persoanei respective – pandantiv. Pentru casă – pe perete, la vedere. Doriți un efect imediat, profund? Îl țineți strâns, în palma stângă, concentrându-vă pe problema care vă preocupă.

M-am simțit pe loc fascinată de ideea unui prag între universuri nebănuite, prag ce poate fi trecut - de ce nu? – cu ajutorul acestei bijuterii din palma mea.

Şi astfel, explorarea comorilor a continuat de la un raft la altul, cu elanul şi curiozitatea specifice deschizătorilor de

drumuri spre lumi neştiute.

Când am ieşit de acolo, se înserase de-a binelea. Zona împădurită îşi trăsese perdelele, lăsând din loc în loc petice viorii. Copacii seculari îmbrăcaseră forme umane – uriaşi treziți de răcoarea nopții, întinzându-şi brațele noduroase spre cel ce s-ar fi aventurat în preajmă. Ferestrele–jucărie ale căsuței arheologului se coloraseră în portocaliu – luminozitatea apusului îşi pusese amprenta.

Eram mulțumită. În micul sac de voiaj agățat pe umăr, comoara mea de pietricele aştepta să fie admirată, mângâiată şi mai ales folosită.

-Ce ți-ai ales? l-am întrebat pe George.

-PIRITĂ! E neagră cu inserții de mica strălucitoare.

-Şi… ce proprietăți are?

-Drept să-ți spun… mi-a plăcut, cu sau fără…

-Totuşi, cred că ştii ceva…

A râs scurt:

-Ei bine, află că reglează tranzitul intestinal.

-Ai probleme?... m-am mirat.

-Am aflat acest amănunt abia după ce am ales-o.

M-am gândit la excelenta digestie a lui George care putea măcina şi pietre de moară. Dar… mai ştii?

Sorin cumpărase o piatră impunătoare, având prinsă în ea o

întreagă gamă de nuanțe din verdele câmpiilor. Astfel am descoperit preferința lui pentru clorofila din AGATA aleasă.

-Verdele calmează, ne-a explicat cu vocea sa inconfundabilă.

-O s-o plasăm în mijlocul casei, astfel ca noi, sateliții, să nu ne ciocnim niciodată!

Seara s-a încheiat cu o bună dispoziție de zile mari. Pe drept cuvânt, întreaga noastră familie trăise o zi deosebită – zi care ne-a plimbat în adâncurile pământului, oferindu-ne comori surprinzătoare.

13. S A B I N A

Acasă! Ce bine e acasă! E un alt mod de a respira –e aerul tău. Faci ce vrei cu el, convins că nu deranjezi aerul altuia.

Covoraşul de la uşă nu îți mai place? După o călătorie de o lună, îl vezi. Pur şi simplu îți sare în ochi. „Ia uite, exclami cu o nervozitate abia stăpânită, cât de ponosit e! Trebuie să-l schimb!” Şi îl schimbi fără menajamente.

Deci asta-i! În casa ta – dreptul de „veto”!

De cum ai terminat concediul şi ai pus piciorul pe pragul uşii tale, se produce un „clic”. Acele ceasornicului de pe perete te conduc riguros pe urmele paşilor făcuți tot de tine, cu o lună în urmă. Îți urmezi ruta ta, bătută în cuiele tale – poate mai strâmbe sau fără vârf – dar ale tale. Nu îți plac? Poți să le arunci. Doar nu dai socoteală nimănui. Cam aceasta e atmosfera unui final de concediu.

Cu un avânt mult peste puterea ta de înțelegere, freci podeaua, revizuieşti cămara, schimbi aşternuturile şi te culci fericit. „În sfârşit – acasă!” e ultimul gând înaintea unui somn greu, de plumb.

Abia a doua zi încep să apară comparațiile. Vii încărcat de la piață – plasa cu cartofi e al naibii de grea, smântâna s-a şi vărsat…Şi gândul cel ghiduş îți şopteşte: „Acum trei zile mă

plimbam cu mâinile în buzunare…”

Ajunsă în spațiul destinat bucătăriei, porneşti în viraj printre cratițe, tigăi, îți bagi degetul sub cuțit din grabă, arzi ceapa din neatenție şi iată-l! Apare musafirul nepoftit – amintirea vie a prânzului tihnit: „Sunteți servită, doamnă!” Singurul efort e cel al mestecatului. Splendid!

După amiază ai citi o carte sau ai asculta muzică clasică, romantică, după dispoziție… Din păcate, conştiința – prietenul şi duşmanul tău totodată – te găseşte, oriunde te-ai afla. Te saltă brutal . Lista! Lista, bat-o vina, îți apare în fața ochilor (că doar tu ai întocmit-o) : poşta, farmacia, telefonul…

Dar să nu dramatizăm. E bine şi acasă unde – pe lângă inconveniente inerente - apar şi unele avantaje, cum ar fi **amintirile**!

Si, deoarece din vălmăşagul de imagini nu mai vrei să simți oboseala unui urcuş montan sau panica drumurilor încâlcite , ştergi cu buretele tot ce nu-ți convine şi aduci în prim plan doar momentele de încântare – fericirea vacanței perfecte.

Cam în stadiul acesta ajunsesem şi noi: George ocupat cu ale lui, eu – cu ale mele, adunându-ne totodată gândurile pe acelaşi făgaş. „Ții minte când… Dar în ziua aceea…” Amintiri ciudat de **altele** şi totuşi **aceleaşi**, scoase din sertarele timpului, cu altă strălucire, despovărate de neajunsurile inerente acțiunilor

complexe. Amintiri - aburi imponderabili, purtându-şi iluzia desăvârşirii…

. . . . . .

Şi deodată, telefonul… Sunet strident, aducând timpul prezent , în modul cel mai concret cu putință.

-Irene, tu eşti?

-Să vă dau o veste! Pregătiți-vă…

-Bună?

-Depinde… Oricum, decizia voi o luați. Acceptați sau nu.

-Deci?... cu atenția încordată, aştept.

-Viviane Necşulescu…o ştiți. Soțul ei, român de origine, are o soră în Galați.

-Da, mi-aduc aminte…

-Ei bine, această soră le-a făcut o invitație pentru primăvara asta.

-Nu ştia că e bolnav? m-am mirat.

-Poate, dar nu atât de grav. Viviane a trebuit să-i dezvăluie situația actuală. Şi din toată povestea asta… of, Doamne…, vocea Irenei se opri brusc.

-Cred că vrei să-mi propui ceva… Ascult!...

-Ai ghicit; îți spun direct. Poate am făcut o gafă… am apucat să promit în numele vostru…

-Ce trebuie să facem? i-am venit în întâmpinare.

-S-o luați cu voi când veți veni la noi. E o femeie singură. Neumblată. Timidă şi fricoasă. Dar vrea să-şi vadă fratele cu orice preț. Şi, bineînțeles, nu se pune problema ieşirii lui din sanatoriul unde este internat – cel puțin, deocamdată.

-Nici o problemă! Dă-mi adresa, iau eu legătura cu ea.

-Dar mai este ceva…

Ezitarea Irenei m-a alarmat.

Este şi ea atinsă de boala fratelui?

-A, nu! Nu cred! Atâta doar, că ea ar dori să plece cât mai repede. Nu ați putea să vă devansați vacanța?

-Pentru când?

-Luna mai.

M-am gândit la George, la lucrările lui – termene, colaborare, contracte…

-E tentant să ajungem la voi mai repede. Dar… să vedem.

-Bine, aştept răspunsul vostru. Şi nu uita luna mai şi florile!

-Cum să uit?

Fiica mea îmi cunoştea preferințele; grădinile botanice, magazinele verzi dar şi crângurile lăsate în voia naturii, constituiau deliciul escapadelor de vacanță.

În final, plecăm în luna mai. Şi nu singuri. Cu Sabina. Ea ne va aştepta la Bucureşti. Planurile mele au fost devansate fără nici o părere de rău. Mi-am început pregătirile cu întocmirea

listei. Ce trebuie făcut şi ce poate fi amânat. Foaia cu „trebuie” s-a umplut pe dată. A doua a rămas inițial doar cu titlul”amânare”. Dar, în decursul săptămânii (atât aveam la dispoziție), pe măsură ce mă apropiam de ziua de sâmbătă , data plecării, prima listă îşi tot descărca din bagaj în cea de a doua. Lipsă de timp şi cam multă zăpăceală. Dar în ajunul plecării, am prins curaj şi m-am pus serios pe treabă. Iar seara, stoarsă de vlagă şi totodată, strălucind de satisfacție, am constatat că problemele rămase nerezolvate se puteau amâna.

Cu aceste concluzii liniştitoare, am pus punct pregătirilor.

Puiul de pernă – micul meu prieten de suflet şi tovarăş de vise – m-a tras ademenitor spre moliciunea şi răcoarea aşternutului. I-am ascultat chemarea cu sentimentul datoriei împlinite, înfrumusețată de aureola excitantă a zilei de mâine.

„Noapte bună, casă dragă, te las fără prea multă părere de rău. Mă aşteaptă experiențe noi, pe care ți le voi împărtăşi poate cândva.

Tu - calmă, răbdătoare - aşteaptă-mă! Aprinde-ți luminile şi priveşte în jur fără teamă , cu ochii ferestrelor tale. Fantasmele – prieteni nevăzuți – îți vor însoți respirația, dându-ți siguranța veşniciei iluzorii. Dacă te vei simți copleşită de dor, de singurătate, priveşte răsăritul, ademeneşte-l şi lasă-l să-ți aurească acoperişul, spirala burlanelor, sticla ferestrelor

şi…**aşteaptă-mă!**

. . . . . .

În drum spre Bucureşti, mă tot gândeam la Sabina. Cum o fi arătând? O să-i convină compania noastră? Dar nouă?...

Neajutorată, hipersensibilă…(fusesem informată). Dar ciudățeniile ascunse ce urmau a fi descoperite? Sau poate – nu! Ermetică, taciturnă, va fi şi greu abordabilă. L-am simțit şi pe George neliniştit, absent.

-Avem un subiect comun de gândire? , l-am întrebat la un moment dat.

M-a privit cercetător, mirat şi mi-a răspuns direct:

-Sabina?

Am zâmbit fără voie: „Al naibii de bine funcționează telefonul fără fir…”

-De ce să ne legăm la cap dacă nu ne doare? – concluzie bine venită pentru care i-am mulțumit soțului meu, fără a rosti nici un cuvânt în plus. Aceeaşi telepatie. Şi totuşi… Dacă Virgil a ajuns la spital , ce viitor i se oferă surorii sale? Viviane s-a ferit să dea precizări, sau poate că normalitatea nu se disecă?

Călătoria cu trenul, monotonă şi insuportabil de lungă – şapte ore pentru un tren „rapid” - ne-a inoculat acea somnolență specifică lipsei de activitate pe termen nelimitat. De fapt, greşesc: geanta de voiaj în care mi-am ordonat

compartimentul”literatură”. Dar şi cititul are limitele sale. La un moment dat, începi să-ți citeşti doar propriile gânduri cu cartea în poală şi ochii pe fereastră.

Priveşti defilarea câmpiilor uşor vălurite, fără să le vezi. Doar din când în când, ochii ți se agață de câte un copac viguros, în care jumătate din verdele pământului şi-a găsit adăpost. Îi observi lunecarea de la dreapta la stânga ferestrei. Clişeul venit parcă din altă lume te trezeşte. Somnul, asemenea unui abur luat de vânt, dispare odată cu tabloul vivant, încărcat de sevă, pe care nu ai avut suficient timp să-l admiri. Cele două noțiuni – timp şi spațiu – îşi fac jocul lor, trimițând o fracțiune de ritm în fereastra vagonului tău. Dacă ai noroc şi nu ai pleoapele coborâte, surprinzi şi înțelegi mai uşor lumea în care îți duci veacul, doar privind . Acest dreptunghi transparent, cu imaginile sale variate, pornite de nu se ştie de unde, grăbite să-şi găsească un liman doar al lor, te fascinează, aprinzându-ți imaginația adormită.

Iubesc trenul, cu monotonia lui aparentă. Îmi incită cei doi lobi cerebrali. Îi pot simți fosforescenți, încărcați cu zațul altor trăiri, scăldați în impresii tip caleidoscop. E creierul meu trezit prin miracolul ce se vede „dincolo”, maturizat prin noi şi noi experiențe de viață. Judec, pun la dosar, capsez şi ştampilez „Rezolvat”. Greşesc?!

De fapt, nimic nu se rezolvă – doar se continue. Energie

lentă sau tumultoasă, neplanificată, cu aparenţe de calm, sub care vârtejuri periculoase pot da peste cap eşafodaje întregi. Acesta e riscul fiecărui pas. De ce să nu-l accept? Nu reprezintă oare sarea şi piperul – ingrediente de care nu mă pot lipsi deşi adesea nu mă ating de ele? Conştiința liberului arbitru: „Dacă vreau, le adaug. Dacă vreau…”

. . . . . .

Sabina!

Simt nevoia să o clădesc din neant, să îi dau consistența necesară unei ființe de gen feminin cu care să pot călători în condiții confortabile. Efortul meu se bazează pe noțiuni vagi, prinse în zbor: femeie singură, matură. În rest, pun de la mine: instruită, tonică, binevoitoare. Aşa să fie? Depresia, genele duşmănoase, perfide , care au găsit o portiță deschisă în structura fratelui, au ocolit-o? Să dea Sfântul să fie aşa!...

În general, persoanele singure au un trecut care, într-o măsură mai mare sau mai mică, le domină existența. Acest trecut, asemenea propriei umbre, însoţeşte paşii, înrobeşte deciziile, subjugă.

Dacă mi-aş arunca măcar o privire peste jurnalul intim al Sabinei, rânduri scrise sau doar gândite, abordarea ei ar fi mult mai simplă. Aş şti cum să-i zâmbesc, ce să-i spun, cum s-o ocrotesc sau s-o ocolesc, după caz. Din moment ce nu se

încumetă să facă singură această călătorie, înseamnă că se bazează pe mine, pe noi doi. Acum îmi dau seama că dificultatea are două sensuri: nici ea nu ne cunoaşte. Suntem total străini unii faţă de alţii. Preferinţe, temeri, subiecte „tabu” – vor exista doar tatonări – atât. În rest, poate intuiţia îşi va spune cuvântul.

. . . . . .

Iată! Sabina în carne şi oase. O fiinţă la fel de reală, asemenea celor care o înconjoară. Va trebui să o decupez din acest decor vivant şi să mi-o însuşesc cu toată responsabilitatea de care sunt în stare.

De George - ce să spun? Departe de a mă secunda, va fi mereu cu un pas înaintea mea. El îi va ieşi în întâmpinare, susţinând-o în eventualitatea accesului dificil din varii motive, pornind de la banala plasare a valizei pe locul cuvenit, până la zâmbetul încurajator al încrederii reciproce.

Femeia palidă, slăbuţă, cu priviri neliniştite, se va adapta companiei noastre? Mă apropii, o privesc direct şi-i dau mâna:

-Ana Pătraşcu, mă recomand, consideraţi-mă o veche cunoştinţă.

-Sabina Nacşulescu.

Zâmbeşte; pare stingherită.

-Ne-aţi găsit uşor?

Sora lui Virgil îşi îndreaptă privirea spre cartonul „Familia

Pătraşcu", aşezat vizibil peste valizele noastre şi răspunde scurt:

-Ştiu să citesc.

O privesc oarecum nedumerită. Să-i admir simțul umorului sau acidul care i-a corodat cei mai frumoşi ani? Cum să-mi explic altfel însingurarea, prudența şi suspiciunile acestei femei, într-o lume densă în care tentațiile depăşesc pragul intimității? Îmi pare abordabilă, dar vorbele nu apar la suprafață. Sabina se va acomoda? O las să ia singură inițiativa adaptării. Încerc să merg în vârful picioarelor pe lângă această ființă aparent fragilă şi speriată dar care – paradoxal – ascunde corzi de oțel în structură. Constat că e capabilă să reziste la corvoada formalităților, imună la eventualele surprize ale călătoriei. Nu mă înşel oare? Tumultul mulțimii din jur nu va topi siguranța afişată? Noi - cei doi necunoscuți care îşi prezintă identitățile cu o nonşalanță oarecum forțată - vom reuşi să ne acordăm la starea de spirit a acestei Sabine mult prea complicate?

Fără voie, îmi surprind un gând care ar explica multe… O fi fost măritată? Sau acest capitol îi este închis definitiv?

-Sunteți curajoşi! – ni se adresează cu o jumătate de voce.

Sunt luată prin surprindere:

-Pentru ce?

O scurtă tăcere, apoi adaugă:

-Că m-ați acceptat.

M-am simțit dezarmată. Conversația pornise pe o pantă periculoasă. Nimic firesc… Aş fi preferat o relație de tovărăşie şi nici de cum de adopție, aşa cum sugerase femeia.

-Sabina, cu noi sau fără noi, mâine îți vei putea vedea fratele. Scopul e acesta. Şi ne bucurăm pentru dumneata.

-Să nu credeți că vă resping tovărăşia, zise deodată, cu privirea fixă şi cu o mină severă.

-Nici vorbă de aşa ceva, răspunse spontan George.

Pasagera noastră îşi lăsă capul în jos şi, din senin, lacrimile îi inundară obrajii,a acolo, în mijlocul mulțimii din sala de aşteptare.

-Ce s-a întâmplat?

Îngrijorată şi tulburată, m-am apropiat de ea şi am luat-o de braț.

-Nimeni nu mă înțelege...

Abia i-am auzit cuvintele printre suspine. Şi fulgerător mi-am dat seama – aceleaşi gene…M-am gândit să-i abat atenția spre ceva concret:

-Îndată intrăm la controlul bagajelor, şi am adăugat: toate se vor aranja!

Abia acum am înțeles de ce ne-a rugat Viviane să o însoțim pe această cumnată plutitoare, ale cărei granițe între normalitate şi demență par valuri imposibil de îndiguit. Astfel de probleme

nu se divulgă ; ascunse sub şapte lacăte, nu au cum să se materializeze. Doar dacă…

Mărturisesc , referitor la călătoria de atunci , fără să dau prea multe detalii: **coşmar** – e puțin spus. În sfârşit! Acum, o pot adăuga la capitolul amintire sau – mult mai sănătos – încerc să o şterg total din memorie.

. . . . . .

Vacanța noastră, având drept postament florile lunii mai, a fost o adevărată încântare. Lăcrămioarele, narcisele, lalelele, păreau a izvorî din piatra oraşului, din asfaltul aleilor. Balcoanele îşi revărsau ghirlandele viu colorate; în parcuri, rondurile de flori se luau la întrecere în măiestria combinațiilor iar tufele risipite în lungul cărărilor, îşi scuturau parfumul subtil, fără ostentație.

Preferința mea era câmpul cu margarete scânteietoare şi clopoței muiați în sineală. Bogăție de culori, răspândită printre lăstarii tineri, cu numele înscris în covorul moale, plin de sevă al ierbii.

Cum să nu renaşti odată cu natura? Ce mai contează un junghi în comparație cu tot ce poate cuprinde privirea? Eşti inclus în acest grandios act al renaşterii. E clipa ta de fericire ! Pactul cu propriul destin care ți-a întins pământul sub picioare! „Păşeşte-l!” – ți s-a ordonat. „Îți aparține în aceeaşi măsură în

care îi aparţii şi tu!”

. . . . . .

Ce s-a întâmplat cu Sabina?

Viviane a preluat-o. Apoi – tăcere! O tăcere asemenea liniştii dinaintea furtunii. Poate greşesc. Acalmia se poate aşterne şi din alte pricini: sedimentarea vechilor porniri, poate somnolenţă sau chiar apatie totală, vlăguită.

Cine ştie? Gândul a fost singurul mesager al legăturii noastre cu familia Necşulescu. Din păcate – insuficient! Nu a îndrăznit nici unul dintre noi să se apropie de telefon. Liberul arbitru al comunicării părea defect.

Cortina grea acoperea scena. Noi, spectatorii, aşteptam bătaia gongului. Când? – nu se ştie… Cum? – jucăuşă sau gravă – altă enigmă.

Şi deodată, iată, aşteptarea ne-a fost răsplătită. Telefonul a sunat scurt, cu stridenţe neliniştitoare.

-Viviane? – am întrebat-o pe Irene care pusese mâna pe receptor.

A dat din cap. Convorbirea a fost de lungă durată. În tot acest timp am simţit o stranie lipsă de aer, o apăsare în coşul pieptului… Presentiment? Fără voie, am intuit la capătul firului o Viviane epuizată, incapabilă să-şi poată stăpâni reacţiile.

„Dumnezeule, oare ce se întâmplă acolo?”

Cuvintele Irenei nu aveau cum să elucideze valul dramatic transmis prin eter.

Am ieşit din cameră direct în grădină. Simțeam nevoia să respir. Mi-am ales drept refugiu banca din fundul grădinii.

Se însera. Dungi roşietice brăzdau apusul. Tufa de iasomie revărsa un parfum dulce, greu, aproape material. Mi-am aşezat mâinile în poală şi – lăsând capul pe spătarul băncii – am închis ochii. Senzația de calm m-a cuprins pe nesimțite.

-Mamă, unde eşti? – vocea Irenei nu prevestea nimic bun.

M-a reperat şi s-a aşezat alături. Nu am întrebat nimic. I-am căutat doar mâna şi i-am strâns-o cu afecțiune.

-Ştii ce am aflat? Sabina a fost internată…

Am privit-o cu ochii măriți. Surprindere? Nici de cum! Firul evenimentelor nu putea duce spre alt deznodământ.

-A doua zi , i-a făcut o vizită fratelui, cum era şi firesc. Viviane i-a lăsat singuri. A aşteptat-o în parcul din fața intrării vreo două ore.. Când a văzut-o ieşind pe uşă, nu i-a venit să creadă. Era altă femeie! Ochi tulburi, gesturi sacadate, respirație precipitată… Viviane a alergat spre ea, crezând că i se făcuse rău. Şi atunci … Doamne Dumnezeule , ce poate face o genă moştenită! Sabina a ieşit ca o furtună pe stradă. Ca o nebună! De fapt, asta şi era! Nimeni nu s-a putut ține de ea. Portarul, gărzile… Au alertat poliția.

-Şi?... am aşteptat urmarea, cu sufletul la gură.

-Voi nu aţi înţeles că femeia asta nu e teafără?

-Ba da, dar era prea târziu!

Am rupt o crenguţă de ilice şi am început să-i mângâi frunzuliţele. Îmi părea inutilă urmarea - oricum, o intuiam. Au trecut câteva minute până când Irene a putut să continue.

-A fost găsită la aeroport. Fără bagaje, fără acte, fără bilet. Voia să plece acasă. Viviane a preluat-o şi i-a făcut formalităţile de rigoare pentru a fi consultată. Nu o putea lăsa aşa…

-Te pomeneşti că e acelaşi spital unde e fratele său!

-A, nu! Doctorul care a consultat-o a explicat că această criză s-a produs ca o explozie în urma întâlnirii dintre cei doi fraţi. Trebuie evitat orice contact între ei. Deci – alt spital!

-Ce rău îmi pare… ,am murmurat mai mult pentru mine. Nu mi-am imaginat că poate fi atât de grav…

-De compătimit e biata Viviane. Ştii ce mi-a spus? „Ce mă fac cu doi nebuni pe cap?" Era disperată. Am întrebat-o dacă a încercat să afle de la Virgil ce discuţie a avut loc între cei doi. Nu s-a putut lămuri. Virgil abia dacă a scos două vorbe. Părea tulburat. Dumnezeu ştie ce probleme au dezbătut fraţii…

-Unde sunteţi? – vocea fermă a lui Sorin ne-a scos din atmosfera sumbră a prezumţiilor şi a suferinţei, cu mesajul său mult aşteptat: **La masă!...**

14. CORABIA PIRAȚILOR

Luna mai, pe țărmul însorit al Mediteranei!

Cred că a fost una din cele mai odihnitoare vacanțe. Am uitat de tot şi de toate. Plimbări matinale cu ochii mijiți în lumina seninului, mese încărcate cu voie bună, garnisită cu legume de sezon, explorări pe faleze netezite de valuri – delicii dăruite cu generozitate.

Nu pot uita **dimineața scoicilor**. Aşa am numit-o.

Când ieşisem pe micul balcon al camerei noastre de hotel să explorez zările, am rămas descumpănită.

-Ei, cum e vremea? Ce ai descoperit? m-a întrebat George cu o voce somnoroasă.

-Vânt… Nu se ştie de unde s-a iscat…

-Deci, George făcu o pauză în căutarea papucilor, ce-ai zice de o corabie cu pânze?

-Să înțeleg că azi vom fi piraţi?

-Ei, nu te gândi atât de departe!

-Să înfruntăm stihiile naturii, nu mă lăsai eu.

-De pe mal…, completă omul meu. Ambii am pufnit în râs.

Am întins aşternuturile, cu gândul la o imposibilă escapadă arhaică şi am simțit o părere de rău , greu de stăvilit. „Păcat! , mi-am continuat ideea, motoarele au distrus măreția vântului.

Mi-ar fi plăcut!...”

Nu am reuşit să-mi duc gândul până la capăt, deoarece un ciocănit discret în uşă a anunțat o vizită. Irene, matinală, veselă, a intrat.

-Ce faceți, leneşilor? Ziua se anunță bună de călătorii.

Ochii căprui sclipeau jucăuş. Cine s-ar fi putut împotrivi? Mi-am privit fiica cu precauție. Ce năzdrăvănie i-a mai trecut prin minte? Nu mă înşelasem…

-V-am pregătit o surpriză. Să ne grăbim…

-Unde?

Întrebarea a sărit ca o minge de ping-pong; şi imediat a venit replica:

-„Corabia Piraților” ridică ancora la ora nouă.

O privesc debusolată:

-Vorbeşti serios? Ce roman de aventuri ai citit aseară?

-Aventurile vor începe cam peste două ore. Aseară, la recepție, Sorin a citit prospectul cu vizitarea Insulei piraților. A rezervat patru locuri. Ei, ce spuneți? Le anulăm?

-Ferit-a Sfântul, am sărit ca arsă. Plecăm!

L-am privit pe George cu coada ochiului.

-Mă duc să mă bărbieresc, cu toate că pirații mă vor cu barbă!

Replica omului meu m-a liniştit; deci – de acord toată

lumea!

-Vă aşteptăm - şi Irene dispăru pe uşă.

Acesta a fost începutul.

. . . . . .

Corabia Piraţilor! Ce titlu fioros pentru o ambarcaţiune cu motor cuminte, cu băncuţe pe margini şi o cabină minusculă destinată căpitanului! Şi totuşi steagul de pe catarg trebuia să te pună pe gânduri. Două ciolane încrucişate sub tradiţionalul cap de mort. Preaviz? Ameninţare agăţată de stâlp?

De cum ne-am suit pe corabie, autenticitatea denumirii acesteia, suprapusă peste zbaterea steagului ameninţător în bătaia vântului, ne-au fost confirmate de bărbatul solid, bărbos, în tricou vărgat, marinăresc, care a ieşit din cabină să-şi întâmpine musafirii.

-Bun venit pe corabia mea! Mă numesc Dimitrios, grec de origine, pirat de cinci generaţii. Ne-a zâmbit cu toată dantura sa puternică de lup al mărilor şi a scos pistolul de la brâu. Vă previn, e încărcat. Vi se vor distribui şi dumneavoastră. Avem în urmărire o corabie cu bogăţii inestimabile.

Dimitrios a ţinut acest mic discurs, clipind şăgalnic cu un singur ochi sub o sprinceană groasă. Celălalt, acoperit cu o banderolă neagră, rămăsese ascuns în misterul celor cinci generaţii de piraţi care îl propulsaseră aici, în faţa noastră.

Cu picioarele bine proptite pe puntea lucioasă de lemn, cu o mână ţinând arma şi cu cealaltă ajutându-ne să ne găsim locurile, bărbatul bronzat, numai muşchi pe o osatură de oțel, urma să fie ghidul nostru şi totodată comandantul suprem al viitoarelor aventuri piratereşti.

-Cine nu ştie să tragă, va învăța!, ne anunță Dimitrios cu vocea sa de bas şi slobozi fulgerător în aer o salvă de artificii.

Într-o clipă se conturară jerbe strălucitoare pe albastrul spălăcit al cerului, urmate de o a doua rafală.

Spectacolul începuse. Surprinşi, turiştii înghesuiți pe băncuțe, au rămas într-o mută admirație. Şi, ca la comandă, un ropot de aplauze răsplăti primul asalt autentic pirateresc. Am simțit un val de simpatie pentru acest temerar matroz, însuflețit de reala admirație a regnului feminin de pe punte.

Sirena a sunat scurt, scoțând un fel de răget de măgar . Oricum, nimeni nu avea pretenții pentru melodii marca „Stradivarius”! Motorul începu să duduie. Concomitent, pânzele s-au întins la maximum, într-o vibrație amenințătoare. Pornisem! Un uşor balans, stropi sărați în zbor îndrăzneț şi țărmul a început să se depărteze. Senzație unică! Doar noi, apa şi cerul.

Valuri uşoare brăzdau întinderea albastră şi inimile noastre păreau a cânta alt ritm: mai repede, mai repede! Până şi

pescăruşii au rămas în urmă.

-Începe cursa infernală! ne anunță căpitanul prin portavoce – o jucărie care ar fi trebuit de mult să fie aruncată în mare, deoarece scotea cuvinte dogite de butoi hârbuit.

La un moment dat, banderola neagră de pe ochiul căpitanului a fost smulsă de curent, încât piratul ciclop s-a pomenit în fața spectatorilor cu ambii ochi la fel de teferi. „Ura!", a strigat toată lumea când Dimitrios a ridicat mâinile a neputință. Final fericit, deoarece tradiția piratului chior nu părea să convină nimănui.

Călătoria a continuat fără nici un incident, timp de o jumătate de oră. Atât! Atât a ținut liniştea senină a călătorilor. În momentul în care s-a conturat la orizont silueta altei ambarcațiuni, secundul a apărut pe punte anunțând cu o voce pițigăiată: „Vas la prora!" (acestuia, în mod categoric i-ar fi trebuit acea portavoce răguşită). Nimeni nu îl observase deoarece, ascuns în cabina minusculă, fusese singurul om serios de pe corabie care ținuse zdravăn de cârmă.

Cei doi – căpitanul şi secundul – se completau unul pe altul. Dimitrios, intrat în pielea piratului autentic, îşi luase rolul în serios - masiv, respirând forță şi pericol. La antipod, secundul ar fi avut nevoie de o ghiulea legată de picior, pentru a nu fi luat de curenții marini. Subțirel, cu picioare de lăcustă şi omoplați

de adolescent, adulmeca direcția bună cu un nas subțire şi lung. Ochii mici şi vioi păreau singura sursă de energie sigură.

Să reiau povestirea în momentul crucial când a fost identificată o ambarcațiune în fața noastră. Dimitrios a dus mâna streaşină la ochi (nu mai avea doar unul), s-a încruntat şi deodată a pronunțat cuvântul care a zguduit întreaga punte: „Atacăm!" Şi în timp ce corabia noastră se îndrepta cu toată viteza spre țintă, căpitanul a scos dintr-o lădiță un mănunchi de țepuşe de lemn şi a început să distribuie câte una fiecăruia dintre cei de pe punte.

-Ce să facem cu ele?

-Armele de luptă! – ne-a lămurit omul.

Ce a urmat? Un veritabil şi grandios festin! Corabia atacată şi , în final capturată, era burduşită cu scoici de crescătorie. Acestea – fierte în prealabil într-un cazan enorm – erau scoase , scurse şi aşezate pe platouri. Alături, feliile de pâine şi străchinile pline cu zeamă picantă, aşteptau. Tehnica festinului am învățat-o repede: prindeai în țepuşă miezul cărnos, rozaliu al scoicii,îl scufundai în sos şi îl înghițeai pe nerăsuflate. Un deliciu! O singură deficiență: greu te puteai sătura. Muncă multă , dar se merita!

Dimitrios ne zâmbea radios, valurile clipoceau cu prietenie şi țepuşele se înroşeau de atâta activitate. În final, cu greu - dar

ne-am săturat. Fericiți, satisfăcuți, cu bărbiile unse cu sos, ne-am despărțit cu oarecare părere de rău de corabia capturată, golită de prețiosu-i conținut.

„Domnule pirat Dimitrios, ce surpriză ne mai rezervi?”

Omul ne-a ghicit gândul. Drept dovadă, ne-a anunțat cu emoție în voce:

-Priviți cu atenție în față… Se zăreşte o linie – Insula Piraților.

Ne-am întins gâturile şi ne-am zgâit ochii fără să vedem nimic – doar apă şi cer. În plus, puncte sclipitoare pe întinsul albastru, derutante, misterioase.

Şi , deodată, iată-l! Pământul!

-Atenție, ne vom lua costumele de baie… cine le are, cine nu – se descurcă! , ne-a anunțat căpitanul.

Am ajuns cu bine pe țărmul insulei. De aici, în şir indian, cu Dimitrios în frunte , am pornit printre tufişuri țepoase, pe o cărare plină de nisip, până în dreptul unui gard înalt, din papură. Mersul susținut în plin soare ne epuizase. Ce se ascundea dincolo? După gard, uşor vălurit, limpede, ademenitor, lacul ne aştepta.

Doamne, ce fericire să te scufunzi în apă! Te simți uşor, înviorat, asemenea peştişorului al cărui singur țel pe lumea asta e doar să înoate. Căldura soarelui devine mângâiere. Răcoarea

apei – voluptate.

Explorând împrejurimile, m-am dumirit: lacul nostru era de fapt un braţ al mării care îşi făcuse loc timid, pe furiş, în insula cu nume înfricoşător.

Ziua senină, din ce în ce mai toridă, nu ne-a avertizat … Totul părea perfect!

Până şi Dimitrios a fost dus în eroare. Ce furtună putea să apară aşa, din senin? Norocul nostru , foamea ne-a zorit să părăsim insula, deoarece scoicile , oricât de delicioase au fost, nu prea au ținut de saț. De altfel, orice detectiv şi-ar fi dat seama de motivul real al plecării precipitate a grupului nostru – aproape toți mestecau câte ceva: biscuit, gumă de mestecat, bomboană rătăcită prin buzunare… Nici un „Sesam, deschide-te!” nu era de găsit – un Sesam comestibil, pe potriva cerințelor noastre. Drept urmare, Căpitanul a cinci generații de piraţi a fluierat scurt, ne-a adunat în fața porții de păpuriş şi acelaşi şir indian a pornit-o în sens invers pe aceeaşi cărare prăfoasă, de astă dată mult mai fierbinte şi mai lungă. Fiecare metru îşi schimbase dimensiunea iar răcoarea lacului-mare rămăsese doar amintire. Picături mari de transpirație împăienjeneau privirea iar tălpile se poticneau în orice pietricică bicisnică.

Am ajuns la corabia salvatoare şi ne-am târât spre locurile noastre.

Abia acum începe capitolul- apogeu al excursiei noastre piratereşti.

Cum a început totul? Întâi o fluturare mai energică a pânzelor întinse. O nimica toată! Dar, fără veste, un suflu de balaur a zguduit întreaga ambarcaţiune, clătinându-ne în dreapta-stânga, cu o iscusinţă greu de imaginat. Sângele ne-a pierit din obraji. Cel puţin – mie.

-O mică rafală de vânt! – ne-a anunţat Dimitrios, cu un zâmbet liniştitor.

Replica mea, doar gândită, m-a pus pe jar: „Dacă aceasta e mică, cum o fi rafala mare?" Răspunsul mi-a venit pe dată – rafala mare ne-a întâmpinat călare pe un val uriaş care aproape ne-a dat la fund. Barca, mai bine zis coaja noastră de nucă, s-a umplut cu apă şi spumă.

Uzi ciuciulete, cu ochii măriţi de groază, ne-am considerat pierduţi definitiv. Dincolo de copastie apa fierbea, neagră şi învolburată. Cerul se înnegrise, jucându-şi norii monstruoşi într-o cursă infernală est-vest sau poate vest-est, deoarece corabia nu mai înainta în nici un fel ci se învârtea în loc. „Triunghiul Bermudelor?"- mi-a fulgerat ideea, îngheţându-mi raţiunea.

Cred că bravului nostru căpitan i-au zburat însemnele de pirat, smulse de vânt, deoarece l-am văzut intrat la apă şi la propriu şi la figurat. Adjunctul său, ca un şoarece murat, tot

trăgea de frânghii cu o râvnă greu de imaginat, încercând să coboare pânzele ce păreau gata-gata să crape.

În capul meu ciufulit, ud pe dinafară şi teribil de panicat pe dinăuntru, au început să circule tot felul de idei sinistre: „Ştiu să înot? Şi dacă ştiu, ce-i cu asta? Ce voi realiza cu cei 20 metri parcurşi în stil- cățel, singurul pe care îl cunosc? Există colaci de salvare pe punte? Câți? Doar pentru echipaj? Şi ceilalți?...” Toate aceste întrebări îşi aveau răspunsurile scufundate undeva, în apa învolburată , clocotitoare, care ne întindea zeci de mâini-capcane pentru o îmbrățişare cu veşnicia.

Recunosc cu toată sinceritatea acum când retrăiesc acele clipe, că panica dusă la extrem se poate transforma in mod cu totul ilogic într-o acalmie asemenea drogului, un fel de „Mă doare în cot de toată povestea asta! Fie ce-o fi!”

În tot acest timp, excursioniştii, trecuți probabil prin aceleaşi etape emoționale, ajunseseră şi ei la ultima: liniştea nefirească în pragul dezastrului. Adunați în jurul micii cabine, cu spatele lipit de scânduri, cu ochii larg deschişi, aşteptau… Singurul, Dimitrios, omul care nu avea motiv să aştepte , ținea cu toată forța cârma, încercând să mențină corabia în poziție perpendiculară pe direcția valurilor

Irene, cu felul ei tonic, a încercat să ne încurajeze. Din păcate, vântul îi zbura intențiile, amestecându-le cu alte şi alte

rafale. „Nu te mai sili, oricum nu te aud…”

Între timp, prin nu ştiu ce miracol, linia sinuoasă a ţărmului ne-a apărut la o distanţă incertă. Dar, vai! Nu era chip să ne apropiem, deoarece singura şansă de menţinere în poziţie de plutire a ambarcaţiunii noastre vizibil şubrede , faţă în faţă cu stihiile dezlănţuite , era înaintarea frontală pe val. În felul acesta puteam merge mult şi bine doar paralel cu ţărmul.

Căpitanul nu era nici el prost; şi-a fixat o direcţie oblică. Valurile izbeau ameţite de strategia acestui încercat lup al mărilor, clătinându-ne, udându-ne, dar fără a reuşi să ne trimită la fund. Bietul steguleţ-emblemă flutura aprig, prins în cuiul său, izbindu-se de catarg şi luptând cu rafalele.

Pe nesimţite, ţărmul a început să se apropie. Punctul de acostare rămăsese undeva mult în urmă. Nu conta! Moralul nostru începuse să iasă la suprafaţă din spuma sărată şi pulsul să-şi revină la normal.

Când am acostat, întâi timide, apoi din ce în ce mai entuziaste, **aplauzele**
i-au adus primul zâmbet eroului nostru ,Căpitan de piraţi Dimitrios, după două ore de iad.

O experienţă unică, cu care mă pot lăuda oricând. Dar nu o voi repeta. Frica trăită intens nu o pot împărtăşi nimănui.

15. IN LOC DE FINAL

Ne-am întors din excursie cu multe impresii adunate inițial de-a valma, apoi revizuite şi în final stocate pe categorii.

Casa lui Sorin şi a Irenei ne-a primit luminoasă şi veselă. În lipsa noastră, florile şi-au dublat atât corolele cât şi frumusețea. Luna mai nu se dezice pe nici un meridian. Poate doar la pol…

Vacanța noastră se apropia de final şi ca să prelungesc iluzia unui timp extensibil, am luat obiceiul de a-mi face bagajele în ultima clipă. Să folosesc orele, minutele, sub semnul degajării totale, să uit că urmează un **rămas bun!**

Am greşit de câteva ori, folosind tactica omului prevăzător. Două valize şi o geantă de mână mi-au alterat buna dispoziție timp de câteva zile înaintea despărțirii de familia fiicei noastre. Inadmisibil! Mi s-au răpit două zile de vacanță! În plus, ochii s-au oprit mereu pe nenorocitele de bagaje, care prinseseră parcă viață, transmițându-ne tot soiul de idei neroade: „Ai pus fotografiile? N-ai uitat mobilul? Dar rețetele?”

De ce să-mi consum materia cenuşie cu integrama nimicurilor mărite la dimensiuni de monumente? De aceea am ajuns, în timp, la alte convingeri. Experiența, bat-o vina, ce nestemată pusă la dispoziția fiecăruia? Are sclipiri pe toate direcțiile, luminând tot atâtea căi de urmat. Aş dori să cred din

tot sufletul că reuşesc să le aleg pe cele mai bune…

Am scos lista din buzunar: farmacia şi parcul. Două priorităţi pe care nu le pot da uitării. Mai ales parcul – oaza de linişte şi relaxare, cu poveşti strecurate de vânt prin frunzişuri nestatornice. E plimbarea de adio pentru acest an. Simt o uşoară nostalgie – clipe trăite azi, mâine transformate în amintiri. De altfel, acesta e însuşi caruselul vieţilor noastre, cu suişuri ameţitoare şi aşteptări fără răspuns.

Am păşit pe alee, cu conştiinţa trezită de miracolul sublim al desăvârşirii, venit în întâmpinare. „Doamne, cum ai putut să creezi atâta frumuseţe?”

Aş fi îngenuncheat acolo, pe prundiş – gest pios, involuntar. Stavila extazului fusese dată, cu blândeţe, la o parte şi iată, revărsarea bucuriei din mine o simţeam ca o plutire ciudată, limpede, luminoasă. Esenţa fericirii preţ de o secundă? Trăire dăruită de broderia jocului lumină-umbră? Misterul ecoului profund,strecurat de niciunde?

Nu am răspunsuri. Şi e mai bine aşa! Să trăieşti clipa împlinirii, fără a te hazarda să-i cauţi motivaţii. Ea te-a găsit, şi – e de ajuns!

. . . . . .

Scriu cu înfrigurare ultimele rânduri. Vreau să închei povestea asta, fără cap sau coadă – poveste banală, trăită pe

parcursul mai multor ani luminoşi, pe panta unui declin pe care nu doresc să-l simt. Avantajul meu: le accept pe toate. Şi floarea îşi desface corola – moment de glorie – urmând inevitabila întoarcere la maica sa, pământul. E o lege a firii pe care nu ai cum să o încalci. Doar să te încadrezi mai bine, fără proteste, fără păreri de rău.

Amintirile? Da! Ele rămân… cu parfumul şi culoarea suavă a ceea ce a fost.